

R. N. 158

ઝવાહીરે-જરથોશ્તી સંગીત માળા

યાને

જરથોશ્તી ધર્મના સાહિત્ય અને લક્ષિત્વીતિના ગાયનો
સ્વર તાલ નોટશન સાથે. O. T.

ભાગ ૧ લો

—૦૬—

15 DEC 1927

આ પહેલાં ભાગમાં મહાન કવિઓથી રચાયેલાં
જરથોશ્તી મંત્રલખનાં તેમજ લક્ષિત્વીતિનાં સુદી કાઢેલાં
૬૦ ઉત્તમ ગાયનો લગભગ ૩૦ ઓસક રાખીમાં
સ્વર તાલ નોટશન સાથે આપવામાં આવ્યાં
છે તે સાથે એ રાગોનાં સ્વરોની
કંઈક સમજણ પણ આપવામાં
આવી છે.

રચી છપાવી પ્રગટ કરનાર:

શ્રીરોઝ કરામજી

“હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા” તથા “ઐનસાઈકલો-
પીડીઆ” ના કર્તા.

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ, પુના.

૬૦ સં ૧૯૨૭

આ પુસ્તકનો સર્વ હક કર્તા એ પોતાને રવાઘીન રાખ્યો છે.

કિંમત રૂ. ૧-૮-૦

..... MUSIC.

❀ હિન્દસ્થાની ❀

સંગીતની એનસાઈક્લોપિડિયા.

કિંમત રૂ. ૩-૮

આ પુસ્તકમાં ૧૦ થાટોનાં ૧૬૫ રાગોની સુમારે ૩૨૫ ઉત્તમ ઉરદુ તથા હિંદી ચીન્ને, જેવીકે સરગમ, ધૃપદ, ધમાર, ચતરંગ, તરાના, વગેરેને પદ્ધતીસર ગોઠવી સ્વર તાલ નોટશનમાં સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે. એ ઉપરાંત સર્વ રાગોની આરોહી અવરોહી, પકડ, વાદી સંવાદી સ્વરો, જાતિ, વગેરેની સંપૂર્ણ શાસ્ત્રીય માહિતી આપવામાં આવી છે, અને એ સર્વ રાગો દિવસે તથા રાત્રે કયા કયા સમયે ગવાય છે તેનું વિગતવાર વર્ણન તથા **Time Theory** નો એક રંગીન **Chart** આપવામાં આવ્યો છે. આ પુસ્તક સર્વ ક્રામનાં સંગીત પ્રેમીઓને ઉપયોગી થઈ પડે તે માટે બાલબોધ લીપીમાં છપાવી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું છે. સંગીતનાં એકે એક શોખીનને આ પુસ્તક ખરીદ કરવાની જરૂર છે. સંગીતના નવા અભ્યાસીઓને તેમજ સંગીતના બહા બાળકોને પણ આ પુસ્તક એકસરખુંજ ઉપયોગી છે. આ પુસ્તકમાં સમાવેલી સર્વ બાબતો, ગાયનો, વગેરેની માહિતીનું પત્રક કર્તાને લખવાથી મુક્ત મોકલી આપવામાં આવશે.

ફીરોઝ પ્રસાદ

કર્તા.

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ, પુના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૭૭૫ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ઝવાહરે જરથોશ્તી
સંગીતમાળા

વિષય ૬૮૨ : ૬૬ : ૬૮

ઝવાહીરે જરથોશ્તી સંગીત માળા

યાને

જરથોશ્તી ધર્મના સાહિત્ય અને ભક્તિનીતિના ગાયનો
સ્વર તાલ નોટશન સાથે.

ભાગ ૧ લો

આ પહેલા ભાગમાં મહાન કવિઓથી રચાએલાં
જરથોશ્તી મજહુબનાં તેમજ ભક્તિનીતિનાં ચુટી કાઢેલા
૫૫ ઉત્તમ ગાયનો લગભગ ૩૦ પ્રસિદ્ધ રાગોમાં
સ્વર તાલ નોટશન સાથે આપવામાં આવ્યાં
છે, તે સાથે એ રાગોનાં સ્વરોની
ટુંક સમજણ પણ આપવામાં
આવી છે.

રચી છપાવી પ્રગટ કરનાર:

શ્રીરોઝ ફરામજી

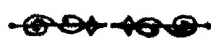
“હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા” તથા “એનસાઈક્લો-
પીડીઆ” ના કર્તા.

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેપ, પુના.

૪૦ સં ૧૯૨૭

આ પુસ્તકનો સર્વ હક કર્તાએ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યો છે.

કિંમત રૂ. ૧-૪-૦

અર્પણ પત્રિકા

દખણના માનવંત મરહુમ વડા દસ્તુરજી સાહેબ

શામ્સ-ઉલ-ઉલમા સરદાર દસ્તુર ડોક્ટર

કચકોબાદ દસ્તુર આદરબાદ નૌશિરવાન

જેઓ દખણના પહેલા વર્ગના સરદાર હોવાનું મોટું
માન ધરાવી સરકાર દરબારનો અને પ્રજાનો વિશ્વાસ
જીતેલા હતા, તેવા એક કહેલ અને પહેલ દસ્તુરજી
સાહેબની મજહૂબ તરફની સંપૂર્ણ ચકીનદારી,
અને નાનાં બાળકોમાં ધર્માભિમાન અને
કોમાભિમાન વધારવાની ઉત્કંઠાની
અદના પિછાનમાં

દાદાર એમના પાક રહેને સદા શાન્તિ બક્ષે

એવી અંતકરણની દુવા સાથે

આ જરથોશ્તી ધર્મનીતિનું સંગીત પુસ્તક
તે મરહુમને ચરણે ધરું છું.

ખાકસાર

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ,
પુના, તા. ૧૫મી ઓગસ્ટ
સન ૧૯૨૭.

શીરોઝ ફરામજી
કર્તા

૬૬ દાખલાનાં ૬૬
માનવંત મરહુમ વડા દસ્તુરજી સાહેબ

રામસ-ઉલ-ઉલમા સરદાર દસ્તુર ડોક્ટર
કયકોબાદ દસ્તુર આદરબાદ નૌશીરવાન

જન્મ

તા. ૩ જી નવેમ્બર ૧૮૬૧

મરણ

તા. ૨૩ જાન્યુઆરી ૧૯૨૭

❀ ઁ ઁલ ❀

“ હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા ” તથા “ એનસાઈક્લોપિડીઆ ” નાં મારાં પુસ્તકો પ્રકટ થવા પછીથી તેઓને શોખીન આલમે ટેકો આપી મારાં કામમાં જે મદદ કરી છે, તે સઘળાંઓનો હું આ ટકે આભાર માનું છું. અત્યાર સુધીમાં મારી તરફથી પ્રકટ થયેલાં પુસ્તકોમાં હિંદી તથા ઊરદુ ભાષાનાં ગાયનોનો સમાવેશ કરેલો હોવાથી, મારા કેટલાક પ્રિય મિત્રો તેમજ આપણી જરથોસ્તી નિશાળોનાં વડાઓ તરફથી આપણા મજહૂબનાં તેમજ ભક્તિ નીતિનાં ગાયનોની “ નોટશન ” માં માંગણી થવાથી આ પુસ્તક જરથોસ્તી કોમ સમક્ષ રજુ કર્યું છે, અને મારી ખાતરી છે કે કોમ પોતાની હમેશ મુજબની ઉદારતાથી તેને ટેકો આપશે.

આ પુસ્તકની અંદર આપણા મશહૂર પારસી કવિ મરહુમ શેઠ ફિરોઝ વાટલાવાલા, તથા મરહુમ શેઠ કેમુશર કાખરાજીનાં રચેલાં ઉત્તમ ગાયનોમાંથી થોડાં ગાયનોનો નોટશનમાં સમાવેશ કરવા ઉપરાંત, રાહનુમાએ માઝહ્યસ્તાન સલા તરફથી પ્રકટ થયેલાં “ જરથોસ્તી ધર્મનીતિ ” નાં પુસ્તકમાંથી થોડાં ગાયનોની ચુંટણી કરવામાં આવી છે, જે મરહુમ એરવદ શેહેરીયારજી ભરચાએ રચ્યાં હતાં. શેઠ પેસતનજી કાપડીયા (હયરત) તેમજ બીજા કેટલાક સાહેબોએ રચેલાં ગાયનો જે આપણા મજહૂબને માટે જોમ અને જોશ આપે એવાં છે, જેથી આપણી ઉધરતી ઓલાદમાં ગાયન વિદ્યાના શોખનાં ફેલાવા સાથે ધાર્મિક યજ્ઞાનદારી પણ વધે એવા હેતુથીજ આ પુસ્તકમાં તે દાખલ કરી, આ નાનકડું પુસ્તક પ્રકટ કર્યું છે. આ સર્વ સાહેબોનો તે માટે હું મારો આભાર જાહેર કરું છું.

આ પુસ્તકમાં સમાવેલાં સર્વ ગાયનો હાલનાં હિંદી તથા ઊરદુ મધુર ગાયનોના ચુંટી કાઢેલા રાગો ઉપરથી ખાસ નોટશનમાં રચ્યાં છે. જેથી કરીને હાલનાં જમાનાનાં સંગીતનાં અભ્યાસીઓને મદદગાર થઈ પડશે, અને બીજા હાથ ઉપર આપણો ઉધરતો વર્ગ તે સઘળાં ગાયનો હોંશે હોંશે ગાઈ શકશે.

આ કાર્ય માટે શી શી મુશ્કેલીઓ વેઠવી પડી છે, તેનો ખ્યાલ કોણ મેળવી શકશે ? અંગ્રેજીમાં એક કહેવત છે કે “ He, who wears it,

knows where the shoe pinches, ” યાને “ જોડો ક્યાં ડંખે છે તે તો જે તે પહેરે તેનેજ માલમં પડે છે. ” આ મારો પ્રયાસ કાંઈ પણ સ્વાર્થિક લાલ વગર માત્ર કોમની સેવા ખાતરજ છે, અને તે પ્રયાસનું ફળ આ પુસ્તકથી રજુ કરવાની અતિ લાગ્યશાળી ઘડી મને પ્રાપ્ત થયલી હોવાથી તે બાબે મને સ્વાભાવિક રીતે બહુ આનંદ થાય છે, અને કોમ તરફથી મને સારો ટેકો મળવે એવો આનંદ વધુ અને વધુ મેળવવા બીજાં પુસ્તકો જરથોસ્તી ધર્મનીતિનાં ગાયનોમાં પ્રકટ કરવા જોમ અને જોશ મળશે.

ભાન ભૂલા આપણા કેટલાક સંગીત શિક્ષકો અને તેઓની ફરમાસુ બાજીંત્ર ગાઈડો-એક ચેતવણી.

આજ કાલ સંગીતથી બીનમાહિતગાર લોકોમાં એવી કાંઈ સમજૂતી છે કે રાગ રાગણીવાળાં ગાયનો એટલે બસ હિંદી અથવા ઊરદુ ગાયનો. આ સરીયામ ખોટો ખ્યાલ છે, જેનો સચોટ પૂરાવો આ મારું અદના પુસ્તક છે, જેનાં અભ્યાસથી કોઈની પણ ખાતરી થશે કે આપણા મહાન કવિઓએ રચેલાં ઉત્તમ ગુજરાતી ગાયનો પણ સુંદર રાગ રાગણીઓમાં સહેલાઈથી ગવાઈ શકાય એવાં બુલંદ અને મધુર છે. કમનસીબે આવાં ગાયનો અને તેનાં રચનારા મહાન કવિઓ આપણી કોમમાંથી ભૂલાઈ ગય છે, તો મારી ખાતરી છે કે આ મારી અદના કોશીશથી તે મહાન કવિઓની યાદ ઉધરતી ઓલાદમાં જળવાઈ રહેશે.

આ ગાયનોને અલબત્તાં તેઓને અનુસરતા તથા પ્રસંગોપાત રાગોમાં બરાબર તાલ સરમાં નોટશનમાં ગોઠવવાની ખાસ જરૂર છે. એ માટે રાગ નિયમોની માહિતી, અને તાલ સરનો ઉંટો અભ્યાસ હોવો જોઈએ છે, તોજ આ કાર્ય થઈ શકે એમ છે. આજ સુધી આવો પ્રયત્ન કોઈ પણ જરથોસ્તી તરફથી કરવામાં આગ્યો નથી એ દલગીરી ભરેલું છે. તેનું મુળ કારણ એજ કે બીજી કોમો કરતાં આપણી નાની કોમ સંગીતનાં વિશાળ ક્ષેત્રમાં હજી ઘણીજ પછાત છે. સંગીતના મારા ૩૦ વર્ષના અનુભવે મને શીખાડ્યું છે કે આજ કાલ તો, આંગળીનાં કાપાપર ગણાય એટલા અપવાદો બાદ કરતાં, માત્ર પાંચ પચાસ નાટકી ગીતો લેલાગુ રીતીએ ગાતાં વગાડતાં આવડ્યાં કે આપણા આ કહેવાતા સંગીત શાસ્ત્રીઓ “ મ્યુઝીક ગાઈડ ” ગુજરાતીમાં છપાવવા બાહેર નીકલી પડે છે. સંગીતના અભ્યાસીઓના લાલચથી આ ટકે એ કહેવાતી મ્યુઝીક ગાઈડો માટે ચેતવણી આપવાની મારી પવિત્ર ફરજ સમજું છું. મેં દલગીરી વચ્ચે જોયું છે કે એવી કેટલીક ગાઈડોમાં કેટલાંક ગાયનોના જે રાગો આપવામાં આવ્યા છે તે

તદ્દન ખોટા છે એટલુંજ નહીં, પણ નોટેશન રચના બીલકુલ કંગાળ છે. આ ભાનભૂલા કર્તાઓને ગાયનના શબ્દો કેમ તાલસૂરમાં ગોઠવવા તેનું કાંઈ પણ ભાન હોય એમ જરા પણ દીસતું નથી. કેટલીક વેળા વળી કેટલાક કર્તાઓએ રાગોની સમજણ આપી હસવા સરીખા છબ્બરડાઓ કર્યા છે, જે જોઈ અફસોસ ઉપજવા સાથે એવા કર્તાઓ તરફ દયા ઉત્પન્ન થાય છે. એવાં પુસ્તકો મારી પાસે અનેક છે. આવા સાહેબોને મારી તો નમ્ર સલાહ છે કે આવાં એડાંઓ સંગીત જેવી એક મહાન વિદ્યા સાથે કાઢતાં અટકવું. મોટા અભ્યાસીમાં ખપવાનો દાવો કરવા યા પાંચ પૈસા પેદા કરવાની હોંશ કરતાં, સમજી સમાજની અંદર કેટલી બધી હાંસી થાય છે, તેમજ આ પુસ્તકો અભ્યાસીઓને કેટલું નુકશાન કરે છે, તેનો ખ્યાલ કરવાની ખાસ જરૂર છે. દુકમાં સંગીતના સર્વ અભ્યાસીઓને આ લખી સલાહ અને ચેતવણી આપું છું કે લેભાગુ સંગીત શિક્ષકોની આ કહેવાતી “ મ્યુઝીક ગાર્ડ ” થી સદા દૂર રહેવું અને તેમની અડાસે પણ જવું નહીં, કેમકે તમારા અભ્યાસની અંદર આ કંગાળ પુસ્તકો તમને શ્રાપ સમાન થઈ પડશે.

નાટકી ગાયનો દૂર કરવાની જરૂરીયાત.

આપણે દલગીરી વચ્ચે અનુભવીએ છીએ કે આપણા ઘરોમાં કેટલીક વેળા હલકી મનોવૃત્તિનાં નાટકી ગાયનો હોંશથી ગવાય છે. આવા ગાયનો ઉધરતાં બાળકોનાં કુમળાં મગજપર બહુ માઠી અસર કરે છે. નાટકી ગાયનો કેટલીક વેળા ખોટે રસ્તે દોરવી લઈ જાય છે. અલ્પજ્ઞતાં સઘળાંજ નાટકી ગાયનો વિષે એમ ધારવાની કાંઈ પણ જરૂર નથી એમ મારે સાફ જણાવવાની જરૂર છે, છતાં સામાન્ય રીતે આ નાટકી ગાયનો બીલકુલ ઇચ્છવાન્નેજ નથી. એવાં ગાયનો ઘરોમાં કે જાહેર મેળાવડાઓમાં રજી થાય તે કરતાં આપણા ચુનંદા કવિઓએ રચેલાં ઉત્તમ ભક્તિભાવનાં ધર્મનીતિનાં ગાયનોને સ્થળ આપવાની ખાસ જરૂર છે, અને તેમ થતાં ઉધરતાં બાળકો બચપણથીજ ધર્મના સાચા હેતુ સમજતાં થશે, અને તેઓમાં ભક્તિભાવ, ધર્મ તરફનું ચક્રીન, અને મજહબ તરફનો ચાહ વધવા સાથે વડીલો તરફ માન અને મોહબતથી જોતાં શીખશે. સાદા લખાણો કુમળાં જીગરપર જેટલી અસર કરે છે, તે કરતાં વધારે માનવી જાતની અંદર ગાયન હંડી અસર કરી શકે છે, અને તેથીજ બચપણથીજ બાળકોનાં જીગરમાં ઉપલા જણાવેલા સઘળા ગુણો ખીલે તે માટેજ આવાં ગાયનોની ખાસ જરૂર છે.

આ પુસ્તકમાં ગાયન વિદ્યા શીખનારાઓ માટે જે મુચનાઓ આપવામાં આવી છે તે બરાબર ધ્યાનથી વાંચવા મારી અરજ છે. સ્વર જ્ઞાન

ઉપર સૌથી પહેલાં ધ્યાન આપી એ અભ્યાસ પાકો કરી તાલની માહિતી મેળવ્યા પછીજ આ ગાયનો વગાડવામાં કશી પણ અડચણ નહીં.

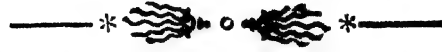
આ પુસ્તક અમારા દખણના માનવંત મરહુમ વડા દસ્તુરજી સાહેબ શમ્સ-ઉલ-ઉલ્લાહ સરદાર દસ્તુર ડોક્ટર કયકોબાદ દસ્તુર આદર-બાદ નૌશીરવાનનાં નામ સાથે જોડતાં મને બહુ ખુશી તેમજ દલગીરી ઉપજે છે. દલગીરી એટલાજ માટે કે તે મરહુમ આજે આપણા વચ્ચે નથી. તે છતાં તે મરહુમનો જેથી હાથ આપણા ઉપર હશેજ એવી આપણી આશા છે. મરહુમ દખણના પહેલા વર્ગના સરદાર હોવાનું મોટું માન ધરાવતા હતા. સરકાર દરબારનો તથા પ્રજાનો વિશ્વાસ તેઓ ઉપર ખેલેલો હતો. મરહુમ ઉંચી રવાબદાર પેશાની, સદા હસમુખો તથા મલતાવડો સ્વભાવ, તેમજ માયાળુ અને એક નાનાં બાળક જેવું બોળું જીવન ધરાવતા હોવાથી કામ તેમજ પરકામમાં અતિશય પ્રિય હતા. મરહુમની ધાર્મિક ચક્રીનદારી, મજબૂત તરફનો ચાલ, અને નાનાં બાળકોને નીતિરીતિના સબકો શીખાડી તેઓમાં ધર્માભિમાન અને કામ-ભિમાનનો જુરસો જગૃત કરવાની અજબ પ્રકારની લાગણી હતી, તેની અદના પિછાનમાં આ જરથોશ્તી ધર્મનીતિનું સંગીત પુસ્તક તે મરહુમને અર્પણ કરતાં મને ભારે ખુશાલી ઉપજે છે. પરવરદેગાર એમના પાકુ રહુને સદા શાન્તિ બક્ષો !

છેવટે, આ પુસ્તક રચવામાં મારા કેટલાક સંગીત પ્રેમી મિત્રો તરફથી અનેક રીતે કિંમતી મદદ મળતી રહી હતી, જે માટે તે સર્વને અત્રે મારો આભાર પ્રદર્શિત કરું છું, અને આશા રાખું છું કે આ પુસ્તકને કામ તરફથી સારો આવકાર મળશે, જેથી મારી મહેનત તથા કામ-સેવાની ઇચ્છા સફળ થયેલી ગણાશે.

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કંપ, }
પુના, તા. ૧૫ મી ઓગસ્ટ ૧૯૨૭ }

ફીરોજ ફરામજી
કર્તા.

ગાયન વિદ્યા શીખનારાઓને થોડી અગત્યની સુચના.

(૧) ગાયન વિદ્યા શીખનારાઓને ખાસ ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે કે આ વિદ્યામાં મુખ્ય આધાર “ સ્વરો ” નો છે, અને પ્રથમ તેનો અભ્યાસ કરવાની જરૂર છે. એ અભ્યાસ એવો પાકો હોવો જોઈએ કે આપણને કોઈ એકાદ સ્વર ઉચ્ચારવા કહે તો તુરતજ તે સ્વરને તેના અસલ નાદમાં ઉચ્ચારવો, અથવા “ આ સ્વર કયો છે ? ” એમ કોઈ સવાલ કરે, તો તુરત તે સ્વરને ઓળખવો આટલી શક્તિ જ્યારે પ્રાપ્ત થાય ત્યારેજ આ અભ્યાસ પાકો થયેલો સમજવો. સ્વર એ સંગીતનો કેવળ જીવ છે. ગોયા માનવીનાં કમરનો કાંઠો જે અગત્યનો ભાગ ભજવે છે, તેવો ભાગ ગાયન વિદ્યામાં સ્વર ભજવે છે. આ સ્વરજ્ઞાન ઉપર આપણા પારસીઓ જરા પણ ધ્યાન આપતા નથી, એ બહુજ દલગીરી ભરેલું છે. આપણા કહેવાતા સંગીત શિક્ષકોની પણ સ્વરજ્ઞાનની એખબરીને લીધે તેઓ જેમ ગમે તેમ ગાયનો શીખાડે છે, અને અનુભવપરથી પુરવાર થયું છે કે આપણા પારસી અભ્યાસીઓ વર્ષોની મહેનત લીધા પછી પણ એવા અજ્ઞાન શિક્ષકો પાસેથી પોપટીયું જ્ઞાન વર્તીક મેળવી શકતા નથી. સ્વરજ્ઞાન ઉપર શરૂઆતમાં થોડી મહેનત લેવાથી ભવિષ્યમાં એ જ્ઞાન બહુજ મદદગાર થઈ પડશે, એ સર્વ અભ્યાસીઓએ ખુબ ધ્યાનમાં રાખવું, અને પ્રથમ જરા જહંમત ખેંચી ધીરજથી એ અભ્યાસ પાકો કરવો.

(૨) એક ગાયન તમે શીખો તે અગાઉ તે ગાયનનો જે રાગ હોય તે રાગના વાદી, સંવાદી, અનુવાદી તથા વિવાદી સ્વરો કયા કયા છે તે જાણવાનું અવશ્યનું છે, કેમકે ભલતા સ્વરો લેવાથી રાગનો નાશ થવાનો સંભવ રહે છે. ત્યાર પછી રાગના જે સ્વરો હોય તેની આરોહી અવરોહીનો અભ્યાસ કરી તે સ્વરોને આકારમાં “ આ આ આ ” એમ તેમના નાદ પ્રમાણેજ ગળામાંથી કાઢી વિસ્તારતાં શીખવું. દાખલા તરીકે યમન રાગ લઈએ. આ રાગમાં “ સા રે ગ મ પ ધ ની ” આ પ્રમાણે સાત સ્વરો લેવાય છે, જેમાં ગંધાર વાદી (મુખ્ય) સ્વર છે, નિષાદ સંવાદી (એટલે મુખ્ય સ્વરનો મદદગાર) સ્વર છે, તથા બાકીના “ સા રે મ પ ધ ” આ પાંચ સ્વરો અનુવાદી (એટલે રાગને લગતા એક રાગની રૈયત જેવા) સ્વરો છે. શુદ્ધ મધ્યમ તેમજ કોમલ સ્વરો આ રાગના વિવાદી (એટલે શત્રુ જેવા) સ્વરો છે, જે સ્વરો લેવાતાંજ રાગહાની થાય છે. વિવાદી શુદ્ધ મધ્યમ સ્વરનો થોડો ઉપ-યોગ આ રાગમાં જરા પણ રાગહાનિ કર્યા વગર ફક્ત અવરોહીમાં કરી શકાય છે, જેમકે “ સાં ની ધ પ મ ગ મ ગ રે સા. ” આ

ઉપરથી રાગના વાદી, સંવાદી, અનુવાદી તથા વિવાદી સ્વરોનો ખુલાસો સ્પષ્ટ સમજ પડશે. હવે યમન રાગની આરોહી અવરોહીના સ્વરો નીચે મુજબ છે:—

સા રે ગ મ પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ મ ગ રે સા.

એ સ્વરોનો વિસ્તાર નીચે મુજબ કરતાં શીખવું.

સા; સા રે સા; સા રે ગ રે સા; સા રે ગ મ ગ રે સા;

સા રે ગ મ પ મ ગ રે સા; સા રે ગ મ પ ધ પ મ ગ રે સા;

સા રે ગ મ પ ધ ની ધ પ મ ગ રે સા; સા રે ગ મ પ ધ ની સાં,
ની ધ પ મ ગ મ ગ રે સાં.

રાગના સ્વરોનાં જ્ઞાન માટે નવા શીખનારાઓને ઉપલેા સ્વરવિસ્તાર પુરતો છે, પણ જેઓ ઉત્તમ સ્વરજ્ઞાન ધરાવતા હોય તેઓએ વધુ અલં-કારોનો અભ્યાસ કરવો, જે મારાં “ હિન્દુસ્થાની સંગીત વિદ્યા ” નાં પુસ્તકમાં ખુલાસેવાર આપવામાં આવ્યા છે. આ અભ્યાસ કર્યા પછી યમન રાગનું સ્વરૂપ કેવું છે તે જાણવું અવશ્યકું છે, જે માટે તમારા શિક્ષક પાસેથી યમન રાગની એકાદી નાની સરગમ શીખવી, જેથી આ રાગમાં સ્વરો કેવી રીતે લેવામાં આવે છે તેની, એટલે રાગરચનાની, સમજ મેળવી શકાશે. આ પ્રમાણે અભ્યાસ કરવાથીજ તમે યમન રાગનાં ગાયનો ધણાં સહેલાઈથી ગાઈ વગાડી શકશો. આ અભ્યાસ માટે પ્રથમ તમેને મહેનત પડશે, પરંતુ ખુબ ધ્યાનમાં રાખજો કે આ અભ્યાસથી તમે જે જ્ઞાન મેળવશો તે તમેને સદાનું મદદગાર થઈ પડશે. અભ્યાસીઓને અત્રે મારી ખાસ સુચના છે કે સર્વ ગાયનો, તેમના રાગોનો ઉપર જણાવ્યા મુજબ પ્રથમ અભ્યાસ કરીનેજ, શીખતા રહેવું. આ પુસ્તકમાં જે ગાયનો આપવામાં આવ્યાં છે, તેઓના રાગોનાં સ્વરોની ટુંક સમજણ અભ્યાસીઓનાં લાભઅર્થે આ પુસ્તકમાં આપવામાં આવી છે.

(૩) જેમ સ્વર સંગીતનો જીવ છે તેમ તાલ પણ છે. સંગીતનું સર્વ બંધારણ આ બેજ ઉપર છે, જેથી સ્વર માફક તાલના અભ્યાસની પણ ખાસ જરૂર છે. જે તાલમાં ગીત ગાવાનું હોય તે તાલમાં કેટલા પીંડ યાને ભાગ આવે છે, કેટલી માત્રા હોય છે, તાલી તથા ખાલી કયા પીંડ ઉપર અને કઈ માત્રાપર પડે છે, વગેરે બાબતોની પ્રથમ સમજણ તમારા શિક્ષક પાસેથી મેળવી લેવી, અને તેનો પાકો અભ્યાસ કરવો.

(૪) નોટશનપરથી ગીત ગાતાં શીખવા આગમ્ય, આપણે એક નાની વાર્તા જેમ વાંચતા હોઈએ તેમ, સ્વરો જે કાળમાં લખ્યા હોય તે

કાળ મુજબ બરાબર લાંબા ટુકા ઉચ્ચારી તાલી તથા ખાલી હાથથી દેખાડી ફક્ત વાંચવાનો અભ્યાસ કરવો. આ અભ્યાસથી તાલનું જ્ઞાન ઘણું ઉત્તમ થવે સ્વરોને પણ તેના નાદ મુજબ ગાતાં શીખી શકશે. આ જ્ઞાન મેળવ્યા પછી ગીતનાં શબ્દો તમોને બરાબર તાલસૂરમાં ગાતાં જરા પણ તકલીફ પડશે નહીં. ફક્ત નોટેશન વાંચીને સ્વરો બરાબર તાલસૂરમાં ગાવાની જ્યારે તમોને શક્તિ પ્રાપ્ત થાય, ત્યારે એમજ સમજવું કે સંગીતનો અર્થો માર્ગ તમો પાર પામ્યા છે. આવા ઉત્તમ જ્ઞાનથી ભવિષ્યમાં તમોને શિક્ષકની પણ જરૂર પડશે નહીં. અસહના અભણ જમાનાને લગતી પોપટની માફક ખાલી મોઝે શીખવવાની બેહુદી રહીવાળા એકાદ શિક્ષકની દયા અને મહેરબાનીપર સદાકાળ પડી ન રહેતાં નોટેશન રહીનો પાંદ્રા અભ્યાસ કરવાથી સ્વર તાલ તમો એવી સરસ રીતે શીખી શકશો કે તમો કોઈ પણ ગાયન કોઈ પણ વખતે શિક્ષકની મદદ વગર તત્કાળ ગાઈ વગાડી શકશો, અને વળી નોટેશનમાં લખેલું ગાયન વંશપરંપરા તમો પાસે જળવાઈ પણ રહેશે.

(૫) જેમ એક ભાષા શીખતી વખતે શબ્દોના ઉચ્ચાર ખાલી પુસ્તકો વાંચ્યાથી શીખી શકાતા નથી, તેમ આપણાં સંગીતના સ્વરો માટે પણ સમજવું. સંગીત વિદ્યા “ ગુરુગમ્ય ” ચાને ગુરુ વગર કદી પણ શીખાય નહીં એવી વિદ્યા છે. એ વિદ્યા શરૂઆતમાં પુસ્તકો ખાલી વાંચ્યાથી શીખી શકાય એવી નથીજ. આપણા સંગીતમાં સ્વરો એક બીજામાં લપેટીને, કંપાવીને, વગેરે અનેક રીતે ઉચ્ચારવામાં આવે છે, જે ક્રિયાઓનો સમાવેશ “ સંગીત કળા ” માં થાય છે. હવે આ કળા માટે નોટેશનમાં ગમે એટલી નિશાનીઓ મુકરર પણ કરવામાં આવે, તોપણ શિક્ષકની મદદ વગર એ કળા શીખી શકાય એમ તો નથીજ. સ્વરો બરાબર ગમકથી ઉચ્ચારવાની કળા પણ સંગીતમાં મુખ્ય ભાગ ભજવે છે, માટે એ કળા દરેક અભ્યાસીને એકાદ કુશળ શિક્ષકની મદદ લઈ શીખવાની ખાસ જરૂર છે, જે વગર તમારું ગાનું મીઠું વગરનાં શીઝાં પકવાન જેવું લાગશે, એ યાદ રાખવું.

(૬) નવા શીખનારાઓ માટે એક કુશળ શિક્ષકની પસંદગી અર્થો દરીયો પસાર કરવા બરાબર છે. એકાદ સુરીલાં ગળાંવાળા લેભાગુ ગાયકનાં ખાલી મધુર અવાજથી, આ એકાદ ભાગું ટુંટું વગાડનારાની ફક્ત હાથની તૈયારીથી અંતઃ જશે નહીં, પરંતુ જેને સ્વર, તાલ, રાગનિયમો તથા નોટેશનનો પાંદ્રા અભ્યાસ કર્યો હોય તેવા ગુણોવાળાજ શિક્ષક ઉપર તમારી પસંદગી ઉતારવું.

(૭) ગાયકોના અનેક ગુણદોષો છે, જે સર્વાનું વિગતવાર વર્ણન

મારી “ હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા ”નાં પૂસ્તકમાં આપવામાં આવ્યું છે, જેનો પણ દરેક ગાયકે અભ્યાસ કરવાની જરૂર છે. ખાસ કરીને ગુંગણા અવાજે નાકમાંથી ગાવાની ટેવ કદીખી રાખવી નહીં.

(૮) ગાયનો ગાતી વખતે શરૂઆતમાં તાનોની લાંબગડમાં પડવું નહીં. સ્વરનું જ્ઞાન પાકું થવે તેમજ તાલોની ખરાબર માહિતી મળવે નાની નાની તાનોનો અભ્યાસ કરતા રહેવું, અને એ અભ્યાસ રકતે રકતે આગળ વધારવો જેથી “ આલાપ ”નો વિષય સહેલાઈથી પ્રાપ્ત થશે.

(૯) સ્વરોનો અભ્યાસ શરૂઆતમાં હારમોનિયમ વાજીત્રની મદદે કરવો, અને સ્વરોનું થોડું જ્ઞાન થતાંજ એ વાજીત્રને રૂખસદ આપી તંબુરો સાથે ચાલુ અભ્યાસ કરતા રહેવું, જેથી સ્વરોનું જ્ઞાન બહુજ ઉંચા પ્રકારનું થશે. આપણું સંગીત ગાવા માટે તંબુરો સૌથી ઉત્તમ વાજીત્ર ગણાય છે, જેનું વિગતવાર વર્ણન આ પુસ્તકના બીજા ભાગમાં આપવામાં આવશે. ગાયકોને ગાતી વખતે સ્વરોમાં વધુ મદદ કરવા માટે દિલરૂખા, વગેરે વાજીત્રોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, બ્યારે આલાપ, મીંડકામ તથા ગતો વગાડવા માટે બિન તથા સિતાર વાજીત્રોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, જેથી રાગોનાં નિયમોનું જ્ઞાન બહુજ પાકું થાય છે. તાલ માટે ચાલુ વ્યવહારમાં હમેશ તખલાનો ઉપયોગ થાય છે. ધ્રુપદો ગાતી વખતે ખાસ પખવાજનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

(૧૦) આ પુસ્તકમાં ગાયનના ફક્ત પહેલા અંતરાના શબ્દોની નોટેશન આપી છે. બાકીના અંતરાના શબ્દો શિક્ષકની મદદથી નોટેશનના પહેલા અંતરા મૂળ્ય તાલ સૂરમાં ગોઠવી લેવા.

આ પુસ્તકમાં સહેલામાં સહેલી, ગુંચવાડા વગરની નોટેશન આપવામાં આવી છે. નોટેશનની નિશાનીઓની સમજણ નીચે આપવામાં આવી છે, જેનો પ્રથમ ખરાબર અભ્યાસ કરવો, જેથી ગાયનો ગાતાં અથવા કોઈ પણ વાજીત્ર ઉપર વગાડતાં શીખતી વખતે કોઈ પણ ગુંચવાડો ઉત્તમ થવાનો સંભવ રહેશે નહીં.

જા આ પુસ્તકની નોટશનની નિશાનીઓની સમજણ

શુદ્ધ સ્વરો:—સા રે ગ મ પ ધ ની | કોમલ સ્વરો:—રે ગ ધ ની
તીવ્ર સ્વર:—મં

(મંદ્ર સપ્તકનાં સ્વરો) | (મધ્યમ સપ્તકનાં સ્વરો) | તાર સપ્તકનાં સ્વરો
ગ મ પ ધ ની | સા રે ગ મ પ ધ ની | સાં રેં ગં મં પં

કોમલ તીવ્ર સ્વરો માટે પણ ઉપલીજ નિશાનીઓ સમજવી.

એક માત્રા - | એક માત્રાના સ્વરો:—સા, સારે, સારેગ, ઇં

સમની તાલી + | સાદી તાલી - | ખાલી ૦

નોટશનમાં જ્યાં | આવા એક ઉભા કાપાની નિશાની હોય ત્યાં તાલીની અથવા ખાલીની માત્રાઓ, એટલે તાલનો પીંડ, પુરો થાય છે એમ સમજવું, અને જ્યાં || આવા બે ઉભા કાપાઓની નિશાની હોય ત્યાં તાલનું આવૃત્ત પુરું થાય છે એમ સમજવું.

જ્યાં |: :| આ પ્રમાણે નિશાનીઓ હોય ત્યાં એ નિશાનીઓની વચ્ચેની સર્વ નોટશન બે વાર લેવી.

સા રે ગ|મ પ ધ |
|: રે ગ મ|પ ધ ની:| એટલે |સા રે ગ | મ પ ધ | રે ગ મ|પ ધ ની
ઓ - -|પ્ર ભુ - | ઓ - - | પ્ર ભુ - | ઓ - - | પ્ર ભુ -

સા રે ગ|મ પ ધ |
|: રે ગ મ|પ ધ ની:| એટલે |સા રે ગ | મ પ ધ | રે ગ મ|પ ધ ની
|: ઓ - -|પ્ર ભુ - | એટલે | ઓ - - | પ્ર ભુ - | વ ર ણ્યું - -
વ ર ણ્યું - -

R.-1, 2, ઇં એટલે નોટશનની પહેલી, બીજી, ત્રીજી, લાઇનો પાછી ગાવી વગાડવી. ધ્યાનમાં રાખવું કે સ્વરો તથા ગાયનના શબ્દો મળીને નોટશનની એક લાઇન કહેવાય છે.

સ્વર મરજી મુજબ લંબાવવો *

(સા) = રે સા ની સા, (રે) = ગ રે સા રે, (ગ) = મ ગ રે ગ, ઇં

ગાયનનાં અંતરાની શરૂઆત x

જ્યાં ગાયનનાં શબ્દની પછવાડે , અથવા - નિશાની હોય ત્યાં તે શબ્દ સ્વરોનાં કાળ મુજબ લંબાવવો, જેમકે

રેગ મપ | એટલે | રેગ મપ |
મે, - | એટલે | મેમે એએ

આ પ્રમાણે લેવું

આ પુસ્તકનાં રાગોનાં સ્વરોની ટુંક સમજ.

પ્રથમ લઈ અહુરતું નામ, કરું ભલો વિચાર,
ગુજરાતી ભાષામાં લખું “રાગ ચંદ્રિકાસાર.”

કલ્યાણ થાટના રાગો

(કલ્યાણ થાટના સ્વરો—સા રે ગ મ પ ધ ની.)

યમન—મધ્ય તીવ્ર, બાકી શુદ્ધ, સંપૂર્ણ રૂપ જાણાય,
ગ, ની વાદી સંવાદીથી રાગ યમન જાણાય.

(રાત્રે ૭ થી ૧૦) સા રે ગ મ પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ મ ગ રે સા
પકડ—ગ, રે, ની રે, સા; ગ, રે ગ, પ મ, ગ, રે; પ, રે, સા.

યમન કલ્યાણ—યમન અતે યમન કલ્યાણનો ભેદ આ તું જાણ,
યમન રાગમાં અવરોહે શુદ્ધ મધ્યમ પણ માન.

(રાત્રે ૭ થી ૧૦) સા રે ગ મ પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ મ ગ રે,
ગ મ ગ રે સા.

હમીર મધ્યમ બન્ને, બાકી શુદ્ધ, ધૈવત વાદી જાણ,
ગંધાર જ્યાં સંવાદી, હમીર રાગ માન.

(રાત્રે ૭ થી ૧૦) સા, રે સા, ગ મ ધ, ની ધ, સાં | સાં, ની ધ, પ;
મ પ, ધ પ, ગ મ રે સા.

પકડ—સાં ની ધ પ, મ પ, ગ મ ધ.

(આ રાગમાં આરોહે નિષાદ તથા અવરોહે ગંધાર વક્ર રીતે
લેવામાં આવે છે. વ્યવહારમાં બે કે આ રાગમાં ધૈવત સ્વરને વાદી
માનવામાં આવે છે, તોપણ આ એક રાત્રે ગવાતો પૂર્વાંગવાદી રાગ
હોવાથી પંચમ અથવા ષડ્જ સ્વરનું વાદિત્વ વધારે અનુકૂળ છે. આરોહે
રિષભ અલ્પ છે.)

ઝિલાવલ થાટના રાગો

(ઝિલાવલ થાટના સ્વરો—સા રે ગ મ પ ધ ની.)

શુદ્ધ ઝિલાવલ—સઘળા શુદ્ધ, સંપુર્ણ—સંપુર્ણ ગવાય,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી રાગ ઝિલાવલ જણાય.
(સવારે ૭ થી ૧૦) સા રે ગ મ, પ ધ, ની સાં | સાં, ની ધ, પ મ,
ગ મ રે સા.

પકડ—ગ મ રે, ગ પ, ધ, ની સાં.

(ઝિલાવલ રાગ અતે તેના સર્વ મિશ્ર પ્રકારોમાં અવરોહીમાં
ગંધાર સ્વર “ ગ મ રે સા ” આ પ્રમાણે વક્ર રીતે લેવામાં આવે છે.)
અદહૈયા ઝિલાવલ—અન્ને નિષાદ, બાકી શુદ્ધ, આરોહ મ અટપ જણુ,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી રાગ અદહૈયા માન.
(સવારે ૭ થી ૧૦) સા, રે, ગ રે, ગ પ, ધ, ની ધ, ની સાં |
સાં ની ધ, પ; ધ ની ધ પ, મ ગ, મ રે, સા.

માંડ—શુદ્ધ સ્વરોમાં જ્યાં વક્ર ગતિ જણાય,
સાં વાદી મ સંવાદીથી માંડ રાગ મનાય.

(ક્રાઈબી વખતે) સા ગ, રે મ, ગ પ, મ ધ, પ ની, ધ સાં |
સાં ધ, ની પ, ધ મ, પ ગ, મ રે, ગ સા.

(આ રાગમાં અવરોહ થોડો કોમળ નિષાદ લેવામાં આવે છે.)

પહાડી—શુદ્ધ સ્વરોમાં જ્યાં આરોહ મ, ની નો ત્યાગ,
સા, પ વાદી સંવાદીમાં થાય પહાડી રાગ.

(ક્રાઈબી વખતે) સા રે ગ પ, ધ ની, પ ધ સાં | સાં ની ધ પ,
મ ગ, રે સા.

પકડ—સા રે સા ની ધ; ગ મ ગ રે સા ની ધ; પ, ધ સા.

(આ રાગમાં ભુપ તથા માંડ રાગોનું મિશ્ર સ્વરૂપ દેખાશે. આ
રાગમાં થોડો તીવ્ર મધ્યમ પણ લેવાનો ચાલ છે. આ રાગ મંદ્ર અતે
મધ્ય સપ્તકમાં ગાવામાં આવે છે. મંદ્ર સપ્તકના ધૈવત સ્વર ઉપર
વારંવાર ત્યાસ કરવાથી આ રાગ તુરત ઓળખાઈ આવે છે.)

❧ ખમાજ થાટના રાગો ❧

(ખમાજ થાટના સ્વરો—સા રે ગ મ પ ધ ની.)

❧ આ થાટના રાગોમાં આરોહો શુદ્ધ નિષાદ લેવાનો ચાલ છે.

ઝિંઝોટી—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહો ની અટપ જણી,
ગ વાદી, ધ સંવાદીમાં રાગ ઝિંઝોટી માન.

(કોમળી વખતે) સા ની ધ પ, ધ સા; રે ગ મ પ ધ ની, પ ધ સાં;
સાં ની ધ પ, મ ગ, રે સા.

પકડ—ધ સા, રે મ ગ; પ, મ ગ, રે સા, ની ધ પ;
ધ સા, રે મ ગ.

ખમાજ—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહો રિષભ વર્જી,
ગ, ની વાદી સંવાદીમાં ખમાજ રાગ સમજ.

(રાત્રે ૧૦ થી ૧૨) સા, ગ મ, પ, ધ ની સાં | સાં ની ધ, પ, મ ગ,
રે સા.

પકડ—ગ મ, ધ ની સાં, ની સાં; ની ની સાં રે, સાં ની ધ;
ની ધ, મ પ, ધ, મ ગ.

(આરોહો રિષભ સ્વર લેવાથી “ જીહલા ખમાજ ” રાગ થશે.)

દેશ—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહો ગ, ધ અટપ જણાય,
રે વાદી પ સંવાદીમાં દેશ રાગ ગણાય.

(રાત્રે ૧૦ થી ૧૨) સા, રે, મ પ, ની, સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ રે,
ગ સા.

પકડ—રે, મ પ, ની ધ પ; પ ધ પ મ ગ રે, ગ સા.

❧ ભૈરવ થાટના રાગો. ❧

(ભૈરવ થાટના સ્વરો —સા રે ગ મ પ ધ ની.)

ભૈરવ—રે, ધ કોમળ, બાકી શુદ્ધ, સંપૂર્ણ રૂપ જણાય,
ધ, રે વાદી સંવાદીથી ભૈરવ રાગ મનાય.

(સુરોદ્ય વખતે) સા રે ગ મ, પ ધ, ની સાં | સાં ની ધ, પ, મ ગ,
રે, સા.

પકડ--સા, ગ, મ પ, ધ પ; મ ગ, રે; ગ મ પ, મ ગ,
મ રે; સા.

(આ રાગમાં રિપલ તથા ધૈવત સ્વરોપર અંડોલન કરવાની
જરૂર છે. અવરોહીમાં થોડો ક્રોમળ નિષાદ પણ લેવામાં આવે છે.)

કાલીંગડા—ભરવનાં સૂરમાં પંચમ વાદી થાય,

(સુર્યોદય આગમજ પડજ સંવાદીથી કાલીંગડા ગણાય.
અથવા રાત્રે ૨ વાગે) સા રે ગ મ, પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ રે સા.

પકડ--ગ મ, પ ધ, મ પ, મ ગ; ની, સા રે ગ, મ ગ.

(વ્યવહારમાં આ રાગમાં તીવ્ર મધ્યમ સ્વર પણ લેવાનો ચાલ છે.)

પ્રભાત—મ બ-ને, રે, ધ ક્રોમળ, બાકી શુદ્ધ જાણ,

મ વાદી સા સંવાદીથી રાગ પ્રભાત માન.

(સુર્યોદય આગમજ) સા રે ગ મ, પ ધ, ની સાં | સાં ની ધ, પ, મ ગ રે;
ગ મ, મ, ગ મ ગ, રે, સા.

પકડ--ગ મ ગ, રે, સા; રે સા, ધ, ની સા; ગ, મ, ધ,
પ, મ ગ, રે, ગ મ, મ.

(આ રાગમાં ભૈરવ, કાલીંગડા, લલિત તથા ગૌરી રાગો મિશ્ર
થયલા જણાશે.)

જોગિયા—ગ વર્જ ભૈરવમાં નિષાદનો આરોહ ત્યાગ,

મ વાદી, સા સંવાદીમાં જાણ જોગિયા રાગ.

(સુર્યોદય આગમજ) સા, રે મ, પ ધ, સાં | સાં, ની ધ પ, ધ મ,
રે સા,

સાવેરી—ભૈરવ સૂરમાં આરોહ ગંધાર નિષાદ વર્જ,

પ વાદી સા સંવાદીથી સાવેરી રાગ સમજ.

(સુર્યોદય આગમજ) સા, રે મ, પ ધ, સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ, રે સા.

(દક્ષિણ દેશનો આ જોગિયા રાગ છે. ચાલુ વ્યવહારમાં પણ
આ રાગને “જોગિયા” કરીનેજ ઓળખવાનો ચાલ છે, જે કે આ
રાગમાં જોગિયા સાથે ભૈરવ રાગનું મિશ્રણ છે.)

❀ કાફી થાટના રાગો. ❀

(કાફી થાટના સ્વરો—સા રે ગ મ પ ધ ની.)

❏ ખમાજ થાટના રાગો મુજબ આ થાટના રાગોમાં પણ આરોહે શુદ્ધ નિષાદ લેવાનો આવ છે.

કાફી—ગ, ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, સંપુર્ણ રૂપ જણાય,
પ વાદી સા સંવાદીથી રાગ કાફી ગણાય.

(મધ્યરાત્રે) સા, રે ગ, મ પ, ધ ની સાં | સાં ની ધ પ, મ ગ,
રે સા.

પકડ—સા સા, રે રે, ગ ગ, મ મ, પ.

(આ રાગમાં આરોહે શુદ્ધ ગંધાર તથા અવરોહે કોમળ ધૈવત પણ લેવાનો આવ છે.)

સૈંધવી—કાફીનાં સ્વરોમાં આરોહે ગ, નો વર્જ,

પ વાદી સા સંવાદીમાં રાગ સૈંધવી સમજ.

(મધ્ય રાત્રે) સા, રે મ પ, ધ, સાં | સાં, ની ધ પ, મ ગ, રે સા.

ધનાશ્રી—કાફીના સ્વરોમાં આરોહે રે, ધ નો ત્યાગ,

પ વાદી, સા સંવાદીમાં માન ધનાશ્રી રાગ.

(દીવસના ૧ થી ૪) ની સા, ગ મ પ, ની સાં | સાં, ની ધ પ; ગ મ
પ ગ, મ ગ, રે સા.

પકડ—ની સા, ગ મ પ, ધ પ; ની ધ પ, ગ; મ ગ,
રે સા.

(અવરોહે થોડો કોમળ ધૈવત લઈ શકાય છે.)

લિમપલાસી—કાફીનાં સ્વરોમાં આરોહે રે, ધ વર્જ,

મ, સા વાદી સંવાદીથી લિમપલાસી સમજ.

(દીવસના ૧ થી ૪) ની સા, મ, મ ગ, મ પ, ની સાં | સાં, ની ધ પ;
મ પ, ગ મ, ગ રે સા.

પકડ—ની સા, મ, ગ, રે સા; ની ધ પ, મ પ ની સા;
મ પ ગ મ, ગ રે સા.

ધાની—કાફીનાં સ્વરોમાં રે, ધ જ્યાં ન દેખાય

ગ વાદી, ની સંવાદીથી રાગ ધાની ગણાય.

(દીવસના ૧ થી ૪) ની સા ગ, મ પ, ની સાં | સાં, ની પ, મ ગ, સા.

પકડ—ગ મ ની પ, સાં ની પ મ ગ રે ની સા, ગ સા.

(આ રાગમાં અવરોહીમાં થોડા રિષભ લેવાનો ચાલ છે.)

મધ્યમાદી સારંગ—ની કોમળ, બાકી શુદ્ધ, ગ, ધ જ્યાં ન જણાય,

રે વાદી, પ સંવાદીમાં મધ્યમાદી ગણાય.

(દીવસના મધ્યભાગે) સા, રે, મ પ, ની, સાં | સાં, ની પ, મ રે, સા.

પકડ—ની સા રે; રે, મ પ, ની પ, મ રે. સા.

બાગેશ્રી—કાફીનાં સ્વરોમાં પંચમ જ્યાં અલ્પ જણાય,

મ વાદી, સા સંવાદીથી રાગ બાગેશ્રી ગણાય.

(મધ્યરાત્રે) સા, ગ મ, ધ, ની સાં|સાં, ની ધ, પ મ, ગ રે સા.

(આ રાગમાં પંચમ સ્વર બહુ થોડા લેવામાં આવે છે, તેમજ આરોહિ રિષભ સ્વર પણ અલ્પ છે. પંચમ સ્વર વર્ગ કરીને પણ આ રાગ ગાવામાં આવે છે, જેને કેટલાક ગવૈયાઓ “ કૌશિક કાનડા ” કરીને કહે છે, જેમકે—

સા, ની ધ ની સા, મ ગ, મ ધ ની સાં |

સાં ની ધ, મ ગ; મ ગ રે સા.

પકડ—સા, ની ધ ની સા, મ; ગ મ ધ ની, ધ મ; ગ, રે સા.

સુહા કાનડા—કાફીનાં સ્વરોમાં જ્યાં દ્વિવત સ્વરનો ત્યાગ,

મ વાદી, સા સંવાદીથી થાય સુહા રાગ.

(દીવસના મધ્યભાગે) ની સા, રે ગ, મ રે, સા; મ પ, ની પ, ની સાં

સાં, ની પ, મ પ, ગ મ, રે સા.

(કાનડા રાગના સર્વ પ્રકારોમાં સારંગ રાગનું અંગ હોવાથી ગંધાર તથા દ્વિવત સ્વરો અલ્પ જણાશે, તેમજ અવરોહીમાં ગંધાર સ્વર “ ગ મ રે સા ” આ પ્રમાણે વક્ર રીતે લીધેલો નજરે પડશે.)

શહાના કાનડા-ગ, ની કોમળ, બીજ શુદ્ધ, આરોહે ધ વજ્ર,
પ વાદી, સા સંવાદીમાં રાગ શહાના સમજ.

(મધ્યરાત્રે) ની સા, રે ગ, મ રે, સા; ની ધ પ, મ પ, સાં;
ની પ, ની સાં | સાં, ની ધ ની પ, મ પ, ગ,
મ રે, સા.

પીલુ-રે, ગ, ધ કોમળ, બાકી શુદ્ધ, ગંધાર વાદી જાણ,
પ્રકાર ૧ હો. નિષાદ સંવાદીથી મિયાનો પીલુ માન.
(દીવસના ૩ થી ૪) સા રે ગ મ પ ધ ની સાં | સાં ની ધ પ મ ગ રે સા
પકડ--ની સા, ગ, રે, સા; ની સા, ની ધ પ, ધ ની સા:
ગ, રે, સા.

(મિયા તાનસેનના ધરાણાના ગવૈયાઓ પીલુ રાગ આજ પ્રમાણે
ગાયે છે.)

પીલુ-નિયમ નથી કશો કાંઈ, આરે સ્વરો જાણ,
પ્રકાર ૨ જો. ગ, ની વાદી સંવાદીમાં પીલુ રાગ પિછાન.
(દીવસના ૩ થી ૪) પકડ-ની સા, ગ રે, ની સા; ગ, મ પ, ગ, ની, સા;
રે ની, ધ પ; મ પ, ની સા.

(પીલુ રાગનો આ પ્રકાર વ્યવહારમાં ઘણો પ્રસિદ્ધ છે. ભિમ-
પલાસ, હૈરવી, ગૌરી, વગેરે રાગો આ પ્રકારમાં મિશ્ર થયલા જણાશે.
મિશ્ર રાગો માટે કોઈ નિયમિત આરોહ અવરોહ આપી શકાય તેમ નથી
એ ધ્યાનમાં રાખવું.)

બરવા-ગ, ધ, ની બંને, બાકી શુદ્ધ, મિશ્ર સ્વરૂપ જણાય,
રે, પ વાદી સંવાદીમાં બરવા રાગ ગણાય.
(કાંઈબી વખતે) પકડ-રે ગ રે સા, રે મ પ ધ મ પ, રે ગ રે સા, રે ની સા.

(આ રાગમાં કાફી, સૈંધવી, પીલુ, દેશી, વગેરે, રાગો મિશ્ર
થયલા જણાશે.)

જંગલો-ઝિંઝોટી સાથે પીલુ મેળવી મિશ્ર સ્વરૂપ ગાય,
રે, પ વાદી સંવાદીથી રાગ જંગલો ગણાય.
(કાંઈબી વખતે) પકડ-સા ની ધ પ, ધ સા, રે ગ રે; રે ગ મ પ,
ગ મ પ, ગ રે; રે, રે ગ, સા રે, ની સા.

❀ આસાવરી થાટના રાગો. ❀

(આસાવરી થાટના સ્વરો:-સા રે ગ મ પ ધ ની)

આસાવરી-ગ, ધ, ની કામળ, બાકી શુદ્ધ, આરોહે ગ ની નો ત્યાગ,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી થાય આસાવરી રાગ.

(દીવસના ૯ થી ૧૧) સા, રે, મ પ, ધ, સાંસાં, ની ધ, પ; મ પ, ગ;
રે, સા.

પકડ—રે, મ પ, ધ, પ; ની, ધ, પ; મ પ ધ મ, પ ગ,
રે, સા.

જોનપુરી-ગ, ધ, ની કામળ, બાકી શુદ્ધ, ગ આરોહે ન જણાય,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી તે જોનપુરી મનાય.

(દીવસના ૯ થી ૧૧) સા, રે, મ પ, ધ, ની સાં | સાં, ની ધ, પ, મ પ,
ગ; રે, સા.

દરબારી કાનડા-ગ, ધ, ની કામળ, બાકી શુદ્ધ, અવરોહે ધ નો ત્યાગ
રે વાદી, પ સંવાદીમાં જણુ દરબારી રાગ.

(મધ્યરાત્રે) ની સા, રે ગ, રે સા; મ પ, ધ, ની સાં | સાં, ધ,
ની પ, મ પ, ગ, મ રે, સા.

પકડ--ગ, રે રે, સા, ધ, ની સા; મ, પ ધ, ની પ, ગ;
મ રે, સા.

(આ રાગમાં ગંધાર તથા ધૈવત ઉપર અડોલન કરવાની જરૂર છે.)

સીંધ ભૈરવી-ગ, ધ ની કામળ, બાકી શુદ્ધ, સંપૂર્ણ રૂપ જણાય.
પ, સા વાદી સંવાદીથી સીંધ ભૈરવી ગણાય.

(દીવસના ૯ થી ૧૧) સા રે ગ મ પ ધ ની સાંસાં ની ધ પ મ ગ રે સા.

પકડ—પ ગ રે ગ, સા રે ની સા, ધ પ, ધ સા. ની ધ પ.

(પંચમ સ્વરને પડજ સ્વર માનીને ભૈરવી રાગ ગાતાં આ રાગનું
રૂપ જણાશે. આ રાગમાં આરોહીમાં થોડો શુદ્ધ ધૈવત લેવાનો ચાલ છે.)

❧ ભૈરવી થાટના રાગો ❧

(ભૈરવી થાટના સ્વરોઃ—સા રે ગ મ પ ધ ની સાં.)

ભૈરવી—સધળા ઢામળ, સંપુર્ણ—સંપુર્ણ ગવાય,
ધ, ગ વાદી સંવાદીથી ભૈરવી રાગ મનાય.

(દોવસના ૯ વાગતે, સા, રે ગ મ, પ ધ, ની સાં|સાં ની ધ પ, મ ગ,
અથવા ઢામળી વખતે) રે સા.

પકડ—ગ, સા રે સા; ધ, ની સા, ગ રે, સા રે સા.

(આ રાગમાં શુદ્ધ રિષભ, તથા અવરોહીમાં તીવ્ર મધ્યમ
પણ થોડા લેવાનો ચાલ છે.)

માલકોશી—ભૈરવીનાં સૂરમાં રે, પ સ્વરોનો ત્યાગ,
મ વાદી, સા સંવાદીમાં બળુ માલકોશી રાગ.

(રાત્રે ૧ થી ૪) ની સા, ગ મ, ધ, ની સાં | સાં ની ધ, મ,
ગ મ ગ સા.

પકડ—મ, ગ, સા; ધ, ની સા, ગ મ.

વધારો (પાનું ૧૨ મું)

ખમાજ રાગમાં અવરોહે થોડા ઢામળ ગંધાર લઈ શકાય છે.

❧ બાકી રહેલા સર્વ લોકપ્રિય રાગોનાં ગાયનો તથા
સ્વરોની સમજણ આ પુસ્તકના બીજા ભાગમાં આપવામાં
આવી છે.

❧ સમાપ્ત. ❧

આ પુસ્તકના ગાયનોનાં તાલોની
માત્રા, નિયમ તથા બોલ.

તાલનું નામ.	માત્રાની સંખ્યા.	નિયમ તથા બોલ.
કેરવા	૪	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{ધાગિ} & \text{નતિ} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{નક} & \text{ધિન} \end{array}$
દાદરા	૬	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{ધા} & \text{ધા} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધા} & \text{તી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ના} & \end{array}$
બેમરા	૬	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{ધી} & \text{નાધિ} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{નક} & \text{તિ} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{નાતિ} & \text{નક} \end{array}$
તેવરા	૭	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{ધા} & \text{દી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ના} & \text{તિટ} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{કટ} & \text{ગદિ} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ગન} & \end{array}$
પરતો (ગઝલ)	૭	$\begin{array}{cc} 0 & - \\ \text{તી} & \text{નક} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધી} & - \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ન્ધા} & \text{ન્ધા} \end{array}$
લાવણી	૮	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{ધી} & \text{ધી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધા} & \text{તી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ત્રક} & \text{ધી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધાગિ} & \text{ત્રક} \end{array}$
ચૈતાલ તથા એક તાલ	૧૨	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{ધા} & \text{ધા} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{દી} & \text{ના} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{કિટ} & \text{ધા} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{દી} & \text{ના} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{તિટ} & \text{કટ} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ગદિ} & \text{ગન} \end{array}$ $\begin{array}{cc} \text{ધી} & \text{ધી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધાગિ} & \text{ત્રક} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{તૂ} & \text{ના} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ક} & \text{તા} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધી} & \text{તુક} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધી} & \text{ના} \end{array}$
દિપચંદી	૧૪	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{ધી} & \text{ધી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધા} & \text{ગ તી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ના} & \text{તી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધા} & \text{ગ ધી} \end{array}$
ત્રિતાલ	૧૬	$\begin{array}{cc} + & 0 \\ \text{તાધી} & \text{ધી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધા} & \text{તા ધી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધી} & \text{ધા} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધાતી} & \text{તી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ના} & \text{તાધી} \end{array} \mid \begin{array}{cc} \text{ધી} & \text{ધા} \end{array}$

આ તાલોનો વિગતવાર ખુલાસો મારાં “હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા”ના પહેલાં પુસ્તકમાં આપેલો જણાશે.

શુદ્ધિ પત્ર

પાનું	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૮	રે ની - તુ જ	રે ની - તુ જ -
૧૨	હાદરો તાલની તાલી તથા ખાલીની નિશાનીઓ ૦ - ને બદલે + ૦ આ પ્રમાણે સુધારવી.	
૨૪	<u>ની સાં રેં ગું</u> - રેં વા,,, - ન	<u>ની સાં રેં ગું</u> - રેં વા,,, - ન
૩૧	મપ ધની ધા, -	મપ ધની ધા, -
૩૪	ધ પ રેંસાં નીધ ત લ	ધ પ રેંસાં નીધ ત લ
૪૨	ની ધ ની ધ ભ ળ	ની ધ ની ધ ભ ળ
૪૫		
૪૭	“સાચું બોલવા વિષે” ના ગાયનની નોટશનમાં ને બદલે સુધારવું.	
૪૮	સા ની ધ સા - - ઃ મા - -	સા ની ધ સા - - ઃ મા - -
૫૬	સા - - ઃ: ગ મ ના - - ઃ: ન વ	સા - - ઃ: ગ મ ના - - ઃ: ન વ

“બે બોલ” ના પહેલા પાનામાં ફિરોજ વાટલીવાલાને બદલે ફિરોજ બાટલીવાલા કરીને સુધારો કરવો.

❧ સાંકળ્યું. ❧

અર્પણ પત્રિકા, બે બોલ, અભ્યાસીઓને સચના, નોટશનની, સ્વરોની
તથા તાલોની સમજણ, શુદ્ધિપત્ર, વગેરે.

❧ ગાયનો. ❧

સખી રાખો જે ઇચ્છા તમે મેળવવા સંગીત જ્ઞાન ૨૩
સજની સંગીત કેળવણી ૨૫
માન સાથ કરીએ યાદ તૂજને, જરથોસ્ત પયગંબર ૧
આરાધીએ એ આતશ તું તુરે ખોદા ૨
ઝોઠો લોઢો, જગત સારી, સિતાયશમાં અહુરમજ્દની ૩
શુકર તારી ન્યામતોનાં, દાતા, એ અન્નદાતાર ૪
દયાવંત અહુરમજ્દ તું દાદાર, તુરેમંદ જગ કીરતાર ૫
નમાજ તને અહુરમજ્દ દાદાર ૬
ખલકના ખુદાવંદ કિર્તાર તું છે ૭
દાદગર દાદાર અહુરમજ્દ સર્જનારો તું ખુદા ૮
ખોદાવંદ આપ સુખાકારી, અરજ હમારી સ્વીકારી ૯
સરજનાર જે જગતો સ્વામી, સેવા તેની કરિયે ૧૦
જુએ જણ જે જગત સારી, નહીં જેડી, ખુદા, તારી... ૧૧
કોણ તુજ બિન દૂર મુશ્કેલી કરે ૧૨
ઝોઠો ખલક યાદ કરો દાદગર ખુદાની ૧૩
નથી હું માગતો માલિક તમ પાસે ખળતો રે ૧૪
દિલ દર્દમંદ, દાદાર, કર તું દવા, ખુદાવંદ ૧૫
અહુરા, તું જગ સરજનહારો, તું અજબ કિસબ કરનારો ૧૭
ખુદાવંદે ખાવદ પરવરદેગાર ૧૭
પાક તું પરવરદેગાર, સુખ સંપતનો તું અજ્ઞનાર ૧૮
અહુર ! તુજ હાથે કાજ સરે, જન મિથ્યા ગર્વ કરે ૧૯
એક તૂંજ અહુરમજ્દ, દાદાર છે ખરો ૨૦
દાદગર ! ઘટ ઘટનું તું જાણે ૨૧
દયાવંત દાદાર કરજે દયા ૨૩
દીનનાથ દયાળ નટવર, હાથ માને મુકશે મા ૨૪
મંગલમય પરમદેવ દરશન શુભ દેશે ૨૫
પ્રથમ કરું હું નમન તે પરબ્રહ્મને ૨૬
તમે સર્વથી મહાન, આપો રહું નીતિ જ્ઞાન ૨૬

સકલ વિશ્વના, નાથ, રે તમે	૨૭
ઓ ખુદા, તને હું તજી, કોણ કને બાંધું	૨૮
દાદાર દયાળુ, કેમ કરી હું, વિસરું તુંજ ઊપકાર	૨૯
સરસ સહુથી ખરો રેહબર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર...	૩૧
એક ખુદાનેજ માનનારો, જરથોસ્તી છે મજલબ અમારો	૩૨
પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીત લગાવો રે, હમદીનો પ્યારા	૩૪
આ તનનું કર આતશખાનું રૂઢ કંબલો લાઇ રે	૩૫
પ્રભુ તારે શરણે હું આયો રે, બહુ ભમી ભમી પસતાયો	૩૬
મેળી ગયા આ હામ, લાઇ સહુ, મેળી ગયા આ હામ	૩૭
બાવું છેજ જરર, અંતે બાવું છેજ જરર	૩૮
આ તે કેવા તારા ઢંગ, છે જુહી જગતનાં રંગ	૩૯
ભરી છે હામે હામ ભુંડી ડગાઈ	૪૦
દુખી કે દહીં કે કોઈ ભુલેલા માર્ગવાળાને	૪૨
ચાલો બહેનો ચાલો ભલુવાને જઈએ	૪૩
બાળક સર્વે સાંભળો તમ શિખ આ સારી	૪૪
હર રોજ તન બદનની સફાઈ રાખીએ	૪૬
સાંભળ સજની શીખ આ સારી, જૂહું તજની સાચ જિયારી	૪૭
જૂહું જીભે ખોલો મારે, પરની ખામી ખોલો મા	૪૮
મૂરખ કાં કરે છે કરમની આસ, જા ઉઘમ કરની ખાસ	૪૯
છળ ટંટા બખેડા તમે ટાળજો રે	૫૦
તજી જોણે ખુદા ભક્તિ, ધુરો સંસાર તેનો છે	૫૧
આજ ખીરાજે રાત્ર્ય પ્રસંગ રંગનો	૫૨
મુખારક હોજો આજે, નવજોત ભલી જે ગાજે રે	૫૩
શાહબદીની આબાદી ભરી શાદી થઈ રે	૫૫
સખી નબલ દીવસ આજ આવો સજની	૫૬
તમે સુખમાં સદા રહે જો, અરે ઓ હમદીનો મારા	૫૭
કર ખાવર તું આ રૈનક નવરોઝી મુખારક	૫૯
સ્કાઉટી ગના ફાયદા તમે સમજો ધરી ધ્યાન	૬૦
સંજન માય	૬૨
રૂઢ ખિટાન્યા	૬૩

ગાયનો

સંગીતમાં સ્વરોની મહત્વતા વિષે.

છટલા ખમાજ-ત્રિતાલ.

સાખી.

સખી રાખો જો ઇચ્છા તમે, મેળવવા સંગીત જ્ઞાન,
તો સદા આપો તમે, સ્વર જ્ઞાન બિપર ધ્યાન.

ગાયન.

સાત સ્વરોને શુદ્ધ કહીએ, ક્રોમળ તીવ્ર બે રૂપ કરીએ,
ક્રોમળ, શુદ્ધ, તીવ્ર મળી બાર સ્વરોનો મેળ રચીએ.—સાત
ક્રોમળ, તીવ્ર, શુદ્ધથી નીચ જાંચ,
સા, પ શુદ્ધ, રે ગ ધ ની શુદ્ધ ને ક્રોમળ,
મધ્યમ શુદ્ધ તીવ્ર મળી બાર સ્વરોને ધ્યાન ધરીએ.—સાત
બાર સ્વરો છે સંગીતનો શુભ, પ્રથમ તેનો પાઠ કરીએ,
સ્વરોનું પાઠ જ્ઞાન મેળવી, સંગીત સાગર તરીએ.—સાત

સાખી.

પ સાં, ની, ની ની, ની ની ની, ધ ની સાં; ની ધ પ;
સ ખી, રા, ખા જો, ઇ ચ્છા ત, મ, , , - ;

મ, ગ મ, પ ધ ની; ધ ની સાં; ની ધ પ મ; ધ ધ, પ;
મે, બવ વા, સં, , , - ; - ; ગી ત, જ્ઞાન;

સા, સા રે, ગ, મ, પ; મ પ ધ,* પ મ ગ; રે સા;
તો, સ દા, આ, પો, ત; મે, , , - ; - ;

સા રે સા ગ; ગ મ પ ધ, પ, ગ, રે; સા રે ગ રે, સા.
સ્વ ર જ્ઞા આન; બિ, , , - , - , પર; ધ્યા, , , , આન

સંગીત કેળવણી.

ખિહારી-લાવણી. (ગરબી)

સજની સંગીત કેળવણી, રે સજની સંગીત કેળવણી,
 શીખો બહેનો પદ્ધતીથી “ સા રે ગ મ ” ની મેળવણી.-સજનો
 આરોહી અવરોહી રૂપ દરશાવીએ,
 વાદી સંવાદીથી રાગ બતાવીએ,
 રાગો ગાવાનો વખત સાચવીએ,
 રે કરીએ રચના થાટોની.-શીખો
 થાટ ખિલાવલ દીવસના પહેલે પોહરે,
 ભૈરવી, ટાડી, આસાવરી બીજે પોહરે,
 થાટ કાફી લલકારીએ ત્રીજે પોહરે,
 રે એથે સંદ્ધિ થાટોની.-શીખો
 થાટ કટ્યાણુ રાત્રે પહેલે પોહરે,
 થાટ ખમાણુ ગાવો બીજે પોહરે,
 થાટ મધ્યાનહુ પુન ગાવો ત્રીજે પોહરે,
 રે એથે સંદ્ધિ થાટોની-શીખો

(“ સંદ્ધિ થાટો ” એટલે ભયરવ, પુર્વી તથા મારવા થાટો, તેમજ
 “ મધ્યાનહુ થાટો ” એટલે ભયરવો, આસાવરી તથા
 કાફી થાટો સમજવા.)

+	-	o	-	+	-	o	-
:- મ	ગ રે	સા રે	સાની -	ની ની	ની સા	સા રે	
:- રે	સ જ	ની -	સં, -	ગી ત	કે -	બ વ	

ગ -	-	-	-	ગ ધ	- ધ	ધ -	પ ધ
ણી -	-	-	-	શી ખો	- બ	હે -	નો -

મ ધ	પ મ	ગ મ	રે ગ	મ ધ	પ મ	ગ મ	રે ગ
પ હ	તી -	થી -	સા રે	ગ મ	ની -	મે -	બ વ

x

સા -	-	-	-	-	-		સા મ	મ -	મ -	પ મ
ણી -	-	-	-	-	-		આ -	રે -	હી -	અ વ
							વા -	દી -	સં -	વા -

ગ -	ગ રે	ગ પ	મ ગ		રે ગ	સા -	-	-	-
રે -	હી -	રે પ	દ ર		શા વી	એ -	-	-	-
દી -	થી -	રા -	ગ બ		તા વી	એ -	-	-	-

સા મ	મ -	મ -	પ મ		ગ -	ગ રે	ગ પ	મ ગ
રા -	ગો -	ગા -	વા -		નો -	- વ	બ ત	સા -

રે ગ	સા મ	ગ રે	સા રે		સા ની	ની -	- ની	સા રે
અ વી	એ રે	ક રી	એ -		ર અ	તા -	- થા	- ટા

ગ -	-	-	-	-		ગ ધ	- ધ	ધ -	પ ધ
ની -	-	-	-	-		શી ખો	- બ	હે -	નો -

મ ધ	પ મ	ગ મ	રે ગ		મ ધ	પ મ	ગ મ	રે ગ
પ હ	તી -	થી -	સા રે		ગ મ	ની -	મે -	ળ વ

સા -	-	-	-	-		(ગાયનની બાકીની લાઇનો અંતરા			
ની -	-	-	-	-		મુજબ લેવી.)			

✽ અહુરમજ્દનાં ભજનો, મુનાજતો, વગેરે ✽

✽ અષો જરથોસ્ત તથા સોષ્યંતોની આરાધના ✽

પ્રભાત-દાદરો

માન સાથ કરીએ યાદ તુજને, જરથોસ્ત પયગંબર,
અશોષના સરદાર તુજને, તું હમારો છે રહેબર.—માન૦
કરી યાદ પાક કલામ, લાવ્યો જે તું આ જેહાન,
દીન સાચી કબુલી તમામ તુજની, જરથોસ્ત પયગંબર.—માન૦
કરીએ યાદ રહી દીલશાદ, સોષ્યંતો લેજો હમ દાદ,
કરો હમારાં ધર આબાદ, તું જરથોસ્ત પયગંબર.—માન૦
ફરોહર તુંજના યાદ કરીએ, આરાધીને દીલમાં ધરીએ,
સત સખુનો સદા ઉચરીએ—તુંજના, જરથોસ્ત પયગંબર—માન૦

1:	+ ગ મ ગ			૦ રે - સા			+ ની ની ની			૦ સા - ધ		
	મા	-	ન	સા	-	થ	ક	રી	એ	યા	-	દ
	ની ની સા			ગ - સા			ગ - ગ			મ - -		
	તું	જ	ને	જર	-	થોસ્ત	પય	-	ગં	બર	-	-
	મ મ મ			મ ગ મ			ગમ પધ ધ			ધ પ મ		
	અ	શો	ધ	ના	-	સર	દા,	-	ર	તુ	જ	ને
	ગમ પધ ધ			પ - મ			ગ - રે			ગ મ મ		
	(તું,	-	હ	મા	-	રો	છે	-	ર	હે	-	બર
2:	x ધ ધ -			ની - ની			સાં - સાં			સાં સાં -		
	ક	રી	-	યા	-	દ	પા	-	ક	ક	લામ	-
	ધ - ધ			ની - સાં			રે - રે			સાં - સાં		
	લા	-	વ્યો	જે	-	તું	આ	-	જે	હા	-	ન
	ધ - ધ			ધ પ ધ			મ ધ પ			મ ગ મ		
	દી	-	ન	સા	-	ચી	ક	બુ	લી	ત	મા	મ
	ધ ધ ધ			પ - મ			ગ - રે			ગ મ મ		
	તુ	જ	ની	જર	-	થોસ્ત	પ	-	ય	ગં	-	બર

R. 1-2

R. 1-2

(આકીની લાઇનો અંતરા મુજમ ગાવી વગાડવી.)

આતશની આરાધના

ભયરવી-ત્રિતાલ

આરાધીએ ઓ આતશ તું તુરે ખોદા, અશોષ નેકીની કરી ફર્જો અદા
જીગર જાન કરી તુજ પર શીદા—આરાધીએ.

અહુરમજ્દના પુત્ર તને નમસ્કાર, સહાય થા તું અમને કરવા નેક કાર
ખુશાલ રાખ અમને તુંજ મહેરથી સદા—આરાધીએ.

				સાં	ગં	રેં	સાં	ની	ધ	પ	ધ
				આ	-	રા	-	ધી	એ	ઓ	-
+	સાં	-	સાં ની	ધ	ની	પ	ધ	સાં	ગં	રેં	સાં
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો	દા	આ,	-	રા,	-
	સાં	-	સાં ની	ધ	ની	પ	ધ	સાં	ગં	રેં	સાં
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો	દા	આ,	-	રા,	-
	સાં	-	સાં ની	ધ	ની	ધપ મપ	ગ	પ	ધ	ની	ધ
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો, દા,	અ	શો	છ	ને	કી ની ક રી
	સાં	ગ	મપ ગ	ગમ	રે	રે	સા	ની	-	સા	ગ
ફ,	-	ર	-	જો	અ	દા	-	જી	-	ગ	ર
	મ	મ	ધ ની	સારેં	સાંની	ધ ની	સાં	ગં	રેં	સાં	ની
તુ	જ	પ	ર	શી,	-	દા	-	આ,	-	રા,	-
	સાં	-	સાં ની	ધ	ની	ધપ મપ	ધ	ધ	ધ	ધ	ધ
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો, દા,	અ	હુર	મ	જદ	ના - પુ ત્ર
	સાં	સાં	સાં	સાં	ની	સાં	ગં	રેં	સાં	ની	ધ
ત	ને	ન	મસ	કા,	-	આર	-	સ	હા	-	ય
	સા	રેં	સાં ની	પ	ધ	પ	-	ગં	ગં	-	રેં
ક	ર	વા	-	ને	ક	કાર	-	ખુ	શા	-	લ
	મ	મ	ધ ની	સારેં	સાંની	ધ ની	સાં	ગં	રેં	સાં	ની
તુજ	મ	હેર	થી	સ,	દા,	-	-	આ,	-	રા,	-
	સાં	-	સાં ની	ધ	ની	ધપ મપ	ધ	ધ	ધ	ધ	ધ
આ	-	તશ	તૂ	તુ	રે	ખો, દા,	અ	હુર	મ	જદ	ના - પુ ત્ર
	સાં	સાં	સાં	સાં	ની	સાં	ગં	રેં	સાં	ની	ધ
ત	ને	ન	મસ	કા,	-	આર	-	સ	હા	-	ય
	સા	રેં	સાં ની	પ	ધ	પ	-	ગં	ગં	-	રેં
ક	ર	વા	-	ને	ક	કાર	-	ખુ	શા	-	લ
	મ	મ	ધ ની	સારેં	સાંની	ધ ની	સાં	ગં	રેં	સાં	ની
તુજ	મ	હેર	થી	સ,	દા,	-	-	આ,	-	રા,	-

❧ દાદાર અહુરમજ્દની સિતાયશ ❧

ભયરવી-લાવણી

ઉઠો લોકો, જગત સારી, સિતાયશમાં અહુરમજ્દની,
જમાના ને જુબાંદારી, સિતાયશમાં અહુરમજ્દની—ઉઠો૦
ઉભા પર્વત, ઉભાં દરખત, ઉઠે મોજ સમૂદ્રમાં,
નદી નાળાં વહે જારી, સિતાયશમાં અહુરમજ્દની—ઉઠો૦
સિતારા આસમાન ઉપર ખુરો-માહતાય નક્ષત્રો,
સદા છે માર્ગ--સંચારી, સિતાયશમાં અહુરમજ્દની—ઉઠો૦
જમીનપર જનવર ફરતાં રહીને મુરજો-માહી સંગ,
કરે છે નાદ લલકારી, સિતાયશમાં અહુરમજ્દની—ઉઠો૦
જ્યાં જુમખેશ અહુર યાદે, અરે ઇનસાન, તું કાં સુસ્ત ?
રહો કાયમ, નરો--નારી, સિતાયશમાં અહુરમજ્દની—ઉઠો૦

+	-	o	-	+	-	o	-	
-	-	- સા	સા રે	ની સા	- સા	મ મ	મ મ	મ ગ
-	-	- ઉ	ઠો -	લો -	- કો	- જ	ગ ત	સા -
-	-	- જ	મા -	ના -	- ને	- જી	ખાં -	દા -

ગુમ પ	- મ	ગ મ	ગ -	- સા	- રે	ગ -	સા રે
રી,	- સિ	તા -	યશ -	- માં	- અ	હુર -	મ જદ
રી,	- સિ	તા -	યશ -	- માં	- અ	હુર -	મ જદ

x

સા -	- સા	પ -	પ પ	પ -	- પ	પ -	પ મ
ની -	- ઉ	લા -	પ ર	વત -	- ઉ	લાં -	દ ર
ની -							

મપ ધ	- મ	પ મ	ગ -	- મ	- પ	ધ -	મ પ
ખ,અત	- ઉ	ઠો -	મો -	- જી	- સ	મૂ -	દ ર

મ -	- સા	સા રે	ની સા	- સા	મ મ	મ -	મ ગ
માં -	- ન	દી -	ના -	- ખાં	- વ	હે -	જી -

ગુમ પ	- મ	ગ મ	ગ -	- સા	- રે	ગ -	સા રે
રી,	- સિ	તા -	યશ -	- માં	- અ	હુર -	મ જદ

સા -		(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ ગાવી વગાડવી.)
ની -		

❧ ખોદા સર્વને ખોરાક પુરો પાડે છે. ❧

સિંધુ લયરવી-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

શુકર તારી ન્યામતોનાં, દાતા, ઓ અન્નદાતાર,
 તારા વિના નથી અમારો કોઈ પાલનદાર—શુકર૦
 આકાશ, પૃથ્વી, સુર્ય, મેઘ, વાયુ, રાત દીન,
 તારા હુકમે ભોજન સઉનાં કરે તૈયાર—શુકર૦
 પેદા કીધો પોષણને કાજ અમારો તેં ખોરાક,
 તારી ખુબીઓનો કદી પણ થાય ના શુમાર.
 ખોરાક હોય જો નહીં તો પ્રાણી જીવે કેમ,
 ખોરાકથી મલેછે સઉને મોજ સુખ અપાર—શુકર૦
 ભુખી ઉઠે છે ખાખથી સદા ખલક તમામ,
 ભુખ્યું નથી સુવાડતો કોઈને તું દાદાર.
 ભોજન જમી, તુને નમી, થઈ નિમકહલાલ,
 આભારમાં રહીશું શખોરોજ, દાતા, ઓ અન્નદાતાર—શુકર૦

+				-				o			
સા	-	-	પ	સા	-	-	રે	ગ	મ	ગ	રે
તા	-	-	રી	ન્યા	-	-	મ	તો	-	ના	-
રા	-	-	વિ	ના	-	-	ન	થી	-	મા	-
ગ	રે	ગ	પ	મ	-	-	ગ	રે	ગ	સા	-
તા	-	-	ઓ	અ	-	-	ન	દો	-	તાર	-
પા	-	-	-	લ	-	-	ન	હો	-	આર	-
(ધ)	-	-	ધ	ધપ	મગ	સા	ગ	સાગ	મપ	મ	-
કા	-	-	શ	પ,	-	-	શ્વી	સુ,	-	ર્ય	-
ગ	રે	ગ	પ	મ	ગ	મ	ગ	રે	ગ	સા	-
વા	-	-	યુ	રા	-	-	ત	દો	-	ધન	-
સા	-	-	પ	સા	-	-	રે	ગ	મ	ગ	રે
રા	-	-	હુ	ક	-	-	મે	ભો	-	-	-
ગ	રે	ગ	પ	(મ)	-	-	ગ	રે	ગ	સા	-
ના	-	-	ક	રે	-	-	તૈ	યા	-	આર	-

(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો ઉપલી સર્વ નોટેશન મુજબ ગાવી વગાડવી.)

❀ દાદાર અહુરમઝદની આરાધના. ❀

દયાવંત અહુરમજ્દ તું દાદાર, નુરેમંદ જગ કીરતાર.
યાદ કરીએ દાદાર તુંજને, બહોલી ખુશાલી દેનાર,
હીમ્મત બક્ષનાર સવાખકાર સાહેબ, વૃદ્ધીના કરનાર,—દયાવંત
સર્વોત્તમ તું સઉથી સોહામણો, ડહાપણનો ભંડાર,
અશાઇમાં છે સર્વથી શ્રેષ્ઠ તું, ક્ષેત્રનો બક્ષનાર,—દયાવંત
હસ્તીમાં લાવ્યાં તેં અમને, તું રક્ષણ કરનાર,
મુજિન કરીએ તને આ મીજલસમાં, “આવ પાક દાદાર”—દયાવંત

+ - - - - ० - - - - +
 - - - - - सा रे सा नी नी सा रे ग ग म ग रे सा नी
 - - - - - ६ या - वं त अ (दुर) म ७६ तुं - (दा, -
 सा - सा रे रे सा नी नी नी सा रे ग ग म ग रे सा नी
 दा - (आर ६ या, - वं त अ (दुर) म ७६ तुं - (दा, -
 सा - - - - - म ग गम पध - ध ध ध प ध
 (दार - - - - - तु रे मं, - - ६ ७ ग की र
 म प म ग रे सा नी नी सा रे ग ग म ग रे सा नी
 ता - र ६ या - वं त अ (दुर) म ७६ तुं - (दा, -
 x
 सा - - - - - - - - - - - म - म म प प -
 (दार - - - - - - - - - - - या - ६ क री ओ -
 - ध ध ध प ध सां - - सां नी ध ध प म गम पध
 - दा दा र तु ७ ने - - (अडा) ली अु शा ली (हे, -
 प - - - - - - - - - - - म म म म ग म
 (नार - - - - - - - - - - - ली मम त अ क्ष नार स
 प ध प म म प ग - - - ध ध - ध - प ध
 वा अ को र सा - (हेअ - - - ६ क्षी - ना - क र
 म प म ग रे सा नी नी सा रे ग ग म ग रे सा नी
 ना - र ६ या - वं त अ (दुर) म ७६ तुं - (दा, -

સા - સા રે | રેસા નીની ની | સા રે | ગ ગ | મ ગ | રેસા ની
 દા - ર દ | યા, - વં ત || અ હુર | મ જદ | તું - દા, -
 સા - | - - | - - | - - || (બાકીની લાઇને અંતરા મુજબ
 દાર - | - - | - - | - - || લેવી.)

જોગિયા આસાવરી-ત્રિતાલ

નમાજ તને અહુરમજ્દ દાદાર, અમ તુજના પરસ્તાર.
અમશાસ્પદો યજ્ઞદો સધળાં રાહનુમાધ કરનાર,
ભજ તેઓને સર નમાવી, કરીએ ખુશાલ અપાર—નમાજ૦
ખોરશેદ મહેરને નમન કરીએ, જે અશ્મે તુજની તેજદાર,
ગાઓદાદ ને ગધઓમર્દના ફરોહરને નમીએ આ વાર—નમાજ૦
ફરોહર જરથોસ્ત વળી કુલ અશોનાને, નમી ઉતરીએ પાર,
પયદાયશો અહુરમજ્દની વખાણીએ, જે છે હજરો હજર—નમાજ૦

+	-	-	-	મ	ગ	રે	સા	સા	રે	-	મ	મ	પ	પ	ધ	-
-	-	-	-	ન	મા	-	જ	ત	ને	-	આહુ	ર	મ	જા	દા	-
પ	-	પ	મ	ગ	રે	સા	સા	રે	-	મ	મ	પ	પ	ધ	-	-
દા	-	ર	ન	મા	-	જ	ત	ને	-	આહુ	ર	મ	જા	દા	-	-
પ	-	-	-	-	-	-	-	-	ધ	ધ	ધ	ધ	ધ	-	પ	ધ
દાર	-	-	-	-	-	-	-	-	અ	મ	તુ	જ	ના	-	પ	રસ
મ	ધ	પ	મ	ગ	રે	સા	સા	રે	-	મ	મ	પ	પ	ધ	-	-
તા	-	ર	ન	મા	-	જ	ત	ને	-	આહુ	ર	મ	જા	દા	-	-
x																
પ	-	-	-	-	-	-	-	-	ધ	ધ	-	ધ	ધ	-	ધ	-
દાર	-	-	-	-	-	-	-	-	અમ	શા	-	સ	પ	-	દા	-
-	ધ	પ	પ	પ	ધ	સાં	-	સાં	ની	ધ	પ	મ	મ	પ	ધ	-
-	ય	જ	દા	સ	ધ	જાં	-	રા	-	લ	તુ	મા	ધ	ક	ર	-
પ	-	-	-	-	-	-	-	-	પ	પ	ધ	સાં	સાં	સાં	-	-
નાર	-	-	-	-	-	-	-	-	લ	ઉ	મો	તે	ઓ	ને	-	-

રેં ગું રેં સાં | ની ધ પ - | ની ની ની ધ | પ - પ ધ
 સ - ર ન | મા - વી - | ક રિ એ પ્રુ | શા - ણ અ
 મ ધ પ મ | ગ રે સા સા | રે - મ મ | પ પ ધ -
 પા - ર ન | મા - જ ત | ને - અહુ ર | મ જદ દા -

(અસ્તાઈ પાછી લઈ બાકીની લાઈનો અંતરા મૂજબ લેવી.)

✻✻ ખલકનાં ખુદાવંદની આરાધના ✻✻ આસાવરી-દીપચંદી

ખલકના ખુદાવંદ કિર્તાર તૂં છે, અહુરમજદ ! હસ્તી બખશનાર તૂં છે.
 થયું ને થશે નહીં કદી કોઈ તુજ સમ, ખરે બંદગીને સગવાર તૂં છે—
 ખુલંદી ફલકની કરામત પુકારી, ગવાહી દિયે પાક દાદાર તૂં છે—
 જમીનો જમાના લણે કીર્તિ તારી, જગત રંગભૂમી સરજનાર તૂં છે.—
 અજબ સર્વ મહિમા, અજબ બેદ તારો, અજબથી અજબ કામ કરનાર તૂં છે.
 પળે પળ નવાજે અમોને સુખો તૂં, વળી મુશ્કિલોમાં મદદગાર તૂં છે—
 હમેશાં છુપો તૂં બધે છેજ હાજર, સહના વિચારો સમજનાર તૂં છે—
 શુકર બક્ષિશોના, અહુરમજદ ! દાતા ! ખુદાવંદ ! હરદમ ખરો ચાર તૂં છે—

+	-	○	-
	- - - સા રે મ - પ - સાં -		
	- - - ખ લ ક - ના - પ્રુ -		
ધ - -	પ - પ - ધ મ - પ - - ધ		
દા - -	વં - દ - કિ ર - તા - - ર		
ગ - -	રે - સા - રે સા - ધ - - ધ		
તૂં - -	છે - અ - હુ ર - મ - - જદ		
સા - -	રે - સા - રે મ - પ - - ધ		
હ - -	સ્તી - બ - ખ શ - ના - - ર		
ગ - -	રે - - સા રે મ - પ - સાં -		
તૂં - -	છે - - ખ લ ક - ના - પ્રુ -		
	x		
ધ - -	પ - - - મ પ - ધ - - ધ		
દા - -	વંદ - - - થ યું - ને - - થ		
સાં - -	સાં - સાં - ધ ધ - ગું રેં સાં -		
શે - -	ન - હીં - ક દી - કો - હ -		

(૯)

રે ની	-	ધ	-	પ	-	પ	અં	-	રે	સાં	-	રે
તુ જ	-	સ	-	મ	-	અ	રે	-	અં	-	-	દ
ની ધ	-	પ	-	પ	-	ધ	મ	-	પ	-	-	ધ
ગી	-	ને	-	સ	-	જ	-	-	વા	-	-	ર
ગ	-	રે	-	સા	-	રે	મ	-	પ	-	સાં	-
તૂ	-	છે	-	અ	-	લ	ક	-	ના	-	ખુ	-

(અસ્તાદ પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મૂળજ ગાવી વગાડવી.)

દાદાર અહુરમજ્દની સ્તુતિ

કાફી-પરતો (ગઝલ) તથા લાવણી.

દાદગર દાદાર અહુરમજ્દ સર્જનારો તું ખુદા,
 દેહ બક્ષી, જીવ બક્ષી, પાળનારો તું ખુદા—દાદગર૦
 સર્વવ્યાપી, સર્વજ્ઞાની, સર્વરક્ષક બાપ તૂં,
 પાક મીનોતુમ અશોતુમ બક્ષનારો તૂં ખુદા—દાદગર૦
 કારણોનું મૂલ કારણ, સૃષ્ટિનો આધાર તૂં,
 અંતકાલે દુઃખથી છે તારનારો તૂં ખુદા—દાદગર૦
 શક્તિ બેહદ, જ્ઞાન બેહદ, તુજ કરામત બેમિસાલ,
 ગાઇએ ઉત્તમ સિક્કત, તેથી બી ન્યારો તૂં ખુદા—દાદગર૦
 તુજ વિના હરગેજ પરસ્તેશ કોઇની કરશું નહીં,
 મજ્દયસ્નાનો અમે-ગમખાર અમારો તૂં ખુદા—દાદગર૦

૦	-	-	-	૦	-	-	-
પ	-	સાં	સાં ની	ની ધ	પ	-	ધ પ મ ગ
દા	-	દ	ગ ર	દા -	દા	-	ર અ હુર મજ્દ
દે	-	હ	બ -	ક્ષી -	જ	-	વ બ - ક્ષી
રે	-	ગ	સા -	રે -	પ	-	મ ની ધ પ
સ	-	જ	ના -	રે -	તૂં	-	ખુ દા -
પા	-	ળ	ના -	રે -	તૂં	-	ખુ દા -
x	-	-	-	-	-	-	-
પધની	-	ની ની	ની -	ની -	ની ધ	-	સાં ની ધ પ
સ,	-	વ	બા -	પી -	સ,	-	વ સા - ની

(૬)

પધનૂ - ની સાં - સાં - નીસારે - સાં ની ધ પ
 (સાં - વં) ર - કુક - (આં) - પ તું - - -

લાવણી

+ - પ - સાં ની - ની ધ + - પ - ધ પ મ ગ
 - પા - ક મી - નો - - તુમ - અ શો - તુમ -
 - રે - ગ સા - રે - પ - મ ની ધ પ -
 - બ - ક ના - રો - તૂ - બુ દા - - -
 - પ - સાં ની - ની ધ - પ - ધ પ મ ગ
 - પા - ક મી - નો - - તુમ - અ શો - તુમ -

(પરતો)

- રે - ગ સા - રે - પ - મ ની ધ પ -
 - બ - ક ના - રો - તૂ - બુ દા - - - R 1-2

(બાકીની સર્વ લાઇનો અંતરા મુજબ ગાવી વગાડવી.)

દોઆ

પીલુ-લાવણી.

ખોદાવંદ આપ સુખાકારી, અરજ હમારી સ્વીકારી,
 ખાલેશ દીલ ખુશનુદી ભારી, કૈવત અશોનું શુભકારી—ખોદાવંદ૦
 આબાદી કબીલાની ખેશ, કીર્તિ શુભ કામોની હમેશ,
 આશીર્વાદ રાસ્તીના જારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦
 ફરોહર પધારો તમ આ ઘર, મુરાદો હમારી લાવી જર,
 સલાહ સંપ નમનતાઇ સારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦
 ખજનો નેકીનો આપી, જીગરમાં સત્યતા સ્થાપી,
 અશીશ્વંદ દોસ્તી લાભકારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦
 કરીમો રહીમ તું મહેર કર, હસ્તી તમામ જગત ઉપર,
 આબાદી મહેર બક્ષી સારી, અરજ હમારી સ્વીકારી—ખોદાવંદ૦

+ - ની સા ની ધ ધ + - પ ની ની સા - ગ રે
 - ખો દા - વં દ - અ પ સુ ખા - કા -
 - ખા કો શ દી લ - બુ - સ્તુ દી - ભા -

ગ - | - સા | રે રે | સા ની || સા - | - રે | ગ - | રે સા ની
 રી - | - અ | ર જ | હ મા || રી - | - - | સ્વી - | કા, -
 રી - | - કે | વ ત | અ શો || તું - | - - | થુ ભ | કા, -
 સા - ^x | - ની | સા - | ગ મ || પ - | પ મ | પ ધ | ની ધ
 રી - | - આ | બા - | દી ક || બી - | - - | લા - | ની -
 પ - | - પ | મ - | ગ રે || ગ ગ | મ - | પ મ | ગ રે
 ખે - | - શ | કી - | તિ - || શુ ભ | કા - | મો - | ની હ
 સા - | - ની | સા ની | ધ - || - પ | ની ની | સા - | ગ રે
 મેશ - | - આ | શી ધર | વાદ - || - રા | - સ્તી | ના - | જ -
 રેગ મપ | - મ | ગ રે | સા ની || સા - | - રે | રેગ મગ | રે સા ન
 રી, - | - અ | ર જ | હ મા || રી - | - - | સ્વી, - | કા, -
 સા - | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંત
 રી - | મુજબ લેવી.)

અર્ચન ઈશ્વર સેવા

બરવા-લાવણી.

સરજનાર જે જગનો સ્વામી, સેવા તેની કરિયે,
 સકલ સુખો તેથીજ પામિયે, જેથી દિલ હરખે ભરિયે.
 અહપમતિ થકી પૂર્ણ ન પામિયે, કાં તે થકી નહિ આદરિયે,
 કારીગર બિન કારીગરી છે, એમ કહી મુખો નહિ ઠરિયે.
 કોઇ કસુર જો કરે જગતમાં, કોધે ફૂટી કોપ ઉચરિયે,
 માનવ પાપ અમાપ છતે પ્રભુ દયા કરે, શા શા ગુણ સ્મરિયે.
 અમંપર જેની કૃપા બહુ નિત, કેમ કરી કૃપાનિધિ વિસરિયે,
 પરમ શુદ્ધ ભક્તિએજ પૂજી, આ ભવસાગર પાર ઉતરિયે.
 હે દાતા ! તું આપ અમોને હિમ્મત કે વિધતે નહિ કરિયે,
 નિર્મળ મન વાચા કામોથી તુજ ચરણે અમ શિરને ધરિયે.

+ - 0 - + - 0 -
 રે મ | મ મ | - મ | ગ મ || પ પ | પ - | પ - | પ ધ
 સ ર | જ ના | - ર | જે - || જ ગ | નો - | સ્વા - | મી -
 ધ સાં | સાં - | સાં ની | ની ધ || પ મ | ની ધ | પ - | - -
 સે - | વા - | તે - | ના - || ક રિ | યે - | - - | - -

પ ની | ની ની | ની - | ની ધ || પ ધ | ધ પ | મ મ | ગ -
 સ ક - | લ | સુ - | ખો - || તે - | થી જ | પા મિ | યે -
 સા - | ગ મ | પ ધ | ધ પ || રે મ | ગ રે | સા - | ની સા
 જે - | થી - | દી લ | હ ર || ખે - | લ રિ | યે - | હા રે
 રે ગ | ગ ગ | રે મ | ગ ગ || રે સા | રે ની | સા - | - -
 જે - | થી - | દી લ | હ ર || ખે - | લ રિ | યે - | - -

(ખાકીની લાઇનો ઉપલી નોટેશન મુજબ લેવી.)

ખોદાનો તારીખ

પહાડી ઝિંઝોટી-લાવણી.

જુએ જણુ જે જગત સારી, નહીં જોડી, ખુદા, તારી,
 તનોમંદ જહાન નર નારી, નહીં જોડી, ખુદા, તારી—જુએ
 જમીન આકાશ તરવરમાં, નહીં નાળાં સમૂદરમાં,
 નિયમ છે જોડનો જારી, નહીં જોડી, ખુદા, તારી—જુએ
 જગતમાં ફક્ત તું ચકતા, ખરો તું પાક બેહમતા,
 નિરંજન તું નિરાકારી, નહીં જોડી, ખુદા, તારી—જુએ
 સદ્દની જોડ દે હદનો, ગવાહી નેકને બદની,
 કહે તુજ વાત તો ન્યારી, નહીં જોડી, ખુદા, તારી—જુએ
 હિદાયત બક્ષ તું, મજદા ! રહે નર નારના ચકતા,
 ચકાઇ તુજ સખવારી, નહીં જોડી, ખુદા, તારી—જુએ

+ - ૦ - + - ૦ -
 | - સા | સા ગ | ગ ગ || - રે | રે ગ | મ પ | મ ગ
 | - જુ | એ - | જ જ || - જો | - જ | ગ ત | સા -
 | - ત | નો - | મં દ || - જ | હા ન | ન ર | ના -

રે - | - મ | ગ રે | સા - || ની - | - પ | ધ - | ની રે
 રી - | - ન | હી - | જો - || ડી - | - ખુ | દા - | તા. -
 રી - | - ન | હી - | જો - || ડી - | - ખુ | દા - | તા. -

(સમ) x

સા - | - સા | સા સા | ગ મ || પ - | - મ | પ ધ | ની ધ
 રી - | - જ | મી ત | આ - || કા - | - શ | ત રે | વ ર
 રી - | -

પ - | - પ | મ - | ગ - || - રે | - ગ | મ - | ગ રે
 માં - | - ન | દી - | ના - || - જાં | - સ | મુ - | દ ૨
 સા - | - સા | સા મ | ગ - || - રે | - ગ | મ પ | મ ગ
 માં - | - નિ | ય મ | છે - || - જો | - ડ | નો - | જા -
 રે - | - મ | ગ રે | સા ની || ધ - | - ની | રે - | સા ની
 રી - | - ન | હી - | જો - || હી - | - ખુ | દા - | તા -
 સા - | (પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મૂળખ
 રી - | ગાવી વગાડવી.)

દાદારની કુલ જોહાનને મદદ

જંગલો-દાદરો.

કોણુ તુજ બિન દૂર મુશ્કેલી કરે, કોણુ તુજ બિન દુખ હોયથી હરે.
 કોણુ તુજ બિન પ્રભુ, હાથ હિણાંતો ધરે, દાદગર, દાદાર, અહુરા, તું ખરે.
 દોસ્ત તું, મા આપ તું, વળી છે ગમખાર તું,
 જો ઉગારે તૂંજ જણુ કુખતું તરે—કોણુ
 આશરો છે તારો ખરો, વળી છે આધાર તું,
 રહેતું માઇ કર સહુ શુભ આચરે—કોણુ

૦	ધ - સા	રે ગ રે	૦	સા રે સા	ની ધ પ
કો -	ણુ	તુ - જ	બિ -	ન	દ ૨
કો -	ણુ	તુ - જ	બિ -	ન	દ ૨
ધ સા સા	રે ગ સા	રે - -	- -	- -	- -
મું - શ્કે	લી - ક	રે - -	- -	- -	- -
હ - ડે	થી - હ	રે - -	- -	- -	- -
રે - રે	રે - ગ	મ - મ	પ પ	- -	- -
કો -	ણુ	તુ - જ	બિ -	ન	પ્ર લુ
મ - ગ	મ - પ	ગ - ગ	રે -	- -	- -
હા - થ	હિ - જા	નો - ધ	રે -	- -	- -
સા - સા	રે ગ રે	સા રે સા	ની ધ પ	- -	- -
દા - દ	ગ - ર	દા - -	દા -	- -	- -
ધ સા સા	રે ગ સા	રે - -	- -	- -	- -
અ હુ રા	તું - ખ	રે - -	- -	- -	- -

(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂળખ લેવી.)

ઉઠો ખલક યાદ કરો દાદગર ખુદાની,
દાદગર ખુદાની, અહુરમઝદે તવાનાની—ઉઠો ૭
જલ જમીન વાયુ અગ્નિ તે તણી નિશાની,
સૂર્ય ચંદ્ર સાક્ષ પૂરે શક્તિ તેની માની—ઉઠો ૮
અખળે અખળ વર્ષ વહ્યાં, તોખી જે ન ફાની,
યુગ ગુજરશે ખેશુમાર તોખી જાવેદાની—ઉઠો ૯
ના પિતા ન માત જેણે, ના મિસલ ન સાની,
દો-જેહાંની નાવ ઉપર અચુક તે સુકાની—ઉઠો ૧૦
જે કરે દાદાર યાદ, ધન્ય-તેની વાણી,
મૂખ નાસ્તિકો ખરાં કરેજ આપહાની—ઉઠો ૧૧

ध	-	ध	ध	प	-	-	-	म	ग	म	रे	ग	प	म	ग	म	ग
या	-	ह	ड	रो	-	-	-	हा	-	-	ह	ग	र	मु	-	-	-
रे	-	सा	नी	सारे	सा	-	-	ध	-	-	ध	नी	नी	सा	-	-	-
हा	-	-	-	-	नी	-	-	हा	-	-	ह	ग	र	मु	-	-	-
रे	-	सा	नी	सारे	सा	-	-	म	ग	म	रे	ग	म	प	-	म	-
हा	-	-	-	-	नी	-	-	अ	हु	-	र	म	ण	ह	-	त	-
ग	म	रे	-	सा	नी	सारे	सा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
या	-	नी	-	-	-	-	नी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(गायननी पहेली लाइन पाछी लेवी.

सां	-	सां	नी	सां	सां	-	-	त	-	-	ध	नी	-	सां	सां
य	-	-	अ	ग	नि	-	-	त	-	-	त	ए	-	-	नि
श	-	सां	नीसां	ध	-	प	-	म	-	ग	म	प	-	ध	ध
श	-	-	-	नी	-	-	-	ध	-	-	य	य	-	-	र
नी	सां	-	सां	सां	नी	सां	-	प	ध	सां	-	सां	नी	ध	प
सा	-	-	ध	प	-	र	-	श	-	धित	-	ते	-	नी	-

મગ મગ રે - | સાની સારે સા - | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી
મા, - - - - | - - - ની - | લઇ બાકીની લાઇનો અંતરા
મુજબ લેવી.)

સંતોષી જગરની ખુદાને અરજ ૬૬ દશ-દીપચંદી.

નથી હું માગતો માલેક તમ પાસે ખજાનો રે,
મને બક્ષો તમે મારી અરે આ અર્જ માનો રે—નથી૦
બગીચા બાગને કાળે નથી હું જોડતો હાથો,
તમો વણ કાઢતો મ્હોતાજ ના કરશો દીવાનો રે—નથી૦
નથી હું માગતો મેવા, લહેજતદાર પકવાનો,
મને રોટી નિમકથી રાખશો બસ ના બિગાનોરે—નથી૦
પડી હું તો પગે, નહિ માંગતો ઘોડા ગાડી,
અરે બસ બેહુ પગ હાથે મને રાખો મજાનોરે—નથી૦
સખાવતનાં સવાબો જો બને નહીં મુજ ગરીબીમાં,
બદી બસ હું કરું નહિ કે મજે સુખનાં મકાનો રે—નથી૦
જવાહિરથી નથી હું ચાહતો શોભાવવા તનને,
કો! મુજ સિકલપર બસ શાન્તિ સુખની શુભ નિશાનોરે—નથી૦
અરે દાદાર! મુજ બંદા ઉપર રેહજો તમે રેહમી,
નથી મુજને કશી દરકાર, જો રહે જમાનો રે—નથી૦

મ	મ	સાં	હો	મા	રે	+

પ	-	-	પ	-	પ	-	ની	-	-	ની	-	-	-
રે	-	-	સાં	-	સાં	-	રે	-	-	સાં	ની	-	-
બા	-	-	-	-	ગ	-	ને	-	-	કા	-	-	-
સાં	-	-	-	-	સાં	-	સાં	-	-	સાં	-	-	-
સાં	-	-	-	-	સાં	-	સાં	-	-	સાં	-	-	-
જે	-	-	-	-	ન	-	થી	-	-	હું	-	-	-
સાં	-	-	-	-	રે	-	ની	-	-	સાં	-	-	-
સાં	-	-	-	-	રે	-	ની	-	-	સાં	-	-	-
જે	-	-	-	-	ડ	-	તો	-	-	હા	-	-	-
રે	-	-	-	-	રે	-	ની	-	-	ની	-	ની	-
રે	-	-	:	-	ત	-	મે	-	-	વ	-	જુ	-
થો	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
સાં	-	-	સાં	-	રે	-	સાં	-	-	ની	-	ધ	-
કો	-	-	-	-	છ	-	તો	-	-	મ	-	હો	-
પ	-	-	પ	-	ધ	-	મ	-	-	મ	-	મ	-
તા	-	-	-	-	જ	-	ના	-	-	ક	-	ર	-
પ	-	-	પ	-	પ	-	ધ	પ	-	મ	-	ગ	-
શો	-	-	-	-	દી	-	વા	-	-	તો	-	-	-
રે	-	-	(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો										
રે	-	-	અંતરા મુજબ લેવી.)										

✻+ પાપીનો અંત વખતનો પસ્તાવો ✻

જંગલો-લાવણી.

દિલ દર્દમંદ, દાદાર, કર તૂં દવા, ખુદાવંદ,
 પાપે પિડાય બીમાર, દે તૂં શક્ષા ખુદાવંદ—દિલ૦
 દિન રાત પાપ ભારે, તનમાં રવા પુકારે,
 દાદાર, તું ઉગારે, મુશ્કેલ-કુશા ખુદાવંદ—દિલ૦
 સર બાકમાં ધરંછું, પસ્તાવે દિલ ભરંછું,
 સાચી પતેત કરંછું, કર તું દયા ખુદાવંદ.
 ઉત્તમ ધર્મે જનમ મેં, કીધો પછી અધમ મેં,
 રાખી ન કંઈ શરમ મેં, થઇ બેવશ ખુદાવંદ—દિલ૦
 ગરમે ગુનાહ અમારા, દોષખમે લઇ જનારા,
 તોપણ ગુલામ તારા, હોયે ખરા, ખુદાવંદ.

બચ્ચાં અમે ગુનેહગાર, તું છે પિદર બખશનાર,
છેયે રેહમ તલબગાર, ઓ બેબકા ખુદાવદ—દિલ.

+	-	0	-	+	-	0	-
સા -	રે ગુ	રે પ	પ મ	મ ગુ	ગુ રે	રે સા	
દિલ -	દ -	દ -	મ -	દ -	દા -	દા ર	
પા -	પે -	પિ -	ગ -	ય -	બી -	મા ર	
ની ધ	ની પ	- ધ	સા -	- રે	મ ગુ	રે -	- -
ક ર	તૂં -	- દ	વા -	- ખુ	દા -	વદ -	- -
રે -	તૂં -	- શ	કા -	- ખુ	દા -	વદ -	- -
x	સા -	રે ગુ	રે રે	રે મ	મ મ	પ -	પ -
- -	દિન -	રા -	- ત	પા -	- પ	લા -	ર -
- -	પ પ	મ પ	મ ની	ની ધ	ધ પ	પ મ	મ ગુ
- -	ત ન	મા -	- ર	વા -	- પુ	કા -	રે -
ગુ રે	સા -	રે ગુ	રે પ	પ મ	મ ગુ	ગુ રે	રે -
- -	દા -	દા -	- ર	તૂં -	- ઉ	ગા -	રે -
- -	સા -	રે ગુ	રે પ	પ મ	મ ગુ	ગુ રે	રે સા
- -	દા -	દા -	- ર	તૂં -	- ઉ	ગા -	રે -
ની ધ	ની પ	- ધ	સા -	- રે	મ ગુ	રે -	- -
મુ શ	કે લં	- કં	શા -	- ખુ	દા -	વદ -	- -

(સાબી)

R. 1-2

સા રે મ પ, ની ની, ની, ની ની, સાં સાં, સાં,
એ - - -, સ ર, ખા, ક માં, ધ રે, છું,
ની સાં, રે, રે, રે, રે રે, સારેગું*, રે - -, સાં - -,
પ સ, તા, વે, દિલ, લ રે, છું, - - -, - - -,
ની - -, પ - -, ગુ - -, રે - -, સા - -
- - -, - - -, - - -, - - -, - - -,
ની, ની, ની ની, ની ની, ની*, મ પ,
સા, ચી, પ તેત, ક રે, છું, - -,
સા સા રે ગું*, સા પ, મ પ.
કર તું દ યા, ખુ દા, - વદ.

“ઉત્તમ ધર્મે” — “દિન રાત પાપ” માફક લેવું.

“રાખી ન કંઈ” — “દાદાર, તું ઉગારે” ” R. 1-2

(બાકીની લાઇનો “સાબી” થી નોટશન મુજબ ગાવી વગાડવી.)

અહુરાની સ્તુતિ

ધાનો-ત્રિતાલ.

અહુરા, તું જગ સરજનહારો, તું અજળ કિસળ કરનારો.
જમીન નલ તું અલગ ધરે, રમ, પડવા નહિ દેનારો—અહુરા
આળ સૂજે ઉરવરો શોભતાં, ખુબ તરી ભંડારો—અહુરા
વાયુ પુકે, અમકે વિજલી, મેઘ વૃષ્ટિ જલધારો—અહુરા
તૂજ બિન ભકિત ઘટિત નહી, ખાલિક, અમને તું અતિ પ્યારો—અહુરા
દાદ દાદગર લે તું અમારી, અંતે તુંજ અમારો—અહુરા

+ - ગુ સા - ગુ મ પ ની | પ ની સાં ગું | સાં ની પ મ
|: અહુ - રા - | તું - - - | - - જ ગ | સ ર જ ન
ગુ - ગુ મ | પ ની પ મ | ગુ મ ગુ રે | સા રે ની સા
હા - રો તું | અ જ બ કિ | સ બ ક ર | ના - રો -
x
|: પ પ - પ | પ મ ગુ મ | પ ની ની ની | સાં - સાં સાં |
જ મી - ન | ન લ તું - | અ લ ગ ધ | રે - ર બ |
પ સાં સાં - | મં ગું સાં ની | પ ની પ મ | ગુ રે ની સા
પ ડ વા - | ન હિ દે - | ના - - - | - - રો -

R. 1-2

(બાકીની લાઈનો અંતરા મુજબ લેવી.)

પાક પરવરદેગારની આરાધના

માલકોશ-દીપચંદી

ખુદાવંદે ખાવંદ પરવરદેગાર, નમું તારી દરગાહે હું ખાકસાર.
થયો રોજ આખર શરૂ થઈ છે રાત, તને રાજ કરવાથી છું હું ષજાત—
દયાલુ ખુદાવંદ જગના રેખાપ ! દયા કર, મને સારું ડાહપણ તું આપ.
કે ભૂલો સુધારું હવે રોજ, ભલાઈ વધારું, કરી નિત્ય ખોજ.
ભલું હકમે મારા તે જાણું નહિ, ભલું જે મને તે તું જાણે સહી.
બહુ આજેજીથી નમીને, ખુદા ! કઈં છું દુઆ, આશીશો દે સદા.
કે તારી મદદથી હું રાખું વિવેક, મનસ્વી, ગવસ્વી, કુનસ્વીજ નેક.
મને પ્રાસખાનીમે તારી સુવાડ, ભલાં કામો કરવા સહવારે ઉઠાડ.

❧ ཕུཤིར འུཐུའི ❧

પાક તું પરવરદેગાર, સુખ સંપતનો તું બખ્શનાર.

દુખીનું દુખ તું નિવારનાર, કરો એડો પાર, જાઉં અલિહાર.

(૧૯)

⁺ સાં - ધ પ | મ ગ મ રે | ગ મં પ મગ | મ રે સારે સા :
 પા - ક તૂં | પ ર વ ર | દે - - - | ગા - - ર
 સા સા ગ મરે | ગ પ ની ની | સાં - સાંસાં ગરેં | સારે સાંની ધપ મગ
 સુ ખ સં - | પ ત નો - | તું - ખ, ખશ, ના, - - ,ર
 R. 1
^x પ - ની ની | સાં - સાંસાં | સાં ગં ગં મં | ગં રેં સાં સાં :
 દુ - ખી તું | દુ - ખ તું | નિ વા - ર | ના - - ર
 ગં મં પં મંગં | મં રેં સાંસાં | ની ની સાંસાં ગરેં | સારે સાંની ધપ મગ
 ક રે બે ડો, | પા - - ર | જા ઉં ખ, લ, હા, - - ,ર
 R. 1

❧ દાદગરનાં હુકમ વિના એક કીડી પણ મરતી નથી. ❧
 લિમપલાસી-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

અહુર ! તુજ હાથે કાજ સરે, જન મિથ્યા ગર્વ કરે.
 ગાડાં નીચે શ્વાનજ ચાલે, માને ધુર ધસરે,
 મૂરખ માને મારી કલાએ નાવ જગતની તરે—અહુર૦
 યુક્તિ પિત સંતેગે નિષ્કળ આલમ તણી ખરે,
 માનવ યુક્તિ ખુદા ફતેહ જશ સાથ મલી સુધરે—અહુર૦
 અહુર ! અચલ છે અમલ સદા તુજ, તારી આણજ ફરે,
 હુકમ વિના તુજ, અરે દાદગર ! કીડી એક ના મરે—અહુર૦

૦
 - ની ધ પ | ગ રે સા -
 - અ હુ ર | તુ જ હા -
⁺ ની સા સા - | ગ રે સા - | - ની ધ પ | ગ રે સા -
 થે - કા - | જ સ રે - | - અ હુ ર | તુ જ હા -
 ની સા સા - | ગ રેસા ગુમ પ | - ની પધ મપ | ગ રે સા -
 થે - કા - | જ સ, રે, - | - અ હુ, ર, | તુ જ હા -
 ની - સા સા | ગ રેસા પીસા ગુમ પની ની ધ પ | ગ રે સા -
 થે - કા - | જ સ, રે, - | - અ હુ ર | તુ જ હા -
 ની - સા સા | ગ રેસા પધ પમ | ગુમ ની ધ પ | ગ રે સા -
 થે - કા - | જ સ, રે, - | - અ હુ ર | તુ જ હા -

ની - સા સા | ગ રે સા પ ની | સાં ની ધ પ | ગ રે સા -
થે - કા - | જ સ રે - | - અ હુ ર | તુ જ હા -

ની સા સા - | ગ રે સા - | - સા - રે | ની - સા મ
થે - કા - | જ સ રે - | - જ - ન | મિ - થ્યા -

- મ - પ | ગ મ ગમ પ | - ની ધ પ | ગ રે સા -
- ગ - વં | ક - રે, - | - અ હુ ર | તુ જ હા -

ની - સા સા | ગ રે સા - ^x - પ પ પ | મ પ ગ મ
થે - કા - | જ સ રે - | - ગા ડાં - | ની - ચે -

- પ ની પ | ની સાં સાં - | ની સાં ની ધ પ | પધ મપ ગ મ
- શ્વા ન જ | ચા - લે - | - ગા ડાં - | ની, - ચે -

- પ ની પ | ની સાં રેં સાં - | ની સાં ની ધ પ | મપ ધપ ગ મ
- શ્વા ન જ | ચા, - લે - | - ગા ડાં - | ની, - ચે -

- પ ની ની | પની સાં રેં સાં | - ની સાં સાં | ની સાં મંગું રેં સાં
- શ્વા ન જ | ચા, - લે - | - મા - ને | ધુ, - - ર

રેં સાં ની સાં રેં | ની ની ધ પ | - ની ની ની | પની સાં રેં સાં
ધ સ રે, - | - - - - | - મુ ર ખ | મા, - ને -

- પ મ પ | ગ - મ - | ની - સા મ | ગ રે સા -
- મા રી ક | લા - એ - | ના - વ જ | ગ ત ની -

ગીસા ગમ પની પસાં સાં ની ની ધ ધપ મપ | - ની ધ પ | ગ રે સા -
ત, - - - - | રે, - - - - | - અ હુ ર | તુ જ હા -

ની - સા સા | ગ રે સા - | (બાકીની લાઇતો અંતરા મૂજબ
થે - કા - | જ સ રે - | લેવી.)

દાદાર અહુરમજદની સ્તુતિ શહાના-દિપચંદી.

એક તૂંજ અહુરમજદ, દાદાર છે ખરો,
પાળનાર, પોષનાર તું, દિલદાર છે ખરો—એક
તુજ શક્તિઓ અનંત, ના ગણાય કોઇથી,
ગેબી રચના અતેક, રચનાર છે ખરો—પાળનાર.

અજબ કળા અનેક, ઠામ ઠામ તારી,
જીવજંતુ સર્વનો તું આધાર છે ખરો—પાળનાર૦
ખુબી ગાઇએ શી તારી તે, નાદાન અમે તો,
દુઃખે કુબતાંતો હાથ, ધરનાર છે ખરો—પાળનાર૦
છે બાળક, દે ધર્મનીતિ બોધ અમેને,
એજ જગતમાંહિ, સાર માંહિ સાર છે ખરો—પાળનાર.

1: ની ⁺	ધ -	ની ⁻	પ -	ધ ^o	મ -	મ ⁻	પ -
એ	ક -	તૂ -	જ -	અ	હુર -	મ -	જદ -
સાં	- -	નીધ ની	પ -	પમ	પ -	ગુ	મ -
દા	- -	દા,	- ર -	છે,	- -	ખ	રે -
મ પ	-	ગ	- મ -	રે	રે -	સા	- સા -
પાળ	-	ના	- ર -	પો	પ -	નાર	- તું -
સા મ	-	મ	- પ -	પમ	પ -	ગ	- મ -
દિલ	-	દા	- ર -	છે,	- -	ખ	- રે -

R. 1-2

1: ની ^x	પ -	ની -	ની -	સાં ની	-	સાં -	સાં -
તુ જ	-	શ -	કિત -	ઓ	અ -	ન	- ત -
ની સાં	-	રેં -	સાં -	ની સાં	-	નીધ ની	પ -
ના ગ	-	ણા -	ય -	કો	ધ -	થી,	- -
ધ પ	-	ની	- પ -	મ મ	-	પ	- પ -
ગે બી	-	ર -	ચ -	ના	અ -	ને	- ક -
સાં સાં	-	ની	- પ -	પમ	પ -	ગ	- મ -
ર ચ	-	ના	- ર -	છે,	- -	ખ	- રે -

(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂજબ લેવી.)

R. 3, 4, 1, 2.

❖ દાદગર જગતનાં સર્વ કાર્યો જાણે છે. ❖

દરબારી કાનડા-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

દાદગર ! ઘટ ઘટનું તું જાણે, રાસ્તી નારાસ્તી સઘળી પિછાણે.
જે જે મનશની, જે જે ગવશની, જે જે કુનશની, જે ટાણે,

જે જે જગે, માનવીઓ બળવે, રોશન તને તે પ્રમાણે—દાદગરં
 ચાંદ હથેલીમેં, “મેહેર દરજી,” લોક રમી ગર્વ આણે,
 પણ તે સહના ફંદા ફરેખો, તું જોઈ વિંધે છે બાણે—દાદગરં
 સાગર તળીએ કે ગારોમેં ઉડા, પાપી છુપી પાપ હાણે,
 બાણે ન કોઈ જીએ મને અહીંઆં, ત્યાં ઉતરે તું ઉડાણે—દાદગરં
 મજદ ! અહુર ! તારો ડર રાખી, લજીએ તને અમ પ્રાણે,
 મૂગી ભલી જીભ જે તારી કીર્તિ, પ્રેમી ડરે ના વખાણે—દાદગરં

૦
 ગુ ગુમ રે સા | રે રે સા ની
 દા ,આદ ગ ર | ધ ટ ધ ટ

+
 - સા રે - | રે પ ગ - | ગુ ગુમ રે સા | રે રે સા સા
 - તું તું - | જા - જે - | દા ,આદ ગ ર | ધ ટ ધ ટ

ની - સા રે | ધ ની પ - | મ - મ મ | પ - પ -
 તું - તું - | જા - જે - | રા - સ્તી ના | રા - સ્તી -

મ મ પ પ | મપ ની ગ - | મ મ રે સા | રે રે સા ની
 સ ધ જી પિ | છા, - જે - | દા ,આદ ગ ર | ધ ટ ધ ટ

- સા રે - | રે પ ગ - x | મ - પ પ | ધ ધ ની -
 - તું તું - | જા - જે - | જે - જે મ | ન શ ની -

સાં - સાં સાં | ની સાં સાં - | સાં - સાં ની | રે રે સાં -
 જે - જે ગ | વ શ ની - | જે - જે ક | ન શ ની -

ની - સાં રે | ધ ની પ - | મ - મ મ | પ - પ પ
 જે - - - | ટા - જે - | જે - જે જ | જે - મા ન

મ - પ સાં | ધ ની પ - | સાં - - સાં | ની ની પ -
 વી - ઓ બ | જા - વે - | રા - - શ | ન ત ને -

મ - પ - | મપ ની ગ - | (અસ્તાઈ પાછી લઈ બાકીની
 તે - પ્ર - | મા, - જે - | લાઈતો અંતરા મુજબ લેવી.)

પાપીનો પશ્ચાત્તાપ

સુહા-દીપચંદી.

દયાવંત દાદાર કરજો દયા, જોડી હાથો પાપી માંગે છે મયા.
કરી દુષ્ટ પાપો, હવે છું હું થાકો, દુખો મારાં કાપો, ફેરાવી નેગાહ.

+		-		o		-		
			- - -	પ		સાં - -		નીસાં રેં - સાં
			- - -	દ		યા - -		(વં, - - ત
ની	- -		પ - -	મ		ગ - -		મ - - પ
દા	- -		દા - -	ર		કર - -		જો - - દ
રે	- -		સા - -	સા		મ - -		મ - - મ
યા	- -		- - -	જો		ડી - -		હા - - થો
પ	- -		પ - -	પ		રેં - -		રેં - - સાં
પા	- -		પી - -	મા		જે - -		છે - - મ
નીસાં	- -		ની - -	પ		સાં - -		નીસાં રેં - સાં
(યા,	- -		- - -	દ		યા - -		(વં, - - ત
ની	- -		પ - -	મ		ગ - -		મ - - પ
દા	- -		દા - -	ર		કર - -		જો - - દ
				x				
રે	- -		સા - -	મ		પ - -		(નીપ ની - ની
યા	- -		- - -	ક		રી - -		(હ, - - ષ
સાં ની	- -		સાં - -	સાં		રેં - -		રેં - - સાં
પા	- -		પો - -	હ		વે - -		હું - - હું
ની સાં	- -		ની - -	પ		મ - -		મ - - મ
થા	- -		કો - -	દુ		ખો - -		મા - - રા
પ	- -		પ - -	પ		રેં - -		રેં - - સાં
કા	- -		પો - -	ફે		રા - -		વી - - ને
નીસાં	- -		ની - -	પ		સાં - -		નીસાં રેં - સાં
(ગાહ	- -		- - -	દ		યા - -		(વં, - - ત

પ્રભુ પ્રાર્થના

બાગેશ્રી-તેવરા (વિલંબિત લય)

દીનનાથ દયાળ નટવર, હાથ મારો મૂકશો માં.
આ મહાલવસાગરે, લગવાન ! હું ભૂલો પડ્યો છું,
ચૌદ લોક નિવાસ ચપલા-કાન્ત ! આ તક ચૂકશો માં—દીન
માત તાત સગાં સહોદર, જે કહું તે આપ મારે,
હે કૃપામૃતના સરોવર ! દાસ સારૂ સૂકશો માં—દીન
શરણુ કેશવલાલનું છે ચરણુ, હે હરિરામ ! તારું,
અખિલ નાયક ! આ સમય ખોટે મશે પણ ખૂટશો માં—દીન

સાં - નીસારેં | ની - | ધ ધ || પધની - ધ | મ ગ | રે સા : |
દી - ની | ના - | થ દ || યા,, - ણ | ન ટ | વ ર : |
રેસાનીધસા - સા | ધ - | ધ - || ધ - ની | ધનીસારેં | ગરે | સાંનીધપ ધ
હા,,,, - થ | મા - | રા - || મૂ - ક | શા,, - | માં,, -
R.-1

મ - મ | ધ - | ધ ની || સાં - સાંની | સાં - | ની સાં
આ - મ | હા - | લ વ || સા - ગ, | રે - | લ ગ
નીસારેંગું - રેં | સાં - | સાં - || નીસારેં - સાં | ની - | ધ -
વા,, - ન | હું - | ભૂ - || લો,, - પ | ડ્યો - | છું - : |
રેં ગું રેં | સાં - | ની ની || ધમ - મ | ગ ગ | રે સા
ચૌ - દ | લો - | ક નિ || વા, - સ | ચ પ | લા -
રેસાનીધસા - સા | ધ - | ધ ધ || ધ - ની | ધનીસારેં | ગરે | સાંનીધપ ધ
કા,,,, - ન્ત | આ - | ત ક || ચૂ - ક | શા,, - | માં,, -
R.—1

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

(૨૫)

પ્રભુ પ્રાર્થના

હમીર-એક તાલ.

મંગલમય પરમદેવ દરશન શુભ દેશો,
તવ કૃપાથી દૂર થાય દુરીત કર્મ દોષો—મંગલ૦
બિનતિ કરીએ વિશ્વનાથ, જોડી હમે ઉભય હાથ,
કૃતિ હમારી માત તાત, નવ કદાપિ જોશો—મંગલ૦

સાં	-	ની ધ	પમે પ	મે પ	ધ પ	મે પ
મં	-	ગ લ	મ, ય	પ ર	મ દે	- વ
પ	પ	પ પ	પ મ	ગ મ	ધ -	- - :
દ	ર	શ ન	શુ લ	દે -	શો -	- - :
ગ	ગ	ગ ગમ	પધ પ	ગ મ	રે સા	- સા
ત	વ	કૃ પો,	- થી	દ્ -	ર થા	- ય
પ	પ	પ પ	- પ	મગ મ	ધ -	- ની
હ	રી	ત ક	- મં	દો, -	પો -	- -

R. 1-2

પ	પ	સાં સાં	સાં સાં	સાં -	સાં સાં	રેં સાં
બિ	ન	તી ક	રી એ	વિ -	શ્વ ના	- થ
સાં	ધ	ધ સાં	રેં -	ની સાં	ની ધ	પમે પ
જો	-	ડી હ	મે -	ઉ લ	ય હા	- થ
સાં	સાં	સાં રેંગ	મં રેં	સાં -	સાં ધ	પમે પ
કૃ	તિ	હ મા,	- રી	મા -	ત તા	- ત
મે	પ	ધ મ	પ પ	મગ મ	ધ -	- ની
ન	વ	ક દા	- પી	જો, -	શો -	- -

R. 1-2

ૐ પ્રભુને પ્રથમ હું નમન કરું ૐ

ખમાજ-દાદરો.

પ્રથમ કરું હું નમન તે પરબ્રહ્મને, સદ્ય મને,
આશા સહુ સફલ કરીને પ્રકટ દરશ દે છે—પ્રથમ૦
સુમતિ કરણ, કુમતિ હરણ, દીન સુજન, દુખ હરણ,
કરું હું નમન સુકૃતિ ભરણ, પ્રકટ સતત જે છે—પ્રથમ૦

+	○	+	○
પ	ધ	પ	સાં સાં ની
પ્ર	થ	મ	ક રં હું
ધ	પ	ધ	મ પ પ
ન	મ	ન	તે પ ર
ધપ	ધ	મ	ગ - -
ધ	-	ભ	તે - -
ની	સાં	રેં	સાં ની ધ
સ	દ	ય	મ ને -
સા	-	ગ	મ પ ધ
આ	-	શા	- સ હું
ની	સાં	ની	સાં ની સાં
સ	દ	લ	ક રી ને
રેં	ગં	રેં	સાં રેં ની
પ્ર	ક	ટ	દ ર શ
સાં	ની	સાં	ની ધ ની
દે	-	-	છે - -

R. 1-2

x	
મ	મ મ
સુ	મ તિ
ની	ધ ની
ક	ર ણ
સાં	સાં ની
ક	મ તિ
હ	ર ણ
પ	ની ની
દી	- ન
સાં	સાં રેં
સુ	જ ન
હું	- ખ
ધ	ધ ધ
હ	ર ણ
સાં	મં ગં
ક	રં હું
મં	ગં મં
સુ	કૃ તિ
લ	ર ણ
સાં	ની સાં
પ્ર	ક ટ
સાં	સાં રેં
સ	ત ત
જે	- -
ની	ધ ની
છે	- -

R. 1-2

ૐ પ્રભુ સ્તુતિ. ૐ

સૈંધવી-તેવરા.

તમે સર્વથી મહાન, આપો રૂકું નીતિ જ્ઞાન,
આશ્રય આધાર સત્ય રાખીયે તહમારો—તમે૦

(૨૭)

પ્રભુ સત્વ ગુણમય, કરીયે અતિ વિનય,
અલ્પજી જીવોની સ્થિતી મનમાં વિચારો—તમે.
પાપ કર્મ પર હરો, વિદ્ય સર્વ દૂર કરો,
મંદ છે અમારી મતિ, પ્રભુ તે સુધારો—તમે.

† - - + - -
|: રે મ - | પ - | ધ પ || સાં ની ધ | ધ - | પ -
ત મે - | સ - | વ - || થી - મ | હા - | ન -
રે મ - | પ - | ધ પ || ધપ ધની ધપ | મધ પમ | ગુરે સા
આ પો - | ર - | ક - || ની, - તિ, | સા, - | ન, - :
રે ગ રે | સા ની | ધપ ધ || સા - રે | મ ગ | રે સા
આ - શ્ર | ય - | આ, - || ધા - ર | સ - | ત્ય -
રે - મ | પ - | ધ પ || ધપ ધની ધપ | મધ પમ | ગુરે સા
રા - ખી | યે - | તહ - || મા, - - | રો, - | - -

x R. 1-2
|: રે મ - | પ - | પ - || ધ ની - | ધ - | પ -
પ્ર ભુ - | સ - | ત્વ - || ગુ લુ - | મ - | ય -
ધ સાં - | રેં - | ગું રેં || મં ગું રેં | સાં ની | ધ પ :
ક રી - | યે - | અ - || તિ - વિ | ન - | ય - :
ધ સાં - | રેં ગું રેં ગું રેં મં ગુરેં || ધ રેં સાં | સાં ની | ધ પ
અ લ્પ - | રા, - | જી, - || વા - ની | સ્થિ - | તી -
સાં, ની ધપ | ગ - | રે સા || પસાં સાં ની ધપ | ધની ધપ | મગુ રેસા
મ - ન, માં - | વિ - || આ, - - | રો, - | - -

R. 1-2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

ૐ ગહન તારી છે, રે પ્રભુ ગતિ ૐ

મધ્યમાદી સારંગ-ત્રિતાલ.

સકલ વિશ્વના, નાથ રે તમે, શરણ આવીને વંદિયે અમે,
મનુષ અલ્પ તે, શું કરે સ્તુતિ, ગહન તારી છે, રે પ્રભુ ગતિ—સકલ.

નિયમ તેં પ્રભુ જે કીધા હશે, તદનુસાર તો, તે ક્રિયા થશે,
નહીં કદી ફરે, એક રે રતી, ગહન તારી છે, રે પ્રભુ ગતિ—સકલં

⁺
 પ મ ની પ | ની ની પ મ રે સા ની સા | રે મ રે પ | મ રે પ મ રે ની સા
 સ ક લ વિ | - શ્ર, ના, - | ના - થ રે | - ત, મે, -
 રે ની પ ની | સા સા રે મ રે મ | પ ની પ મ પ ની ની પ મ રે સા ની સા
 શ ર લુ આ | - વી ને, - | વં - દિ ચે, | - અ, મે, - :
^x
 મ પ ની ની | પ ની સાં - | ની સાં રેં સાં ની સાં | ની રેં સાં ની પ મ પ
 મ તું પ અ | - લ્ય તે - | શું, - ક રે, | - સ્તુ તિ, -
 પ મ રે સા | - સા સાં - | ની - પ મ પ ની ની પ મ રે સા ની સા
 ગ હ ન તા | - રી છે - | રે - પ્ર ભુ, | - ગ, તિ, -

R.-1, 2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂળજ લેવી.)

~❧~ ખુદાનો બંદગી ~❧~

આનંદ ભયરવી-ત્રિતાલ (આ દક્ષિણ પદ્ધતિનો રાગ છે.)

ઓ ખુદા તને હું તજી, કોણ કને જાઉં,
 કોણ ખીજા પાસ જઈ હું ગરજ સરાઉં—ઓ ખુદાં
 તારું હું રાજ તજી, ક્યાં બદન છુપાઉં,
 દાસ રહી તુજ પાસ, આસ શુભ પુરાઉં—ઓ ખુદાં
 શાન્ત મને શાન્ત તને, બ્રાન્તિ ભય મિટાઉં,
 જંત્ર મંત્ર તંત્ર તજી યંત્ર તન નિભાઉં—ઓ ખુદાં
 નરસ તજી સરસ સજી, ભૂષણો રિઝાઉં,
 શક્તિ ધરી ભક્તિ કરી, ભાવભજન ગાઉં—ઓ ખુદાં
 સત્ય જ્ઞાન સત્ય ધ્યાન, સત્ય ચાલ ચલાઉં,
 નિશદિન તુજ ધ્યાન ધરી, પળપળ હરખાઉં—ઓ ખુદાં
 નાથ તું અનાથ તણો, શિર તને નમાઉં,
 જેથી હ્યાં સુખી રહી, ત્યાં નહિ પસતાઉં—ઓ ખુદાં

⁺
 - - : મ પ | સાં - - - | ધ સાં ની ધ | પ ધ પ મ
 - - : ઓ ખુ | દા - - - | - - - - | - - - -
 ગ મ પ ધ પ | મ - પ મ | ગ રે સા ગ | રે ધ - ની
 - - : ત ને, | હું - ત જી | ક્ર - લુ ક | ને - - જા

(૨૯)

સા - રે રે | ગ - મ મ | નીધ પમ પ ગ | રે ધ - ની
ઉ - ત ને | હ - ત હ | કો, - જી ક | ને - - જ
સા - ની - - | - - - - | ની સા ગ મ | પ - ગ મ
ઉ - ની - - | - - - - | કો - જી બી | જ - - -
પ સાં - ની | ધ પ મ પ | પ મ ગ રે | ગ રેગ મપ મ
પા - - સ જ ઇ હ - | ગ ર જ સ | રા - - -
પ - મ પ | મપ રે સાં - | ધ સાં ની ધ | પ ધ પ મ
ઉ - ઓ ખુ દા, - - - | - - - - | - - - -

x

R.2-3

સા - - - | - - ધ સાં | રેં સાં રેં ગં રેં | સાં ની સાં રેં
ઉ - - - | - - તા - | રેં - - - | રા - જ ત
ગં રેં સાં - - | - - ધ ની | રેં સાં - ની | ધ પ મ પ
હ - - - | - - કયાં - | બ દન - છુ | પા - - -
નીધ નીધ પ - | - - રે ગ | પ મ - મ | ગ રે સા રે
ઉ, - - - | - - કયાં - | બ દન - છુ, | પા - - -
પ મ ગ રે | સા - - - | ની સા ગ મ | પ - ગ મ
- - - | ઉ - - - | દા - સ ર | હી - તુ જ
પ સાં - ની | ધ પ મ પ | - મ ગ રે | ગ રેગ મપ મ
પા - - સ આ - - સ | - શુ ભ પુ | રા - - -
પ - મ પ | મપ રેં સાં - | ની સાં ની ધ | પ ધ પ મ
ઉ - ઓ ખુ દા, - - - | - - - - | - - - -

R. 2-3

સા - - - | (બાકીની લાઇતો અંતરા મુજબ લેવી.)
ઉ - - - |

જ દયાળુ દાદારની વખાણ
પીલુ બરવા-લાવણી.

દાદાર દયાળુ, કેમ કરી હું, વિસરું તુજ ઉપકાર,

દયાળુ વિસરું તુજ ઉપકાર.

વણુ ભાડે ધરતી તેં દીધી, વણુ દામે જળધાર,

દીધો મુજ જીવકાળ મુક્ત તેં, પવનતણો આધાર—વિસરું.

ચંદ્ર સુર્યની અજબ રોશની, મેઘ પડે નવધાર,
 અગણિત તારા ચમકાવે છે, ગગનતણો વિસ્તાર—વિસરં.
 ઝાડપાન ને ફુલ ફળો દે, દુનિયાને આહાર,
 મુજ સુખનાં સહુ સાધણ સાધી, સરખ્યો તેં સંસાર—વિસરં.
 ઉંચા પહાડો શોભિત લાગે, સાગરનો નહિ પાર,
 ભરપુર જળથી નદી સરોવર, સહુનો તું કરતાર—વિસરં.
 પશુથી પામી મદદ, કરું છું આય જગત વ્યવહાર,
 પક્ષી મુજને ગાઇ રિઝાવે, સરસ સજી સણગાર—વિસરં.
 સકલ સૃષ્ટિનાં જીવજંતોપર, તેંજ કિધો સરદાર,
 ઓ દાતાર ! કેમ હું વરણું અગણિત તુજ આભાર—વિસરં.

સા - || સા રે | રે સાં | સાં ની | ની ધ
 દા - || દા - | ર દ | યા - | જી -

ધ પ | પ મ | મ પ | ગુરે સારે | રે પ | મ પ | ગ રે | સા ની
 કે - | મ ક | રી - | હું, - | વિ સ | રં - | ત જ | ઉ પ
 સા - | - ગ | ગમ રેગ | સા રે | રેમ પધ | મ પ | (ગ) રે | સા ની
 કાર - | - દ | યા, - | જી - | વિ, સ, રં - | ત જ | ઉ પ
 (સા) - | - - | - - | સા - | સા રે | રે સાં | સાં રે | ની ધ
 કાર - | - - | - - | દા - | દા - | ર દ | યા, - | જી -
 પ ધ | પધ મપ | ગમ રેગ | સા રે | રેની ધની | પધ મપ | ગમ રેગ | સારે સાની
 કે - | મ, ક, રી, - | હું - | વિ, સ, રં, - | ત, જ, ઉ, પ,

સા - | - - | - - | - - | ની ની ની - | ની - | ની ની
 કાર - | - - | - - | - - | વ લુ લા - | ઉ - | ધ ર

પ્રી સા | સા - | સા - | સા - | ની સા રેગ | ગ - | રેગ મપ | ગ રે
 તી, - | તેં - | દી - | ધી - | વ, જી, દા - | મે, - | જ જ

ની સા | ની સા રેગ | રે - | - - | મ - | મ - | પ પ | ની ની
 ધા - | - - | આર - | - - | દી - | ધો - | મુ જ | જ વ

સાં - | સાં સાં સાં સાં સાં - | મ - | મ - | પ પ | ની ની
 કા - | જ મુ | ર ત | તેં - | દી - | ધો - | મુ જ | જ વ

સાં - સાં સાંનીસાં રે રે સાં || સાં ની ની ધ ધ પ મ પ
કા - જ મુ ક, ત તે - || પ વ ન ત જો - આ -
મ પ ધ ની ધ પ ગ રે સા રે || રે પ મ પ ગ રે સા ની
ધા, - - - - - ર || વિ સ રં - તુ જ ઉ પ
સા - :- ગ ગમ રે ગ સા રે રે મ પ ધ મ પ ગ રે સા ની
કાર - :- દ યા, - શુ - || વિ, સ. રં - તુ જ ઉ પ
સા - (ગાયનની પહેલી એ લાઇનો પાછી લઇ, બાકીની લાઇનો
કાર - :- અંતરા મુજબ લેવી.)

ॐ अपो जरथोश्तनी सिद्ध ॐ

आशा-द्विपयंही (सिलंजित लय.)

સરસ સહુથી ખરો રેહ્યર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર,
દરદ તારાં રવાંન ઉપર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર.
અમારી દાદ તેં લીધી, તળવી તેં બદી દીધી,
ઉતારી નેક રાહોપર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
જગતને કાજ તેં દુખને, લીધું માથે તજી સુખને,
કિધો દુખનો કિલે નહિ ડર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
લડાઇ તું લડ્યો સતની, અહુરમજ્દની મહોબતની,
મુકી માલો મહેલો જર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
ખુદાની રાહપર ચાલી, અશોઇને સદા પાળી,
સદા રાજી કિધો પરવર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
બદી, અજ્ઞાન અંધાર, કિધું તેં જહાંનથી ન્યાર,
ભલો તું નેક તાલેવર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
પઠી સહુ આફરિન લાખે, કિદા જનો કરી નાખો,
કહો તું રેહનુમાઇ કર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦
ભલે દાદાર તેં સ્થાપ્યો, જનમ જરથોસ્તને આપ્યો,
ખુલ્યું જેથી સુખોનું ઘર, અશો જરથોસ્ત પયગમ્બર—સરસ૦

[illegible]

ધ	-	-	-	-	પ	-	ધ	મ	-	મ	-	ગ	-
બર	-	-	-	-	અ	-	શો	-	-	જ	-	ર	-
રે	-	-	-	-	રે	-	સા	-	-	ગ	રે	ગ	-
થો	-	-	-	-	સ્ત	-	પય	-	-	ગ	-	અમ	-
સા	-	-	-	-	સા	-	મ	મ	-	મ	-	-	-
બર	-	-	-	-	દ	-	રે	રે	-	તા	-	-	-
મ	-	-	-	-	મ	-	રે	રે	-	મ	-	પ	-
રાં	-	-	-	-	ર	-	વા	ન	-	ઉ	-	-	-
ધ	-	-	-	-	પ	-	ધ	પ	-	મ	-	ગ	-
બર	-	-	-	-	અ	-	શો	-	-	જ	-	ર	-
રે	-	-	-	-	રે	-	સા	-	-	ગ	રે	ગ	-
થો	-	-	-	-	સ્ત	-	પય	-	-	ગ	-	અમ	-
સા	-	-	-	-	સાં	-	સાં	-	-	સાં	-	-	-
બર	-	-	-	-	અ	-	મા	-	-	રી	-	-	-
સાં	-	-	-	-	ની	-	ધ	ની	-	પ	-	ધ	-
દા	-	-	-	-	દ	-	તે	-	-	લી	-	-	-
સાં	-	-	-	-	સાં	-	પ	-	-	ધ	-	સાં	-
ધી	-	-	-	-	ત	-	જા	-	-	વી	-	-	-
રે	-	-	-	-	રે	-	સાં	-	-	ગં	રે	ગં	-
તે	-	-	-	-	બ	-	દી	-	-	દી	-	-	-
સાં	-	-	-	-	“ ઉતારી નેક ” આ લાઇન “ સરસ સહુથી ”								
ધી	-	-	-	-	મુજબ લેવી. ત્યાર પછી અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીન લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)								

જરથોસ્તી મજહબ

સીંધ લયરવી-મુસ્તબદ.

એક ખુદાનેજ માનનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો,
 ખૂત પરસ્તીથી તો ન્યારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.
 સાતો સહુજુ તેના બાણી, અમશાસ્પદો સદા વખાણી,
 નિરાકાર તે લજવા પ્યારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.
 મ્હેર માહ તે આતશ આડો, પાણી ધરતી બુલંદ પહાડો,
 સરસ નૂર તેનાં ગણનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.

સાચાં મનથી સાચું બોલી, સાચાં કામ કરો અનબોલી,
એ ત્રણ શિખ સાચી દેનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.
જીવતાં જીવત દુખ કાપે ભાં, બહેસ્ત મુવા પાછળ આપે ત્યાં,
તનમનનાં સહુ દુખ હરનારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.
ભલે અહર જનમ તેં આપ્યો, જરથોસ્તને પયગમ્બર સ્થાપ્યો,
ટળિયા જેથી ભવના ભારો, જરથોસ્તી છે મજહબ અમારો.

સાખી-(બહુ વિલંબિત લયે બુલંદ અવાજે ગાવું.)

ધ, ધ, સાં રેં, ગું*; રેં સાં, સાંરેંસાંમં, ગું;
એ, ક, ખુ દા, નેજ; મા ન, ના,,, , રો;
ગું, ગું, ગું*; ગુંરેંસાંની; સાં સાં; ની, સા રે સા;
જર, થો, સ્તી; છે,,, ; મ જહબ; અ, મા,રો ;
ગું, રેં ગું*; રેંસાંની; સાં; ની, નીસારેં, સાં,
બુત, પ ર; સ્તી,, ; થી; તો, ન્યા,,, , રો,

લાવણી

+	-	o	-	+	-	o	-
ધ ની	- ધ ની	- ધ પ	ધ સાં	- ની	સાં	- રેં સાં	
જર થો	- સ્તી છે	- -	મ જહબ	- અ	મા	- રો	-
- ધ ની	ધ ની	- ધ પ	ધ સાં	- ની	સાં	- સાં	-
- જર થો	- સ્તી છે	- -	મ જહબ	- અ	મા	- રો	-
- ગું	- રેં ગું	- રેંસાં ની	- સાં	- ની	નીસાં રેં	સાં	-
- બુ	ઉત પ	ર - સ્તી,	- થી	- તો	ન્યા,	- રો	-
- મં	- મં મં	- ગુંરેંસાંની	સાં -	- ની	સાં રેં	સાં	-
- બુ	ઉત પ	ર - સ્તી,	- થી -	- તો	ન્યા -	રો	-
- ધ ની	ધ ની	- ધ પ	ધ સાં	- ની	સાં	- રેં સાં	
- જર થો	- સ્તી છે	- -	મ જહબ	- અ	મા	- રો	-
- ધ ની	ધ ની	- ધ પ	ધ સાં	- ની	સાં	- સાં	-
- જર થો	- સ્તી છે	- -	મ જહબ	- અ	મા	- રો	-

(બાકીની લાઇનો “ સાખી ” થી સર્વ નોટેશન મૂજબ લેવી.)

પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીત લગાડવા વિષે પીલુ ખરવા-લાવણી.

પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીત લગાવો રે, હમદીનો પ્યારા, પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીત લગાવો.
અભીમાન ને અંતર તળે, સદગુણ સદા તમ સળે,
પ્રભુને હમેશ લળે લળવો રે—હમદીનો.
દુખી જનના દુખ ટાળો, ગરીબોને સદા સંભાળો,
લલાઈના કામો કરો કરાવો રે—હમદીનો.
કુસંપને સદા તમ ત્યાગો, દેશભાવ કરો તમ આધો,
સમય સમળે સમળવો રે—હમદીનો.
સુખદીથી શરીર શોભાવો, બંદગી ઉપર મન લોભાવો,
આતશની પરેસતશ કરો કરાવો રે—હમદીનો.

+	-	o	-	+	-	o	-
પ ધ	પ ધ	પ ધ ની	ધ પ	મ પ	ગ મ	ગમ પધ	પમ પ
પ સાં	સાં સાં	ની સાં રે ગું	રે સાં ની ધ	પ મ	ગ મ	ગમ પધ	પમ પ
પ્ર ભુ	પ્ર ત્યે	પ્રી, -	ત લ	ગા -	વા -	રે, -	- -
- મ	મ મ	મ -	ગમ પ	- -	મગ -	- મ	ગમ પધ
- હમ	દી નો	પ્યા -	રા, -	- -	પ્ર, -	- ભુ	પ્ર, -
પમ પ	- -	- મ	ગ ગ	ગમ રેગું	સા -	- -	- -
ત્યે, -	- -	- પ્રી	ત લ	ગા, -	વા -	- -	- -

x

R. 1-2-3

- -	મ મ	મ પ	- પ	ની -	ની ની	સાં -	સાં -
- -	અ ભી	મા -	આન ને	અ -	ત ર	ત -	જે -
- -	ની -	ની ધ	પ ધ	ની સાં	સાં ની	ની ધ	પ -
- -	સદ -	ગુ -	લુ સ	દા -	ત મ	સ -	જે -
- -	પ પ	પ ધ	ધ સાં	સાં ની	ની ધ	ધ પ	પ મ
- -	પ્ર ભુ	ને -	- હ	મે -	- શ	લ જો	- લ
મ ગ	ગ મ	ગમ પધ	પમ પ	- -	પ પ	પ ધ	ધ સાં
જા -	વા -	રે, -	- -	- -	પ્ર ભુ	ને -	- હ
સાં ની	ની ધ	ધ પ	પ મ	મ ગ	ગ મ	ગમ પધ	પમ પ
મે -	- શ	લ જો	- લ	જા -	વા -	રે, -	- -

R. 2, 3

(બાકીની લાઇનો અંતરા મૂળજ લેવી.)

પરચુટણુ બાબતો, નીતિની શિખા મણો, વગેરે.

તન એક આતશખાનું

જોનપુરી-ત્રિતાલ (વિલંબિત લય)

આ તનનું કર આતશખાનું, રૂઢ કેબલો લાઇ રે,
મન મોખેદ કને દેવાડો, બોય ત્યાં હરખાઇ રે—આ૦
જીગર પાતરે રૂઢ પરઠ તું, જે દે સુખ ઝલકાઇ રે,
શુભ કરણીની કાઠી બાજો, ખુશખોદાર સવાઇ રે—આ૦
હુમતેની તો ચમચ હાથ લઇ, હુખતે ચિમટો ચલાઇ રે,
હુવરેસ્તેનો ઘંટ વજાડો, પાંચો ગેહ ગુણ ગાઇ રે—આ૦
અજ્ઞાની અંધારું ટાળી, બહુજ કરી રેશનાઇ રે,
ભીતરની ચશમોથી જો ત્યાં, ખાલિસ વૂર ખુદાઇ રે—આ૦
તેના ઉબસથી તું જોશે, ખરેસ્ત રાહ સુખદાઇ રે,
અરે ભાઇઓ ખુદ ખુદાય ત્યાં, વસેછ નિત મલકાઇ રે—આ૦

+		-		o		-	
		મ	- પ સાં	ધ	- પધ મપ	રેગ	સારે મરે મ
		આ	- ત ન	તુ	- કે, ર,	આ,	- ત, શ
		મન	- મો -	બે	- દ, ક,	તે,	- દે, -
પ	- પ	ની	- - ની	સાં	- સાં સાં	ની	સાં રે સાં
ખા	- નું	રૂ	- - હ	કે	- બ લો	ભા	- - -
વા	- ડો	બો	- - ય	ત્યાં	- હ ર	ખા	- - -
		x					
ધ	- પ	મ	- પ પ	ધ	- ની ની	સાં	- - સાં
ઇ	- રે	જ	- ગ ર	પા	- ત રે	રૂઢ	- - પ
ઇ	- રે						
રે	ની સાં	ની	- ની -	સાં	સાં સાં સાં	ની	સાં રે ગું રે સાં ની સાં
ર	ઠ તું	જે	- દે -	સુ	ખ ઝ લ	કા,	- - -
ધ	- પ	પધ ની	ધ પ	ધ મ પધ મપ	ગ	- રે સા	
ઇ	- રે	થુ,	- - લ	ક રણી,	ની,	કા	- ઠી -

રે - સા - | સા સા ગું - | રે - સાં સાં રે સાં ની સાં ની સાં રે સાં
 બા - જા - | ખુ શ બો - | દા - ર સ વા, - - -
 ધ - પ - | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની
 ઇ - ર - | લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

પાપીનો પશ્ચાતાપ

બરવા-લાવણી.

પ્રભુ તારે શરણે હું આયો રે, બહુ લમી : લમી પસતાયો.
 દુષ્ટ ગુણોનો દોસ્ત બનીને, તજ્યો શોખ સવાયો;
 નીચ બદીને ગુલામ થઇને, દોજખ ખાડ ડટાયો રે—બહુ
 જીલ્લોની જ જલ કરીને, લ્યાનત લાલ કમાયો,
 હારે મનની સેવા કીધી, તારો ગુણ નહિ ગાયો રે—બહુ
 ખસલતમાં હેવાન હટાવ્યાં, બની માનવી જાયો,
 ઓ દાદાર ! તજ હું તુજને, હાડમાર બહુ થાયો રે—બહુ

(દાદરા તાલમાં પણ ગોઠવી શકાશે.)

સાં સાં
પ્ર ભુ

+	-	°	-	+	-	°					
સાં	રેં	ગું	રેં	સાં	ની	ધ મ	પ ધ	ની	ધ	પ -	મ પ
તા	-	ર શ	ર	જો	હું	-	આ -	યો -	રે -	બ હ	
રે	ગ	રે મ	ગ	રે	સા રે	ની -	સા -	-	-	-	-
લ	મી	- લ	મી	-	પ સા	તા -	યો -	-	-	-	-
રે	ગ	રે મ	ગ	રે	સા -	રે -	મ મ	પ ધ	ની	ધ	
હું	-	જુ	જો	-	નો -	દો -	સ્ત બ	ની -	ને -	-	-
ધ	પ	પ મ	મ ગુરે	સા રે	ની -	સા -	-	-	-	-	-
ત	જ	યો -	શો -	ખ સ	વા -	યો -	-	-	-	-	-
સાં	-	સાં સાં	સાં ની	ધ પ	- ધ	સાં સાં	રેં રેં	ગું	-	-	-
ની	રેં મ	ગું રેં	સાં ની	ધ પ	- ગુ	લા મ	થ ઇ	ને	-	-	-
-	-	ય બ	દી -	નો -	-	-	-	-	-	-	-
-	ની,	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

રેં	સાં	સાં ની	ની ધ	ધ મ	પ ધ	ની ધ	પ -	મ પ		
દો	-	જ બ	ખા -	ડ ડ	ટા -	યો -	રે -	બ હ		
રે	ગ	રે મ	ગ	રે	સા રે	ની -	સા -	-	-	સાં સાં
લ	મી	- લ	મી	-	પ સ	તા -	યો -	-	-	પ્ર ભુ

(ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો ગાયનની બીજી તથા ત્રીજી લાઇનની માફક લેવી.)

ॐ अमर्ग डोह नथी ॐ

મિશ્ર ધનાશ્રી-ત્રિતાલ.

મેળિ ગયા આ હામ, લાઇ સહુ, મેળિ ગયા આ હામ.
 મોટા મોટા મહેલો બાંધી, લખપતિ રાખ્યાં નામ,
 પણ વાયૂ સ્થળ જળનું પ્રભૂને, દીધું ન દમડી દામ—લાઇ સહુ.
બાટલીવાલા જેવા શેઠો, ધર્મ કરી શુભ કામ,
 અંતે કાળ શરણ થઇ કાંધો, વાસ બેહેસ્ત મુકામ—લાઇ સહુ.
 રાવણ બહુ અભિમાની જેણે વેર કર્યું સહ રામ,
 દુર્યોધન નૃપપદને માટે લડ્યો ધરી બહુ હામ—લાઇ સહુ.
ફિરોઝ સહુ જન જાશે એ પથ, છોડિ જગતનું હામ,
 ધરણિ માતને અરપણ થાશે, હાડ માસ ને ચામ—લાઇ સહુ.

०							
५	—	५	५	५	५	५	५
नी	—	नी	नी	सा	ग	ग	भ
मे	—	णि	ग	या	—	व्या	—

$\begin{array}{cccc|cccc|cccc|cccc}
+ & & & - & & & & & & & & & & & & & \\
\underline{ग} & \underline{रे} & \underline{ग} & \underline{सा} & \underline{ग} & \underline{भ} & \underline{प} & \underline{प} & - & \underline{भ} & \underline{प} & \underline{भ} & \underline{ग} & \underline{रे} & \underline{ग} & \underline{रे} \\
हा & - & - & भ & ला & छ & स & डु & - & भे & णि & ज & या & - & आ & -
\end{array}$

$$\begin{array}{cccc|cccc|cccc} \text{सा} & - & - & - & - & - & - & - & \times & - & \text{म} & \text{ग} & \text{म} & | & \text{गम} & \text{पध} & \text{य} & - \\ \text{हम} & - & - & - & - & - & - & - & \div & - & \text{मो} & \text{टा} & - & | & \text{मो} & - & \text{टा} & - \end{array}$$

- नीध नी सां नी ध प - :: प प प प प ध प म
 - भू, लो - आं - धी - :: ल ञ प ति रा - ज्यां -

म - ग सा | ग म प - :- पसां सां - | सां - सां सां
ना - - - | - - आभ - :- पण वा - | यु - स्थ ण

ની ધ ની સાં | ની ધ પ - | સા પ પ પ | પ ધ પ મ
 જ ળ તુ પ્ર | ભૂ - ને - | દી - ધું ન | દ મ ડી -

ग रे ग सा | ग भ प प. | - भ प भ | ग रे ग रे
 दा - - म | ला ध स हु. | - मे णि ग | या - आ -

સા - સા ની સા ગ મ પ - મ પ મ ગ રે ગ રે
હા - - મં લા ઇ સ હુ - મે ણિ ગ યા - આ -

સા - - - | - - - - | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લ
હામ - - - | - - - - | બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી

જાતું છેજ જરૂર, અંતે જાતું છેજ જરૂર.

તન, મન, ધન, જોખનની શી મગફરી, અંતે શાશે દુર—જનવું.
જોખન, જોર રહે નહિ દાયમ, જેમ નદીનું પૂર,
ક્યાં છે રસ્તમ, ક્યાં કેળુસરો ક્યાં એરચ ક્યાં તૂર—જનવું.
અગણિત આવી પાછાં કરિયાં, જેમ સિલાન વૂર,
નેકી કરિયે સફલ હરે ભવ, નહિ પસ્તાખ્યે ઉર—જનવું.

[illegible]

सां	-	-	-	सां	नी	ध	प	भ	ग	रे	सा	-	रे	भ	भ	प	ध	प	ध	
३२	-	-	-	अं	-	ते	-	-	ज	तुं	-	-	ज	तुं	-	छे	-	ज	ज	
सां	-	-	-	नी	-	ध	-	प	ध	ग	भ	प	प	ध	नी	सां	ध			
३२	-	-	-	अं	-	ते	-	ज	-	तुं	-	छे	-	ज	-	ज				
सां	-	-	-	सां	नी	ध	ध	ग	भ	ध	ध	नी	ध	नी	सां	ध				
३२	-	-	-	अं	-	ते	-	ज	-	तुं	-	छे	-	ज	-	ज				
सां	-	-	-	नी	सां	नी	ध	सां	-	सां	-	सां	नी	सां	नी	ध	ध	ध	ध	
३२	-	-	-	अं	-	ते	-	ज	-	तुं	-	छे	-	ज	-	ज				
सां	-	-	-	सां	सां	सां	सां	ध	सां	रें	गं	रें	सां	नी	रें	सां				
३२	-	-	-	त	न	भ	न	ध	न	ज	-	ज	न	नी	-					
सां	नी	ध	ध	प	नी	ध	प	भ	ग	प	(भ)	-	-	प	ध	-				
शी	-	भ	ग	३	-	री	-	अं	-	ते	-	-	आ	शे	-					
प	ध	प	ध	नी	रें	सां	नी	ध	प	भ	ग	रे	सा	-	रे	भ	भ	प	ध	
३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३२	-	ज	तुं	-	छे	-	ज	ज
सां	-	-	-	ग	प	ध	नी	प	ध	सां	-	-	-	-	-	-	ध	प	ध	
३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ज	प	न	
सां	रें	सां	सां	ध	सां	रें	सां	सां	रें	गं	सां	-	-	ध	प	ध				
३२	-	२	२	६	-	न	६	६	-	य	भ	-	-	ज	प	न				

(૩૯)

સાં રેં સાં સાં	ધ સાં રેં સાં	સારેં મંગ રેંગ સાં	-	ધ પ ધ
ને - ૨ ૨	હે - ન હી	દા, - - યમ	-	ને મ ન
સાં - (સાં) -	ની સાં ની ધ	પત્તી ધપ મ મ	-	ધ પ ધ
દી - તું -	પુ - - -	- - - ૨	-	કયાં છે -
પધ નીસાં સાં સાં	- ધ સાં સાં	ધસાં રેંગ રેસાં	-	રેં સાં -
રે, - સ્ત મ	- કયાં કે -	મુ, શ રે, -	-	કયાં એ -
સાં ની ધ -	પત્તી ધપ મ મ	ગ પ (મ) -	-	પ ધ ધ
૨ ચ કયાં -	તુ, - - ૨	જા - તું -	-	છે જ જ
પધ નીરેં સાંની ધપ	સાંની ધપ મગ રેસાં	- રે મ મ	પ ધ પ ધ	
રે, - - -	- - - રે	- જા તું -	છે - જ જ	
સાં - - -	(આકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)			
રે - - -				

(ઉપલી નોટશનમાં પંચમને બદલે કોમલ દ્વિવતનો ખેમાલુમ ઉપયોગ કેટલેક ઠેકાણે કરવામાં આવ્યો છે, જે ફક્ત રાગ મઝેહદારી માટેજ સમજવો.)

જગલ દુનિયાના ઢંગ

માંડ-લાવણી.

આ તે કેવા તારા ઢંગ, છે જુઠ્ઠી જગતનાં રંગ.
 સર્વ કહે કે દુઃખથી છુટા, મુવા તથા જે અંગ,
 પણુ દેખ્યો નહિ એક પણુ જેને, મરવા થાય ઉમંગ—આ તે
 નેકીને સહુ કોઇ વખાણી, ગાય વગડી અંગ,
 પણુ મુખ રામ બગલમાં છુરી, દેખિ થયો :હું ઢંગ—આ તે
 કોઇ કહે કે દોલત ખૂરી, જૂઠું જવાહિર નંગ,
 તોએ તે મેળવવા કાળે, લડે કપટના જંગ—આ તે
 દાન દિએ બસ માન માંગવા, કરી દયાનો ભંગ,
 પત્ર ધારા પ્રખ્યાત થવાને, જાએ નામ સલંગ—આ તે
 સ્વર્ગ સિદ્ધ પોકારી પોતે, કરે નકનો સંગ,
 ફિરોજ એવા આંખ છતે મેં, જોયા ધણા અપંગ—આ તે

॥ ५ ॥
॥ ५ ॥

+	-	o	-	+	-	o	
सारेग -	ग म	ग रे	रे ग	सा रे	सा म	म -	म प
के,, -	वा -	ता -	रा -	ढं -	- -	अंग -	छे -
- मग	ग म	गरे सा	रे ग	गरेसा -	- -	- -	- -
- झु,	हंकी ज	ग, त	नां -	रंग -	- -	- -	- -
म -	म म	म म	म रे	रे म	म प	प ध	ध ध
झु -	हंकी ज	ग त	ना -	रं -	- -	- ग	हा रे
- पध	प म	गरे सा	रे ग	सा -	- -	- -	ध सा
- झु,	हंकी ज	ग, त	नां -	रंग -	- -	- -	आं ते

x		R.-2, 3													
म	-	म	म	म	-	ग	म	प	-	प	प	प	-	प	-
स	-	व	क	हे	-	के	-	हु	-	अ	थी	छु	-	टा	-
-	ध	ध	ध	ध	प	म	ग	प	-	-	-	-	-	-	-
-	मु	वा	त	श	-	मे	-	अंग	-	-	-	-	-	-	-
म	म	म	-	म	-	म	म	रे	-	म	प	प	ध	ध	ध
प	ल	हे	-	पि	-	यो	न	ये	-	-	क	प	ल	गे	ने
-	पध	प	म	ग	सा	रे	ग	गरेसा	-	-	-	-	-	ध	सा
-	भर	वा	-	था	-	ये	उ	भंग	-	-	-	-	-	आ	ते

R. 2-3

(જાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

ॐ गगारो दुनिया ॐ
बिहारी-सावणी.

ભરી છે હામે હામ ભુંડી ઠગાઇ, જગમાં રાખો નવ કોઇનો ભરોશો ભાઇ.
પુત્ર પિતા તણું ખૂન કરે છે, સસરો હણે જમાઇ,
નાર પતિની ગરદન વાટે, જાણે ખુની કસાઇ—જગમાંં
ભાઇ બહેનને માત પિતા શું, ધુળની સર્વ સગાઇ,
અજાણની માંડે ધન જોઇ, સહુ કહે મારી મમાઇ—જગમાંં

પરણી નારી પુત્રો સ્નેહી, ખાશે છેલ્લી પાદ,
રંક સમે તો થેલો કહિને, લોક કરે ચતુરાદ—જગમાં
કહે ફિરોઝ બુવાની સુંદર, એ પલુ જૂઠું જણાઈ,
આ તન જે તું તારું કહે છે, એમાં નથી સચ્ચાઈ—જગમાં

+	-	o	-	+	-	o	-
સા પ	- પ	પ -	પ ધ	મ પ	મ ધ	ધ પ	પ મ
લ રી	- છે	હા -	મે -	હા -	આમ ભુ	ડી -	- હ
ગ -	- મ	ગ રે	સા ની	સા મ	મ -	મ -	મ પ
ગા -	- ઈ	જ ગ	માં -	રા -	ખા -	નવ -	કા ઈ
ગ -	- મ	ગ રે	રે ગ	સા -	- -	- -	- -
તો -	- લ	રો -	શો -	ભાઈ -	- -	- -	- -
પ -	ની ની	ની -	ની ની	- પ	ની ની	સા -	સા રે
પુ -	ત પિ	તા -	ત ભુ	- ખુ	ત ક	રે -	છ -
રે ગ	ગ મ	ગ ગ	રે ગ	સા -	- -	- -	- -
સ સ	રો -	હ ભુ	- જ	ભાઈ -	- -	- -	- -
રે -	મ મ	મ -	મ -	રે મ	રે મ	મ -	મ પ
ના -	ર પ	તી -	તી -	ગ ર	દ ન	વા -	દે -
પ ધ	ધ -	ધ પ	પ મ	ગ -	- મ	ગ રે	સા ની
મ -	ભુ -	ખુ -	ની ક	સા -	- ઈ	જ ગ	મા -
સા મ	મ -	મ -	મ પ	ગ -	- મ	ગ રે	રે ગ
રા -	ખા -	નવ -	કા ઈ	તો -	- લ	રો -	શો -
સા -	- -	- -	- -	ભાઈ -	- -	- -	- -

R. 1-2-3

x	પ ની	ની ની	ની ની	ની -	- પ	સાં સાં	સાં -	સાં રે
લા -	ઈ ય	હે ન	તે -	- મા	ત પિ	તા -	થુ -	-
- ની	ની ની	- ની	ની ધ	પ ધ	ની ધ	પ -	- -	-
- હુ	જ ની	- સ	વ સ	ગા -	- -	ઈ -	- -	-
રે મ	રે મ	મ -	મ -	રે મ	રે મ	મ -	મ પ	-
અ જા	- ભુ	તી -	ગાં -	કે -	ધ ન	જો -	ઈ -	-
પ ધ	ધ ધ	ધ પ	પ મ	ગ -	- મ	ગ રે	સા ની	-
સ હુ	ક હે	મા -	રી મ	મા -	- ઈ	જ ગ	માં -	-

સા મ | મ - | મ - | મ પ || ગ - | - મ | ગ રે | રે ગ
 રા - | જો - | તુ - | કો ઇ || નો - | - લ | રા - | શા -
 સા - | - - | - - | - - || R. 1, 2, 3.
 ભાષ - | - - | - - | - - ||

(બાઈની ભાષનો “પુત્ર પિતા તણુ” થી “મારી મમાઈ”
 સુધીની નોટેશન મુજબ ગાવી વગાડવી.)

ૐ દયા ઉપદેશ ૐ

ભયરવી-લાવણી.

દુઃખી કે દર્દી કે કોઈ ભુલેલા માર્ગવાળાને,
 નિસામો આપવા ધરની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુઃખી.
 ગરીબની દાદ સાંભળવા, અવરનાં દુઃખને દળવા,
 તમારાં કર્ણ નેત્રોની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુઃખી.
 પ્રણયનો વાયરો વાવા, કુછંદી દુષ્ટ વા જવા,
 તમારાં શુદ્ધ હૃદયોની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુઃખી.
 થયેલાં દુષ્ટ કર્મોમાં છૂટા જંજીરથી થાવા,
 જરા સત્કર્મની નાની ઉઘાડી રાખજો બારી—દુઃખી.

+ - ૦ - + - ૦ -
 - - | - સા | સા પ | પ - || - પ | ધ સાં | ની સાં | ધ ની
 - - | - દુઃ | ખી - | કે - || - દ | - દી | કે - | કે -
 પ - | - સા | સા પ | પ - || - પ | ધ સાં | ની સાં | ધ ની
 ઇ - | - ભુ | લે - | લા - || - મા | - ગ | વા - | ગા -
 પ - | - સા | સા - | સા - || સા મ | - મ | મ - | મ ગ
 ને - | - વિ | સા - | મો - || આ - | - પ | વા - | ધ ર
 ગમ પ | - મ | ગ મ | ગ - || - સા | - રે | ગ રે | સા રે
 (ની, - | - ઉ | ધા - | ડી - || - રા | - ખ | જો - | ખા -

x
 સા - | - સાં | સાં - | સાં - || - સાં | - સાં | ની સાં | ની ધ
 રી - | - ગં | ગં - | ગં - || - ગં | - ગં | રે સાં | ની ધ
 - - | - ગ | રીખ - | ની - || - દા | - દ | સાં - | લ ગ
 પ મ | પ - | - - | પ પ || પ ધ | ધ સાં | ની સાં | ધ ની
 વા - | - - | - - | અ વ || ર ની | દુ - | ખ ને | દ ગ

પ - : | - સા | સા - | સા - || - મ | - મ | મ - | મ ગ
 વા - : | - ત | મા - | રાં - || - ક | - જી | ને - | ત્રા -
 ગુમ પ | - મ | ગુ મ | ગુ - || - સા | - રે | ગુ રે | સા રે
 ની, - | - ઉ | ધા - | ડી - || - રા | - ખ | ને - | બા -
 સા - | (અસ્તાઈ પાછી લઈ બાકીની લાઈનો અંતરા મુજબ લેવી.)
 રી - |

❧ નારીઓને વિધા લેવા માટે શિખામણ ❧

મિશ્ર ધનામી-દાદરા અથવા ખેમટો (ગરબી)

ચાલો બહેનો ચાલો ભણવાને જઈએ,
 ભણી ગણી વિદ્યા, સંસાર સુખ લઈએ,
 માટે ધરી ઉમંગ બહેનો, ચાલો ભણવાને જઈએ—ચાલો
 સદગુણો સજી દુર્ગુણો તજી, સુકીર્તિ વધારીએ,
 ભાવ ધરી દીલે બહેનો, ચાલો ભણવાને જઈએ—ચાલો
 ઉદમ નેડી આળસ છોડી, માન ચાન પામીએ,
 શિખ આ ધરી દીલે બહેનો, ચાલો ભણવાને જઈએ—ચાલો.

+	પ	-	પ		ની	પ	મ		ગ	મ	ગ		ગુમ	પધ	પમ
	ચા	-	લો		બ	હે	નો		ચા	-	-		લો,	-	-
રે	ગ	રે			સા	-	રે		ની	સા	ની		નીસા	ગુમ	પ
લ	-	લુ			વા	-	ને		જ	ધ	-		એ,	-	-
પ	-	પ			ની	પની	પમ		ગ	મ	ગ		ગુમ	પધ	પમ
ચા	-	લો			બ	હે,	નો,		ચા	-	-		લો,	-	-
રે	ગ	રે			સા	-	રે		ની	સા	ની		સારે	નીસા	-
લ	-	લુ			વા	-	ને		જ	ધ	-		એ,	-	-
નીસા	ગુમ	પ			ની	પ	મ		ગ	મ	ગ		ગુમ	પની	પમ
ચા,	-	લો			બ	હે	નો		ચા	-	-		લો,	-	-
રે	ગ	રે			સા	-	રે		ની	સા	ની		સા	-	-
લ	-	લુ			વા	-	ને		જ	ધ	-		એ	-	-

ની સા રે | ની સા - || સા મ - | મ - મ
 લ હી - | ગ હી - || વિ - - | ઘા - સં
 ગ - મ | પ - ધ | મ પ મપ | ધ પ -
 સા - ર | સુ - ખ | લ ઇ - | ઐ - -
 પ ની ધ | ધ ની ધ || પ ધ પ | મપ ધ પ
 મા રે - | ધ રી - || ઉ મં ગ | ય, હે નો
 ગ મ ગ | ગમ પધ પમ || રે ગ રે | સા - રે
 ચા - - | લો, - - || ભ - જી | વા - ને
 ની સા ની | સા - - || R. 1-2
 જ હ - | ઐ - -

x
 પ મ પ | પ ગ મ | પ ની ની | સાં સાં -
 પ પ પ | પધ મપ ગમ || પ ની ની | પની સાંરે નીસાં
 સદ ગુ હો | સ, જી, - || દ ગુ હો | ત, જી, -
 ની સાં સાં | પની સાંગ રે || સાં ની ની | ધ પ -
 સુ - કીર | તિ, - વ || ધા - રી | ઐ - - :
 પ ની ધ | ની ધ ની || પ ધ પ | મપ ધ પ
 ભા - વ | ધ રી - || દી - લે | ય, હે નો
 ગ મ ગ | ગમ પધ પમ || રે ગ રે | સા - રે
 ચા - - | લો, - - || ભ - જી | વા - ને
 ની સા ની | સા - - || (ગાયનની પહેલી વાદન પાછી લ
 જ હ - | ઐ - - || બાકીની વાદનો અંતરા મુજબ લેવી.

જે સારી સંગત કરવા વિષે બાળકોને શિખામણ

માંડ-દિપચંદી (ગરબી)

બાળક સર્વે સાંભળો તમ શિખ આ સારી,
 રૂબાંતી સંગત કરજો, તજજો સોચત નહારી—બાળકો
 સારાંની સોબનમાં છે ગુણો સુખકારી,
 જુરાંની સંગતમાં છે દુર્ગુણો બહુ ભારી—તજજો.

(૪૫)

સદગુણોથી બીજું કંઈ નથી લાભકારી,
માટે બાળક સર્વે તમે કરજો સંગત સારી—તજજ્ઞે.

+	-	-	-	૦	-
ધ	-	-	સા - રે -	ગ - -	મ - ધ -
બા	-	-	ળ - ક -	સ - -	વે - -
પ	-	-	ધ - મ -	મ પ -	ગ - -
સાં	-	-	- - લ -	જો - -	તમ - -
ગ	પ	-	મગ - મ -	ગ રે -	સા - -
શિ	-	-	(ખ, - બા -	સા - -	રી - - :
સાં	-	-	સાં - ની -	ધ - -	ધ - ની -
રે	-	-	ગં - ની -	સં - -	ગ - ત -
પ	ધ	ક	પ - મ -	મ પ -	ગ - -
ક	ર	-	જો - -	ત જ -	જો - -
ગ	પ	-	ગ - મ -	ગ રે -	સા - -
સો	-	-	(બત - ન -	હા - -	રી - - :

R. 1-2-3

(સાખી)

પ, પ પ, પ, પ પ, પ,* મગ; રે ગ, રે રે, પ મ ગ;
સા, રા ની, સો, બ ત, માં, છે; ગુણો, સુખ, કા - રી;
પ, પ પ, પ, પ પ, પ,* મગ;
બુ, રાં ની, સં, ગ ત, માં; છે;

ધ	-	-	સા - રે -	ગ - -	મ - ધ -
હ	-	-	ર્ગ - -	જો - -	બ - હ -
પ	-	-	ધ - મ -	મ પ -	ગ - -
લા	-	-	- - રી -	ત જ -	જો - -
ગ	પ	-	મગ - મ -	ગ રે -	સા - -
સો	-	-	(બત - ન -	હા - -	રી - -

R. 1-2-3

(બાકીનો લાઇનો “ સાખી ” થી નોટશન મુજબ લેવી.)

❖ તન બદનની સફાઈ રાખવા વિષે ❖

ભયરવી-દાદરા.

હરરોજ તન બદનની સફાઈ રાખીએ,
 થોડો જો તનદુરસ્તી તો ચોખાઈ રાખીએ—હરરોજ.
 કપડાં મલીન પેહેરતાં, બદન મેલું થશે,
 માટે વિચારી મન ન મલીનાઈ રાખીએ—હરરોજ.
 કરો કસર લલે કદાપિ ખાનપાનમાં,
 કપડામાં કશી નાજ કંજુસાઈ રાખીએ—હરરોજ.
 સાદા ને સ્વચ્છ પોશાકો, બાળકો સજીયે,
 છોલ છોક થઈ નહી, છેલાઈ રાખીએ—હરરોજ.
 ફરમાન આ ખુદાનું, બાળકે વિચારવું,
 તન મન વચનની તો, પવિત્રાઈ રાખીએ—હરરોજ.
 મેલાંધેલાંને પાસ કોઈ, ખેસવા ન દે,
 માટે સફાઈ સાથ તો, સગાઈ રાખીએ—હરરોજ.
 કહે છે સર્વ દેશ તેવો વેશ જાજશે,
 હરવખત એજ અંતરે, સચાઈ રાખીએ—હરરોજ.

+	o	+	o
	- - સા	પ - પ	પ ધ પ
	: - - હર	રો - જ	ત ન બ
	- - ચ	હો - જો	ત ન દુ
મ મ મ	ગ રે ગ	સા - રે	ગુરે સા રે
દ - ન	ની - સ	કા - ઇ	રા, - ખી
ર - સ્તી	તો - ચો	ખા - ઇ	રા, - ખી
	x		
સા - -	- - -	ધ ધ મ	ધ ધ ની
એ - -	- - -	ક પ ઙાં	મ લી ન
એ - -	- - -		
સાં સાં સાં	સાં - સાં	ની - ની	સાં - સાં
પે હે ર	તાં - બ	દન - મે	લું - થ
જે સાં ની	ધ પ મ	ગ ગ મ	ધ ધ ની
શો - -	- - -	ક પ ઙાં	મ લી ન
સાં ગાં રે	સાં - સાં	ની - ની	સાં - સાં
પે હે ર	તાં - બ	દન - મે	લું - થ

(૪૭)

રેં સાં ની | ધ પ ગ || પ - પ | પ ધ પ
 શી - - | - - મા | ટે - વિ | ચા - રી
 મ પ મ | ગ રે ગ || સા - રે | ગુરે સા રે
 મ ન ન | મ લી - || ના - ઈ | રા, - ખી
 સા - - | (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની
 એ - - | લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

✽ સાયું બોલવા વિષે ✽

મધ્યમાદી સારંગ-ત્રિતાલ.

સાંભળ સજની શિખ આ સારી, જૂઠું તજની સાચ ઉચારી.
 સાચે સ્વામી અંતર જામી, રાજ થઇ દે, ધામ સુધારી.
 સાચે જય છે, ના કે લય છે, સાચે તરશે, શિલા ભારી,
 ફિરૈઝ સાયું, છે નવ કાયું, સાચ વિપત દે, પાર ઉતારી.

+
 પ - ની ની | સા સા સા - || રે મ રે સા | નીસા નીસા રે -
 સાં - લ જ | સ જ ની - || શિ - ખ આ | સા, - રી -
 રે - મ - | પ પ પ - || મ - રે સા | નીસા નીસા રે -
 જૂ - ઠું - | ત જ ની - || સા - ચ ઉ | ચા, - રી -
 x R. 1
 રે - મ - | પ - પ - || મ - પ મ | મપ નીપ મ રે
 : રે - મ - | પની પસાં નીપ મપ || રે - મ પ | મપ નીપ મ રે :
 સા - ચે - | સ્વા - મી - || અં - ત ર | જા, - મી -
 મ - મ - | રે મ પ પ || રે મ રે સા | નીસા નીસા રે -
 : મ - મ - | રે મ પ પ || રેમ પની સાંતી પમ રેસા નીસા રે - :
 રા - જ - | થ ઇ દે આ | ધા, - મ સુ | ધા, - રી -

R. 1-2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

❖ સારી શિખામણો ❖

મિશ્ર પહાડી-દાદરો.

જૂઠું જીભે ખોલો મારે, પરની ખામી ખોલો મા,
 ખુરી નજરે જોશો મારે, લોકોમાં પત ખોશો મા—જૂઠું
 કીનો દીલમાં રાખો મારે, દુર્વચનો લાખો મા,
 લોભે લાભો લેશો મારે, દાન દુષ્ટને દેશો મા—જૂઠું
 સુખ પામી પ્રલાશો મારે, દુઃખ દેખી દુખાશો મા,
 આશા ખોટી રાખો મારે, ચોરી ચીજો ચાખો મા—જૂઠું
 પાપીને પંપાળો મારે, સર્પ કદી સંભાળો મા,
 ચાડી ચુગલી કરશો મારે, ભુંડા સંગે કરશો મા—જૂઠું
 ખોટે રસ્તે જાશો મારે, ભીખી લાખર ખાશો મા,
 ગુસ્સાને વશ થાશો મારે, આપ-કીર્તિ ગાશો મા—જૂઠું

+	o	+	o
સા - સા સા - સા ની રે સા ની સા ધ :	જૂ - હું જૂ - ભે ખો - લો મા - રે :		
ની રે રે ગ મ ગ રે ગ રે સા ની ધ	પ ર ની ખા - મી ખો - લો સા ની ધ		
			મા - - :
સા - સા સા સા સા નીસા રેગ રેગ સારે નીસા ધ	જુ - રી ન જ રે જો, - શો, મા, - રે :		
ની રે રે નીરે ગમ ગમ ગરે ગ રે સાની રેસા નીધ	લો - કો મા, પ, ત, ખો, - શો સા - - :		
			મા - -

R. 1-2

x	x	x	x
પ - પ પ પ પ મં ધ પ મં પ ગ	પ - પ પ પ પ મંપ ધની ધની પધ મંપ ગ :		
કી - નો દી લ માં રા, - ખો, મા, - રે			
ગ ગ રે ગમં પધ મંપ ગરે ગ રે સાની સા ધ	ની રે રે ગ મ - ગરે ગ રે સાની સા - :		
હ ર વ ચ, નો, - લા, - ખો મા, - -			

(“લોભે લાભો” આ લાઇન “ખુરી નજરે જોશો” આ લાઇન માફક લેવી. ત્યાર પછી પહેલી લાઇન પાછી લઇ, બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

(૪૬)

ઉધમ કરવા વિધે

જંગલો-લાવણી.

મુરખ કાં કરે છે કરમની આસ, જા ઉધમ કરની ખાસ.
કરમ ખેતનો ઉધમ ખેડુત, છે જય જેનો દાસ,
ખેડ્યા વિના નહિ ધાન્ય પાકશે, રહેશે ઘાસનું ઘાસ—મુરખ.
ઉધમ વિન કેમ જશે પેટમાં, બોજન રાખ્યું પાસ,
કવલ કરે લાઇ મુખ નહિ નાખે, તો કરશે ઉપવાસ—મુરખ.
પાંખો લલાબ્યા વિન વાયુ કેમ, ખાશે ચૈતર માસ,
ફિરોજ માખણ કેમ નિકળશે, જો ન વલોવો છાસ—મુરખ.

+	-	o	-	+	-	o	-
-	-	-	સા	ની	ધ	પ	-
-	-	-	મુ	ર	ખ	કાં	-
રે	ગ	રે	સા	ની	ધ	પ	-
આ	-	સ	મુ	ર	ખ	કાં	-
રે	-	-	-	-	-	-	-
આસ	-	-	-	-	-	-	-
સાગ	રેગ	સારે	નીસા	ધૂં	પૂધુ	પ	-
ખા,	-	સ,	મુ,	ર,	ખ,	કાં	-

x

R.-2

રે	-	-	-	-	-	ગ	ગ	ગ	ગ	-	ગ	ગ
આસ	-	-	-	-	-	પ	પ	પ	પ	-	ધ	ની
ગ	રે	રે	રે	રે	ગ	ગ	ગ	રે	રે	રે	સા	ની
ધ	પ	પ	મ	મ	ગ	મ	મ	જ	ય	જે	નો	નો
ઉ	-	ધ	મ	ખે	-	કુ,	ઉત	કુત	-	-	-	-

રે	-	-	-	-	-	સા	-	સા	-	સા	સા	સા	સા
દાસ	-	-	-	-	-	ખે	-	ડ્યા	-	વિ	ન	ન	હિ
-	ધ	સા	સા	રે	રે	રે	-	રે	પ	પ	મ	મ	ગ
-	ધા	-	ન્ય	પા	ક	શે	-	ર	હે	શે	-	ધા	-
સા	ગ	રે	સા	સ	મુ	(અસ્તાઇ પાછી લાઇ બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)							

❧ ટંટા બખેડા ટાળવા વિષે શિખામણ ❧

લયરત્ની-ખેમરા (ગરબી)

જળ ટંટા બખેડા તમે ટાળજો રે; ટાળજો, ટાળજો, ટાળજો રે.

ધ્વેશ કલેશનો અંત કુલે આણજો રે, દેશી ખેશીને સ્નેહથી નિહાળજો રે.

મૂળ કુસંપ છે કમબખત હાલજો રે, તજી કુસંપ કુટુંબમાં મહાલજો રે.

ગત પરજાતને પ્રીતથી તમ પાળજો રે, સંપ મેલથી સર્વ સંગ ચાલજો રે.

			+			
				- - -	ધ - ની	
				- - -	છ - ળ	
+	સા - સા - - ની	+	સા - રે ગ મ -	રે ગ રે મ ગ રે		
	ટં - ટા - - બ		ખે - ડા ત મે -	ટા - ળ જો - -		
સા - ની ધ - ની :						
સા - - - -			સા - ધ પ - -		ગ - પ ધ ની -	
રે - - - -			ટા - ળ જો - -		ટા - ળ જો - -	
રે - - - -						
મ મ મ ગ મ રે			ગ - - રેસા ધ ની		સા - સા - - ની	
ટા - ળ જો - -			રે - - - છ, ળ -		ટં - ટા - - બ	
સા - રે ગ મ -			રે ગ રે મ ગ રે		સા - - - -	
ખે - ડા ત મે -			ટા - ળ જો - -		રે - - - -	
x						
સા - - સા - રે			ગ - ગ મ - -		ગ - ગ મ - પ	
સા - - સા - રે			ગમ પધ નીધ પમ ગમ -		ગ - ગ મ - પ	
ધ્વે - - શ - ક			લે, - , શ નો, - -		અં - ત ક - લે	
ગમ પ મ ગ - રે :						
મપધમી ધપમગ રેસા રેન			સા - - સારેગમ પધ		પ - પ પ - -	
આ, - , ળ જો, - -			રે - - : દે, - , શી		ખે - શી ને - -	
ગ - પ ધ - ની			મ મ મ ગ મ રે		ગ - - : રેસા ધ ની	
સ્ને - હ થી - નિ			હા - ળ જો - -		રે - - : છ, ળ -	

R.-2, 3, 4, 5.

(“મૂળ કુસંપ છે” આ લાઇન અંતરાની નોટેશન મુજબ લેવી, પછી અસ્તાઈ પાછી લઈ ત્રીયે મુજબ આગળ વધવું.)

ધ - મ ધ ધ ની | સાં - સાં નીસાં રેં સાં | ની - ની સાં - સાં
 ધ - મ ધ ધ ની | સાં ગં રેં સાં - - | ની - ની સાં - સાં
 જા - - ત પ ર | જા - ત ને - - | પ્રી - ત થી - તમ

નીસાં રેં સાં ધ - પ :
 ધની સાંગં રેંસાં ધ - પ | પધ નીસાં નીધ પમ ગરે સાની | સા - - સા - ધ
 પા, - , જા જો - - | રે, - - - - - | - - - - - સાં - પ
 પ - પ ધ - - | ગ - પ ધ - ની | પ ધ પ મ મ મ
 મે - લ થી - - | સ - વં સં - ગ | પ ધ પ મપ ધની સાંની

ગ - - સા - ધ :
 ધપ મગરેસા - ધ ની |
 રે - - સં - પ | (અસ્તાદ્ય પાઠી લેવી.)
 રે, - - - - જા

પુરં શું છે

ભિમપલાસી-દિપચંદી

તથ જોલે ખુદા ભકિત, ખુરો સંસાર તેનો છે,
 ફરજ જોલે ન પીછાણી, ખુરો અવતાર તેનો છે—તથ
 ગણે ના રાવ રાયાને, બની ખાલી અભિમાની,
 ફરજ માથે ચઢાવે જે, ખુરો વ્યાપાર તેનો છે—તથ
 હઝારો બોધ દે સૌને, બની બગલા ભગત કાની,
 તને ધોળો મને કાળો, ખુરો વ્યવહાર તેનો છે—તથ
 ગણી “ મહારં બધું મહારં,” બધું દીલ પુર ગર્રીથી,
 જગતના નાથનો નહીં ડર, ખુરો એતબાર તેનો છે—તથ
 અરે આદમ ! તું અજાની, છવન દીધું તને કાણે,
 નથી પ્રેમી ખુદા કાજે, ખુરો આચાર તેનો છે—તથ
 કહે હુયરત ભજ લે રખ, વિના ભકિત નહીં દનસાંન,
 સુખે દુખે સદા જગમાં, ખરો આધાર તેનો છે—તથ

+

	:- રે - ની - - ની - - -
	:- ત - જી - - જે - - -
સા - -	મ - મ - મગ - - ગ સા મ ગ
જો - -	- - ખુ - દા, - - જા - - -

(૫૨)

પ	-	-		-	-	પ	-		ગ	-	-		મ	-	મ	-
કિત	-	-		-	-	બુ	-		રો	-	-		સં	-	-	-
પ	-	-		ની	-	ની	-		સાં	-	-		ની	-	ધ	-
સા	-	-		-	-	ર	-		તે	-	-		નો	-	-	-
પ	-	-		-	-	પ	-		પ	પ	-		ગ	-	-	-
છ	-	-		-	-	ફ	-		ર	જ	-		રો	-	-	-
મ	-	-		-	-	મ	-		મ	પ	-		ગ	-	રે	-
ભે	-	-		-	-	ન	-		ખી	-	-		છા	-	-	-
સા	-	-		-	-	રે	-		ની	-	-		ની	-	ની	-
ણી	-	-		-	-	બુ	-		રો	-	-		અ	-	વ	-
સા	-	-		-	-	મ	-		ગ	-	-		રો	રો	રે	-
તા	-	-		-	-	ર	-		તે	-	-		નો	-	-	-
સા	-	-	:	×	-	પ	-		પ	-	-		ગ	-	-	-
છ	-	-	:	-	-	ગ	-		ભે	-	-		ના	-	-	-
મ	-	-		-	-	મ	-		પ	-	-		ની	-	-	-
રા	-	-		-	-	વ	-		રા	-	-		યા	-	-	-
સાં	-	-		-	-	સાં	-		ની	-	-		ની	-	-	-
ને	-	-		-	-	અ	-		ની	-	-		ખા	-	-	-
સાં	-	-		-	-	ગં	-		રેં	સાં	-		ની	-	ધ	-
લી	-	-		-	-	અ	-		બી	-	-		મા	-	-	-

પ - - - : | “ કરજ માથે ” આ લાઇન “ કરજ જેણે ”
 ની - - - : | આ લાઇન માફક લેવી. ત્યાર પછી અસ્તાઇ પાછી
 લઇ, બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

જાણી આજનો શુભ દિવસ જો

યમન-ચાતાલ.

આજ બીરાજે રાત્રી પ્રસંગ રંગનો,
 ધન્ય દહાડો દીપે દેખામણો, શુભ કાળ સમાજ આજનો—આજ.
 વાઘો વાગે રાગે શોભિત મોહિત, હુંહુંહું, શોભિત મોહિત,
 સનમાન કાળે દીન આજે શુભ જ્ઞાનનો—આજ.

प	मं	नी	ध	प	-	प	मं	मं	ध	प	-
वा	-	घो	-	वा	-	गे	-	रो,	-	गे	-
प	ग	प	ध	सां	-	नी	नी	ध	प	ध	नी
शा	-	लि	त,	मो	-	दि,	-	-	त	हं	हं
सां	रं	ध	-	नी	रं	सां	-	नी	नी	ध	प
हं	हं	शा	-	लि	त	मो	-	दि,	-	-	त
ग	रं	सा	रं	सा	सा	सा	-	ग	रं	ग	ग
स	न	मा	-	-	न	का	-	जे	-	ही	न
प	मं	ग	रं	प	रं	ग	रं	सा	सा	ग	रं
आ	-	जे	-	शु	ल	जा	न	नो	आ	ग	रं

મુખારક હોજી આજે, નવજોત ભણી જો ગાજો રે.
 વધિયો એક આજ નરથોસ્તી, સુદરેહ કુસ્તી રહાજો,
 ભણો ધર્મ હરખાઇ કબૂલે, આજ બુલંદ અવાજો રે—મુખારક●

ચાક ચાંદને ફૂલ તોરણે, રૂકું સર્વ બિરાળે,
 મંગળ ગાઇ સખી સહુ આશિષ, દેછે જેને છાજે રે—મુખારક૦
 જરથોક્તને પગલે ચાલી, રિઝળે નેકી કાળે,
 સદા રહી સુખ લેજો દેજો, તમવાલીને રાજે રે—મુખારક૦
 કરણી એવી નિત કરજો કે, ઝલકો જરાને તાળે,
 સદા જગતમાં સર્વ સુખોથી, તમને ખુદા નિવાળે રે—સુખારક૦

+	-	o	-
	- - : ગ સા રે - રે રે મ - પ -		
	- - : મુ - બા - ર ક હો - જો -		
ની - - -	સાં - સાં રેં ની ધ પ ધ મ - પ -		
ની - - -	પની સાં રેં રેં સાં સાં ની ની ધ ધ પ પ ધ મ - પ -		
આ - - -	જે, - ન, વ, જો, - ત ભ, લી - જો -		
મ પ ધ ની ધ પ મ ગ	રે - ની ની ધ સાં ની ધ પ પ ધ મ - પ -		
ગા, - જો, -	રે - ન વ જો, - ત ભ, લી - જો -		
મ પ ધ ની ધ પ મ ગ	રે - ગ સા રે - રે રે મ - પ -		
ગા, - જો, -	રે - મુ - બા - ર ક હો - જો -		
x			
ની - - -	સાં - - - મ - મ - પ - ની ની		
આ - - -	જો - - - : - રેં રેં રેં સાં રેં ની સાં સાં		
		વ - ધ્યો - એ - - ક	
		- વ, ધ્યો - એ - - ક	
- સાં સાં રેં	ની સાં રેં - : - ની ની - ધ ધ ની પ ધ		
- ની ધ મ	મ પ ની સાં રેં - - ની ની - ધ ધ ની પ ધ		
- આ જ જર	થો, - સ્તી - - સુદ રેલ - ક - સ્તી -		
સાં ની સાં રેં	ની ધ પ - : - સા રે રે મ મ પ પ		
રહા - જો -	- - - - : - ભ લો ધ - મ લ ર		
ની - ની ની	પની સાં રેં રેં સાં સાં ની ની ધ ધ પ પ ધ મ - પ પ		
બા - ઇ ક	બુ, - લે, - આ, - જ બુ, લં - દ અ		
મ પ ધ ની ધ પ મ ગ	રે - ગ સા (અસ્તાઇ પાછી લઇ બાકીની		
વા, - જો, -	રે - મુ - લાઇને અંતરા મુજબ લેવી.)		

(૫૫)

શાદીની મુબારકબાદી

ભયરવી-દાદરા.

શાહબાદીની આબાદીભરી શાદી થઇ રે,
 બધાઇ દો ખુશીનાં દોલ તમ વગાડી દઇ રે—શાહ.
 ખાશ ખુશીની ઉમેદ દાખી જાતી સાથે દોલ,
 લીધો જે હાથે લાથ, ગમ લંકાડી દઇ રે—શાહ.
 મોહબત દોલભરીની બેશમાં કલી નીકળી,
 દીલો છે બાગો બહાર, પ્રીત ઉંઘાડી દઇ રે—શાહ.
 ખાલેસ ખ્યાર ખોલાસાથી ખીલે તેનો આ ખેલ,
 ખુશખો મધુર કુલોની કુલવાડી થઇ રે—શાહ.

+	○	+	○
સા પ સા	પ - પ	ધ પ મ	ગ - મ
શા - હ	જા - દી	ની - આ	બા - દી
ધ ની ધ	પ ગ મ	સા રે ની	સા - -
ભ - રી	શા - દી	થ - ઇ	રે - -
ની ધ ની	સા - સા	મ ગ રે	સા - સા
વ ધા ઇ	દો - ખુ	શી - ના	દો - લ
ગં રેં સાં	ની સાં ની	ધ પ મ	પ - -
ત મ વ	ગા - ડી	દ - ઇ	રે - -

R. 1-2

ધ - મ	ધ - ની	સાં - સાં	સાં - સાં
ખા - શ	ખુ - શી	સાં ગં રેં	મે - દે
ની - ની	સાં ગં રેં	સાં ની ધ	પ - પ
દા - બી	જા - તી	સા - થ	દી - લ
સા પ પ	પ ધ ની	ધ પ મ	ગ રે સા
લી - ધો	જે - -	હા - થે	હા - થ
ગં રેં સાં	ની સાં ની	ધ પ મ	પ - -
ગ મ હ	કા - ડી	દ - ઇ	રે - -

R. 1-2

(બાકીની લાઇનો અંતરા મુજબ લેવી.)

સખી નવલ દીવસ આજ આવો સજની,
 નવરોજ મુખારક કાજ ગાવો સજની—સખી०
 આજ દિવસનો મહિમા રૂઠો હવથી ડાળે રે,
 એકમેકની ભેટ લઈ શુભ આશિર્વાદો બોલે રે—સખી०
 બાળક બુઢાં તરુણ સઘલાં, સરસ કરે સણુગાર રે,
 ગળી ગળીએ વાળનં વાગે, સરણાધનો પોકાર રે—સખી०
 મુસલમાનની મ્હોરમ તેવી, હિંદુની દિવવાળી રે,
 ઈગરેજે નાતાલ કરે છે, પારશી પતેતી પાળી રે—સખી०
 ઘણા વરસ સહુ સુખથી જીવે, ઘણા જીવે તહેવાર રે,
 જરથોસ્તીનો નવલ વર્ષમાં, ખિલજે જશનો બહાર રે—સખી०
 ઉલટ ધરી ઉઘોગી રહેજે, ધરી ધરમપર ધ્યાન રે,
 વડીલની શુભ નકલ કરી, સુધ રૂડી રાખો સાન રે—સખી०
 ફિરોઝ હપી આશિર્વદ છે, ફળજે સહુને નેક રે,
 અહુરમજદને યાદ કરી, જરથોસ્તી રાખો ટેક રે—સખી०

+	+	+
- - -	- - -	- - -
:- ગરે ની	સા ગ - - સા -	ગ મ - પ પમ -
સ, ખી -	ન બલ - - દી -	વ સ - આ જ, -
ગ - પ મગ રે -	સા - - ગ મ -	પ પ - - પ -
આ - વો સ, જ -	ની - -:- ન વ -	ગે જ - - મુ -
પ - ધ પ પમ -	ગ મ - ગ પ -	મ - -:-
પ - સાં ની ની -	પ મ - ગ પ -	મ - - ગરે ની
બા - રકે કા જ, -	ગા વો - સ જ -	ની - -:- સ, ખી
સા ગ - - સા -	ગ મ - પ પમ -	ગ - પ મગ રે -
ન બલ - - દી -	વ સ - આ જ, -	આ - વો સ, જ -
x	x	x
સા - -:-	- પ - પ પ -	પ - મ ગ - મ
ની - -:-	- આ - જ દી -	વ રે સ નો - -
	- એ - ક મે -	- - ક ની - -

(૫૭)

- પ - ની ની -	પની સાં રેં સાં - -	- ની - સાં મં -
- મ - હી માં -	પની સાં ગં રેં સાં -	- સ - - વં -
- ભે - ટ લ -	રે, - - ડો - -	- આ - શી ર -
ગં - - રેં સાં -	ધ, - - શુ લ -	-
હ - - પં થી -	ની - ધ ની - ધ	પ - - - -
વા - - દો - -	પ - - ગુરે ની -	પ - - - -
	ડો - - - - લે	રે - - - -
	બો - - - - લે	રે - - સ, ખી -

(લાવણી)

+	-	○	-	+	-	○	-
સા ગ	- સા	ગ મ	પ સાં	તીસાં ધની	પધ મપગમ	રેગ સારે	ની
ન બલ	- દી	વ સ	આ જ	આ, વો, સ, જ, તી, -	સ, ખી		

(“ નબલ દીવસ ” થી અસ્તાદ પાછી લઈ, બાકીની લાઈનો અંતરા મુજબ લેવી.)

સાલ મુબારક ભયરવી-લાવણી.

તમે સુખમાં સદા રહેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા,
દુઃખીની દાદ નીત લેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા—તમે.
નેક સખુન જરથોસ્તનાં, કરજો હરદમ યાદ,
કે દુખિયારાની સદા, લેજો દીલથી દાદ.
બતાવી તોખમ ખુદ જાતે, સદા એમજ લલી દાઝે,
દીલાસાના સુખન કહેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા—તમે.
તોખમ તજે ન તોખમી, નેક તજે ન ખવાસ,
ભાગોજ પણ કુવો જુઓ, બુજવે સૌની પ્યાસ.
દક્ષ હો જો બલાઓ સૌ, સદા સુખનાં ઝરાઓ બહુ,
તમારે આંગણે વહેજો, અરે ઓ હમદીનો મારા—તમે.
પામી સુખ સૌ જહાનનું, જીવો અમ્મર સાલ,
બાળગોપાળ કુટુંબી સહીત, રહેજો સદા ખુશાલ.
નીખાલસ દીલની મારી, ફિરોઝી સૌ દુઆ સારી,
સફલ પરવર કરી દે જો, અરે હમદીનો મારા—તમે.

દુઆ

ચાહું કેમતે “ સાલ મુબારક ”, ઓ ખલકતનાં બાપ !
આ નાનો બોળો અરે, આજ ભરી તું આપ—તમે.

સા - (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લેવી.)
રા -

સાબી

नीसांरे : सां, नी, ध, प, भ, ग, रे, सानीसा.
या,, ; -, -, -, -, -, -, -, व्या६

સા, ગ, રે ગ, રે ગ, રે ગઃ; રેસા, સા રે, ગ મ ગ રે, સા.
કે, દુ, ખિ યા, રા ની, સ દા; હે, જો -, દી લ થી -, દાદ.

[illegible]

સા - (ગાયનની પહેલી લાઇન પાછી લઇ બાકીની લાઇનો
રા - “સાખી” થી નોટેશન મુજબ લેવી.)

(૫૯)

જમશેદી નવરોઝ મુબારક

સુહા-ત્રિતાલ.

કર ખાવર તું આ રૈનક નવરોઝી મુબારક,
કલ કદરતપર તું પરવરની, ખલકતના સરવરની પુર દીલસોજ
મુબારક—કર૦

નવ રંગી મહેરો સઉ જુલે જુલે,
હોજો બહાર નવો ફિરોઝી મુબારક—કર૦

સાં રેં રેં સાં | ની સાં સાં ની | પ ની ની પ | ગ રે સા રે
ક ર ખા - | વ ર તું - | આ - રૈ - | ન ક ન વ
ગ - - - | ગ મ - પ | રે - - - | સા - - - :
રૈ - - - | - ઝી - મુ | ખા - - - | રક - - - :

ની ની ની ની | સા સા સા સા | પ રેં રેં રેં | રેં રેં સાં -
ક લ ક હ | ર ત પ ર | તું - પ ર | વ ર ની -

ની સાં સાં ની | પ ની ની પ | મ પ પ મ | ગ રે સા રે
ખ લ ક ત | ના - સ ર | વ ર ની - | પુ ર દી લ

ગ - - - | ગ મ - પ | રે - - - | સા - - -
સૌ - - - | - જી - મુ | ખા - - - | રક - - -

x R. 1-2
મ મ મ - | પ ની પ ની - | સાં - સાં - | રેં ની સાં -
ન વ રં - | ગી - મહે - | રૈ - સઉ - | જુ - લે -

સાં રેં રેં સાં | ની સાં સાં ની | પ ની પ મ | ગ રે સા રે
જુ - લે - | હો - જો - | ખ લા ર ન | વો - ફિ -

ગ - - - | ગ મ - પ | રે - - - | સા - - -
રૈ - - - | - ઝી - મુ | ખા - - - | રક - - -

R.-1, 2.

❖ **Parsee Boy Scouts** ❖

Georgia March-તાલ કેરવા.

MARCH

+	o	+	o	+	o	+	o								
ધ	,પ	મ	પ	ધ	સા	સા	સા	મ	મ	પ	મ	-	-	-	
સ્કા	,ઉ	ટીંગ	ના	કાય	દા	ત	મે	સમ	ને	ધ	રી	ધ્યાન	-	-	-
ધ	,પ	મ	પ	ધ	સા	સા	સા	રે	પ	પ	ધ	પ	-	-	-
આ	,પ	શે	-	તે	ત	મો	ને	કુલ	હુ	ન્યા	નું	ભાન	-	-	-
મ	-	પ	ધ	ની	રે	રે	રે	સા	મ	મ	પ	ધ	-	-	ધ
સા	-	અવ	શે	સ	દા	તે	જ	તમ	ધ	રમ	નું	માન	-	-	-
પ	,પ	પ	,પ	પ	,પ	ધ	,પ	મ	-	મ	પ	મ	-	-	ધ
કા	,યમ	રહે	,શે	સ	,દા	ત	,મા	રં	-	અ	ભી	માન	-	-	વે

2nd PART.

સાં	-	-	ધ	સાં	-	-	ધ	મ	,પ	મ	,રે	મ	-	-	ધ
કો	-	-	,ઉ	કો	-	-	-	ગા	,વો	સ	,ઉ	આ	-	-	,જ
સાં	-	-	ધ	સાં	-	-	ધ	પ	,મ	પ	,ધ	પ	-	-	પ
બી	-	-	,પ્રી	પે	-	-	,હ	કોમ	,વ	તન	,ને	કા	-	-	જ
Be	-	-	Pre	pa	-	-	,red								
મ	-	પ	ધ	ની	રે	રે	-	સા	મ	મ	પ	ધ	-	-	ધ
સ્કાઉ	-	ટીંગ	ના	કાય	દા	દસ	-	હૈ	યે	ધ	રી	દા	-	-	,જ
પ	,પ	પ	,પ	પ	,પ	ધ	,પ	મ	-	-	પ	મ	-	-	ધ
સર	,પર	કા	,યમ	રહે	,બ્રિ	ટીશ	,નું	રા	-	-	જ	તાજ	-	-	સર
															,Sir
સાં	સાં	-	ધ	સાં	-	-	,રે	મ	-	-	રે	મ	-	-	ધ
બે	દન	-	,પો	વેલ	-	-	,હુ	રરા	-	-	હુ	રરા	-	-	-
Ba	den	-	,Po	well	-	-	,Hu	rrah	-	-	Hu	rrah	-	-	-

સાં સાં | - ,ધ || સાં - | ધ ,મ || પ ,મ | પ ધ || પ - | - -
 સે ક-ડ | - ,પુ || ના - | સ ,દા || રહે ,શે | વ કા || દાર - | - -
 Second | -,Pco || na - |

મ - | પ ધ || ની રે | રે રે || સા મ | મ પ || ધ - | - -
 સ્કાઉ- | ગીંગ નો || ધ રમ શીખ વી || ઉપ કા | રી કી || ધાં - | - -

પ ,પ | પ ,પ || પ ,પ | ધ ,પ || મ - | - પ || મ - | - -
 ના ,મ | તા ,રે || સ ,દા | તે ,અ || મર - | - કી || ધુ - | - -

TRIO

રે રે | - રે || સા ની | રે સા || ની - | ની પ || ની - | - -
 મ નશ | - ગ || વ શં | ને કુ || નશ - | ની - || ના - | - -

મ મ | મ - || રે - | ની - || સા - | - રે || મ ગ || રે સા
 સ બ | કા - || તમ - | જા - || ભો - | - - || - - | જ ર

રે - | - રે || સા ની | રે સા || ની - | ની પ || ની - | - -
 થો - | - સ્તી || મજ હા || ના - || છે - | એ - || તણ - | - -

મ - | રે ની || સા સા | રે સા || ની - | - - || - - || ની -
 ઉ - | ત મ || ક ર | મા - || નો - | - - || - - || ક -

ધ - | - ની || સાં - | મ - || મ - | - પ || મ - | ની -
 તેહ - | - શી || રો - | ળી - || આ - | - બા || દી - | નો -

ની - | પ પ || ગ ગ | પ - || મ - | - - || મ પ | મ ગ
 છે - | બુ દા || બ બ્જા || ના - || રો - | - - || - - | હ રબ

રે - | - - || સા ની | રે સા || ની - | ની પ || ની - | - -
 સા - | - - || થે - | મ જી || ને - | આ પ || ભે - | - -

મ મ | રે ની || સા - | રે સા || ની - | - - || - - || - -
 ન મી | થે - || તે - | ને યા || રો - | - - || - - || - -

સંજન માર્ચ-એક તાલ (મારા ૪)

Introduction

+	+	+	+
- - ,સા રેગ	મ - ,સા રેગ	મ - - -	મ ,પ ધ ,ની
- - ,ગો રા,	- - ,શુ રા,	- - - -	હમ ,દી નો ,એ
સાં ,રેં સાંની ધ	પ - - -	- - ,રે ગમ	પ - ,રે ગમ
દીન ,કાજ છાંયું છ	રાન - - -	- - ,ધી રા,	- - ,વી -
પ - - -	પ ,ધ ની ,સાં	રેં ,સાં નીધ પ	મ - - -
રા - - -	દીવ ,થઇ આ ,ખેર	કી ,ધો મુકામ સં	ન - - -

March

મ - સા ની	ધ - સા -	મ ,પ મ ,પ	ધ - - - પ
આન - વે દી દરી	- - -	એ ,શુ મા ,ર	આ - - - ધ
મ - સા ની	ધ - સા -	મ ,પ મગ મ	પ - - -
તો - તો એ દીન - કાજ -	- - -	સઉ ,ર લા , ખુ	શા - - -
- - સા ની	ધ - સા -	મ ,પ મ ,પ	ધ - - - પ
આલ - ન દવ	રા - છા -	એ ,દી - ,ધો	આ - - - સ
મ - પ ,ધ નીસાં રેં રેં સાં ની	ધની સાં સાંની ધ	પધ ની ધ ,પ	- - -
રા - ને - ગિતિ વંત કહાણી ને	ગો સંગ ની વાણી ને	થયા આજ બાર, સો	- - -

2nd Part

મ - પ ,ધ ની - ની -	- ,ની સાં ,ની ની - ધ -	- - -
સાલ - જૈં જૈં વા - નો -	- ,સો ખુબ ,વ	ખા - લો -
- - પ ,ધ ની - ની -	- ,ની સાં ,ની ની - ધ -	- - -
- - અર ,દે શીર - સમ -	- ,હ તા ,પહેલ	વા - નો -
- - પ ,ધ ની - ની -	ની - ની -	રેં - સાં -
- - કા ,જે સં - જન -	ખો - લા -	ન - નો -

Trio

- સાં રેં ,ધ ની - પ -	,પ ધ નીધ પ	મ - મ ,ગ
- સ્થા પ્યા ,ધ રાન - શાહ -	,કામ ની નેથી વાહ વાહ	- ધ ,ન્ય

રે - મ - | ની , સાં ની સાં | રેં - - સાં | ની - મ ગ
 ધ - ન્ય - | ટો , ણા - જર | થો - - શિત | ઓ - ઉ ભો
 રે - ની - | રે - મ - | સા - - - | - - મ ગ
 કી - ઘો - | સ્તંભ - યાદ - | ગા - - - | આર - અ શો
 રે - મ - | ની , સાં ની સાં | રેં - - સાં | ની - રેં -
 દીન - ની - | ને , ક બ ર | ક - - ત | થી - કી -
 સાં - સાં રેં | સાં ની ધ પ | મ - - - | - - , ધ ગ
 તિં - બ ના | વી તેં આ શ | કા - - - | આર - , તો ખમ
 રે - મ - | ની , સાં ની સાં | રેં - - સાં | ની - મ ગ
 કયા - ની - | ની , અ મ ર | કી - - ર | તિ - જળ વી
 રે - મ - | ની - રેં - | સાં - - - | - - સાં રેં
 રાખ - જે - | અય - દા - | દા - - - | આર - ચા હે
 ગું - પ - | સાં - ગું - | રેં - - સાં | ની - ધ પ
 હય - રત - | જગ - જર - | થો - - શિત | ઓ - ર હો
 મ - મ - | પ - ધ - | ની - - - | - - -
 શાદ - આ - | બાદ - દીન - | દા - - - | આર - ની - -

❖ Rule Britannia. ❖

રેલ બ્રિટાન્યા-એક તાલ (માત્રા ૪)

ન્યાર બ્રિટન પ્રથમ ઇશ્વરી હુકમે ઉગ્યું આસમાની ભર દરિયે,
 ઉગ્યું, ઉગ્યું, ઉગ્યું આસમાની સાગરે;
 તે થયું ચાર્ટર, તે ચાર્ટર વતનનું, ને પાસબાન ફરેસ્તે ગાયું લેહરે.
 જીત બ્રિટાન્યા, બ્રિટાન્યા દરિયાઇ લેહરે,
 નવ બ્રિટન થશે કદી પણ ગોલામનું ઘેર.
 જે ભાગ્યવાન દેશના તું સમાન, નોંધયે જવા જલેમ રાયો હાથ;
 નોંધયે, નોંધયે, નોંધયે જવા જલેમ રાયો હાથ;
 તું રેહશે આબાદ, સ્વતંત્ર, આબાદાન, ખીલ બળશે શત્રુઓ ઇર્ષા સાથ.
 જીત બ્રિટાન્યા, બ્રિટાન્યા દરિયાઇ લેહરે,
 નવ બ્રિટન થશે કદી પણ ગોલામનું ઘેર.

ફૂલ દેવીઓ છુટથી થઇ પ્રસન્ન, ઉતરે તારે સુખરૂપ કિનાર,
 ઉતરે, ઉતરે, ઉતરે તારે સુખરૂપ કિનાર;
 સુખરૂપ તું ટાપુ પરમેશ્વરને પસંદ, દલેર દિલો સંભાળશે તુજના કાર.
 જીત ખિટાન્યા, ખિટાન્યા દરિયાઈ લેહેર,
 નવ ખિટન થશે કદી પણ ગોલામનું ઘેર.

+	+	+	+
- - - સા	મ - મ -	મપ ધનું સાં મ	પ પપ ધ ધનું
- - - ત્યાર	ખિ - ટન -	પ્ર, - થ મ	ધ શ્વરી હુ ક,
ધ - - - સા	મપ મપ ધનું ધનું	સાં પ ધ પ	મ પધ પ મ
મે - - - ઉ	ગ્યું, - - -	આ સ મા ની	લ ર, દ રિ
ગ - - - સા	ગ સા પ ગ	સાં નીધ પ મ	ગ - રે ,સા
યે - - - ઉ	ગ્યું ઉ ગ્યું ઉ	ગ્યું આસ મા ની	સા - ગ -
સા - - -	મ - મ ,સા	રે ની - રે	ની ધ પ મ
રે - - -	તે - થ ,યું	ચા ટર - તે	ચા ટર વ તન
ગ - - - પ	સાં - ની -	ધપ ધનું સાં ની	ધ - પ ,મ
નું - - - ને	પાસ - બાન -	ફ, રે, રતે -	ગા - યું ,લેહ

(કોરસ)

મ - - -	ધ - - - ધ	ની ની - ધ	ની ધ પ મ
રે - - -	જીત - - ખિ	ટા ન્યા - ખિ	ટા ન્યા દરિ યાદ
ગસા રેગ મપ ધનું	સાં - ની -	ધપ ધનું સાં ની	ધ - પ -
લે, - હેર નવ	ખિ - ટન -	થશે કદી પણ ગો	લામ - નું -
મ - - -	(બાકીની લાઇનો ઉપલી સર્વ નોટેશન મુજબ		
ઘેર - - -	લેવી.)		

પહેલો ભાગ સમાપ્ત.

થોડા વખતમાં છપાઈ બહાર પડશે.

ઝવાહીરે-જરથોસ્તી સંગીત માળા ભાગ ૨ ને.

આ પુસ્તકના પહેલા ભાગમાં ૩૦ રાગોનાં ગાયનો આપવામાં આવ્યાં છે, ત્યારે આ બીજા ભાગમાં બાકી રહેલા સર્વ પ્રસિદ્ધ રાગોના મહાન કવિઓથી રચાએલાં લક્ષિતનીતિનાં ઉત્તમ ગુજરાતી ગાયનોનો સ્વર તાલ નોટશનમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે, તેમજ એ સર્વ રાગોનાં સ્વરોની ટુંક સમજણ પણ આપવામાં આવી છે. આ પુસ્તક છપાઈ તૈયાર થવે એ વિષે બહારનાં આપવામાં આવશે.

કર્તા:—ફીરોઝ ફરામજી,

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કેંપ, પુના.

પુનાના સંગીત પ્રેમીઓને ખુશ ખબર

શ્રીમાન પંડીત ભાનખડેની તથા બરોડાના મશહુર પ્રોફેસર મૈલાબક્ષની રચીતો પાકો અભ્યાસ કરેલા તેમજ પુનાના પારસી કુટુંબોમાં ગણીતા સંગીત શિક્ષક

એમ. ઈ. ધૈરીયશલ

૧૬, ભગવાનદાસ ચૌલ, કેંપ, પુના.

હારમોનિયમ, દિલરૂબા, સિતાર, વગેરે વાજાંત્રો કીકાયત લવાજમે પદ્ધતીસર શીખવશે. ખાસ કરીને આ પુસ્તકનાં, ગાયનો ઉત્તમ રીતે શીખવવામાં આવશે.

શુભ પ્રસંગે ગાયનની બેઠકની ગોઠવણ કરવામાં આવે છે, તેમજ સર્વ વાજાંત્રો બહુ કીકાયત ભાવે સંતોષકારક રીતે દુરસ્ત કરવામાં આવે છે.

—* ચતુર મત *—

હિંદુસ્થાની સંગીત વિદ્યા.

સંગીત મંડળોમાં મશહુર થયેલા શ્રિમાન પંડીત વિષ્ણુ નારાયણ ભાટખન્ડે, બી. એ. એલ. એલ. બી., ની સંગીત પદ્ધતી મૂળ્ય આ ગ્રંથ ગુજરાતી ભાષામાં છપાવવામાં આવ્યો છે. આ ગ્રંથમાં સર્વ રાગોને ૧૦ થાટોમાં ગોઠવી તેમની વિગતવાર શારિત્રીય માહિતી, આલાપ, સ્વરૂપ, રાગો ગાવાના સમયના **Chart**, વગેરે, આપવામાં આવ્યાં છે, કે જેથી સંગીત વિદ્યાનો મહાન હુન્નર શિખવા માટે કેવળ નિરક્ષર ગાયકોની દયાપર પડી રહી અંધારામાં ગોટાં ખાયા કરવા કરતાં, આદર્શ તૈયાર કરેલી સુસમન્વિત, સુસંગત પદ્ધતીથી પ્રસિદ્ધ થયેલા આ ગ્રંથથી ગાયન વિદ્યાના સર્વ પ્રેમીઓને હવે એક ઉત્તમ સગવડ થઈ પડી છે. જેથી કે સંગીત શાળાઓમાં આ ગ્રંથમાંથીજ વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ કરાવવામાં આવે છે. એક એક સંગીત પ્રેમીને આ ગ્રંથ અતિશય ઉપયોગી છે. ભાગ ૧ લો રૂ. ૨, ભાગ ૨ જે રૂ. ૨.૫૦, તથા ભાગ ૩ જે રૂ. ૨.૫૦.

આખરીનો ચોથો ભાગ થોડા વખતમાં છપાઈ તૈયાર થશે.

કર્તા :— શ્રીરોઝ શ્રામજી,

૧૧, મેન સ્ટ્રીટ, કે.પ., પુના.

